

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Ferhat KARADUMAN

KREDİ GARANTİ FONU'NUN BANKACILIK SİSTEMİNDEKİ UYGULAMALARI VE
FİRMALARIN FİNANSAL ORANLARINA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Finans ve Bankacılık Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Ferhat KARADUMAN

KREDİ GARANTİ FONU'NUN BANKACILIK SİSTEMİNDEKİ UYGULAMALARI VE
FİRMALARIN FİNANSAL ORANLARINA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Danışman

Doç. Dr. Filiz YETİZ

Finans ve Bankacılık Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Ferhat KARADUMAN'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Finans ve Bankacılık Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç.Dr.Seçkin ARSLAN (İmza)
Üye (Danışmanı) : Doç. Dr. Filiz YETİZ (İmza)
Üye : Dr.Öğr.Üyesi Ayşegül CİĞER (İmza)

Tez Başlığı: Kredi Garanti Fonu'nun Bankacılık Sistemindeki Uygulamaları ve Firmaların
Finansal Oranlarına Etkisinin Değerlendirilmesi

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Tez Savunma Tarihi : 01/07/2022

Mezuniyet Tarihi : 28/07/2022

(İmza)
Prof. Dr. Engin KARADAĞ
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Kredi Garanti Fonu’nun Bankacılık Sistemindeki Uygulamaları ve Firmaların Finansal Oranlarına Etkisinin Değerlendirilmesi” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımda yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Ferhat KARADUMAN

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

22 /07/ 2022

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Ferhat KARADUMAN
Öğrenci Numarası	20185292003
Anabilim Dalı	Finans ve Bankacılık
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Doç. Dr. Filiz YETİZ
Yüksek Lisans Tez Başlığı	Kredi Garanti Fonu'nun Bankacılık Sistemindeki Uygulamaları ve Firmaların Finansal Oranlarına Etkisinin Değerlendirilmesi
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	1873709854
Rapor Tarihi	22/07/2022
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: % 09 Alıntılar dahil: % 10
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,	
<p>Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 93 sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır.</p> <p>Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir: (X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım. ( ) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdeleri sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.</p>	
Gerekçe:	
<p>Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.</p>	
<p>Danışman Öğretim Üyesi Unvanı, Adı-Soyadı Doç. Dr. Filiz YETİZ</p>	
<p>İmza</p>	

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
TABLOLAR LİSTESİ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vii
ÖZET	x
SUMMARY	xi
TEŞEKKÜR	xii
ÖNSÖZ	xiii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK SİSTEMİNDE KREDİ GARANTİ SİSTEMİ

1.1. Kredi Garanti Kavramı	3
1.1.1. Kredi Garanti Sistemi'nin Tanımı	3
1.1.2. Kredi Garanti Sistemi'nin Önemi	4
1.1.3. Kredi Garanti Sistemi'nin Gerekliliği	5
1.1.3.1. Kredi Garanti Sistemi'nde Taraflar	6
1.1.3.2. Kredi Garanti Sistemi'nin Piyasadaki İşlevi	8
1.1.3.3. Kredi Garanti Sistemi'nde Fon Kaynakları	9
1.1.3.4. Kredi Garanti Sistemi'nde Risk Paylaşımı ve Kaldıraç	9
1.2. Kredi Garanti Sistem'inin Tarihsel Gelişimi ve Uygulamaları	10
1.2.1. Dünyada Kredi Garanti Sistemi'nin Tarihsel Gelişimi ve Uygulamaları	10
1.2.1.1. Avrupa Ülkeleri	10
1.2.1.2. Asya Ülkeleri	19
1.2.1.3. Kuzey Amerika Ülkeleri	22
1.2.1.4. Afrika Ülkeleri	24
1.2.2. Türkiye'de Kredi Garanti Sistemi'nin Tarihsel Gelişimi	24
1.3. Kredi Garanti Sisteminin Avantajları	25
1.3.1. Finansal Sürdürülebilirlik ve İlave Kaynak Yaratması	25
1.3.2. Teminata Bağlılığı Azaltması	25
1.3.3. Risk Paylaşımı – Çarpan ve Vadelendirme Etkisi	26
1.3.4. Diğer Avantajları	26

İKİNCİ BÖLÜM

KREDİ GARANTİ FONU (KGF) UYGULAMALARI VE BANKACILIKTA TAHSİS SÜRECİ

2.1.	Kredi Garanti Fonu ile İlgili Genel Bilgiler.....	28
2.1.1.	Fonun Amacı	28
2.1.2.	Fonun Ortaklık ve Organizasyon Yapısı	28
2.1.3.	Fonun Kısa Tarihçesi.....	30
2.1.4.	Fonun Tabi Olduğu Muafiyet ve İstisnalar.....	30
2.1.5.	Fonun Kaynakları	31
2.1.6.	Fonun Kefalet Sağladığı Kurum ve Kuruluşlar.....	32
2.2.	Fonun Kefalet Türleri ve Ürünleri	32
2.2.1.	Fonun Kefalet Türleri	33
2.2.1.1.	Portföy Garanti Sistemi (PGS)	33
2.2.1.2.	Portföy Limit Sistemi (PLS)	33
2.2.1.3.	Doğrudan Kefalet.....	33
2.2.2.	Fonun Kefalet Ürünleri.....	34
2.2.2.1.	Özkaynak Kefaletleri	34
2.2.2.2.	Banka Kredileri.....	35
2.2.2.3.	Doğrudan Krediler	37
2.2.2.4.	Hazine Destekli Kefaletler.....	39
2.3.	Bankalarda KGF Kredilerine İlişkin Başvuru ve Tahsis Süreçleri.....	49
2.3.1.	Bankalarda Kredi Başvurusu ve Tahsis Süreçleri	49
2.3.1.1.	Kredi Başvurusu ve Pazarlama Süreci.....	49
2.3.1.2.	İstihbarat ve Tahsis	50
2.3.2.	Kredi Garanti Fonu'na Kefalet ve Başvurusu ve Tahsis Süreçleri.....	52
2.3.2.1.	Genel Olarak Başvuru ve Tahsis Süreçleri	52
2.3.2.2.	Kefalet Türlerine Göre Vade ve Limitler.....	56

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KREDİ GARANTİ FONU UYGULAMALARININ BANKACILIK SEKTÖRÜNDEKİ YERİ, TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİLERİ VE FİRMA FİNANSAL ORANLARINA ETKİSİNİN ANALİZİ

3.1.	KGF Kredilerinin Bankacılık Sektöründeki Yeri ve Türkiye Ekonomisine Etkileri.....	57
3.1.1.	GSYİH Rakamlarına Katkısı	62
3.1.2.	İstihdam Rakamlarına Katkısı	63

3.1.3.	Dış Ticaret Rakamlarına Katkısı	64
3.1.4.	İmalat Sanayi (Sanayi Üretim Endeksi ve Kapasite Kullanım Oranları)'ye Katkısı	65
3.1.5.	Bankacılık Sektörüne Katkısı	66
3.1.6.	Yatırımlara Katkısı	69
3.2.	KGF Kredilerine İlişkin Literatür İncelemesi.....	69
3.3.	KGF Kredilerinin Firma Finansal Oranlarına Etkisinin Analizi	71
3.3.1.	Araştırmanın Amacı	72
3.3.2.	Araştırmanın Kapsamı	72
3.3.3.	Verilerin Analizi	73
3.3.3.1.	Firmaların Likidite Oranlarına Etkileri	74
3.3.3.2.	Firmaların Finansal Yapı Oranlarına Etkileri	78
3.3.3.3.	Firmaların Faaliyet Oranlarına Etkileri.....	81
3.3.3.4.	Firmaların Karlılık Oranlarına Etkileri	84
	SONUÇ	89
	KAYNAKÇA.....	93
	ÖZGEÇMİŞ	102

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1 Kredi Garanti Sistemi'nde Taraflar	7
Şekil 2.1 Portföy Garanti Sistemi Kullanım Süreci	54
Şekil 2.2 Portföy Limit Sistemi Kullanım Süreci	55
Şekil 3.1 Rasyolar - Takipteki Alacaklar (Brüt) / Toplam Nakdi Krediler (%)-Rasyo.....	67

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.1 Avrupa’da Kredi Garanti Kuruluşları	16
Tablo 2.1 Kredi Garanti Fonu A.Ş. Ortaklar ve Sermaye Tutarları	29
Tablo 2.2 Fon Kaynakları.....	31
Tablo 2.3 Kredi Garanti Fonu Fon Kaynakları	32
Tablo 2.4 KGF Özkaynak Kredileri Yararlanma Koşulları	34
Tablo 2.5 Yıllar İtibariyle Özkaynak Kefaletleri ile Kullanılan Banka Kredilerinin Gelişimi (Milyon TL).....	35
Tablo 2.6 KOSGEB KOBİ Finansman Kredileri Yararlanma Koşulları	36
Tablo 2.7 COSME Kredileri Yararlanma Koşulları.....	36
Tablo 2.8 Eximbank Kredileri Yararlanma Koşulları	37
Tablo 2.9 KOSGEB Geri Ödemeli Destek Kredileri Yararlanma Koşulları.....	38
Tablo 2.10 T.C. Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı Yararlanma Koşulları	38
Tablo 2.11 200 Milyar Hazine Destekli Kredi Yararlanma Koşulları	40
Tablo 2.12 KOBİ Değer Kredisi 1 Yararlanma Koşulları.....	41
Tablo 2.13 KOBİ Değer Kredisi 2 Yararlanma Koşulları.....	42
Tablo 2.14 Ekonomi Değer Kredisi Limit ve Oranları.....	43
Tablo 2.15 TOBB Nefes Kredisi 2020 Destek Kredisi Yararlanma Şartları.....	44
Tablo 2.16 Eximbank Stok Finansman Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları.....	44
Tablo 2.17 Eximbank Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları.....	45
Tablo 2.18 Çek Ödeme Destek Paketi Yararlanma Şartları	46
Tablo 2.19 Opex Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları	47
Tablo 2.20 İş’e Devam Destek Kredisi Yararlanma Şartları.....	48
Tablo 2.21 Turizm Destek Kredisi Yararlanma Şartları.....	49
Tablo 3.1 KGF Kredilerinin Bankacılık Sektörü İçerisindeki Payı (1994-2020 Yılları Arası- milyon TL).....	58
Tablo 3.2 Yıllar itibariyle KGF Kefalet Hacimleri (TL).....	59
Tablo 3.3 Kefalet Taleplerinin Karşılama Durumu (Özkaynak ve Hazine 1994-2020 Yılları Arası-Milyon TL)	59
Tablo 3.4 Kullanılan Kefaletlerin Ölçek Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yılları Arası).....	60
Tablo 3.5 Kullanılan Kefaletlerin Sektör Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yılları Arası).....	61

Tablo 3.6 KGF Kefaletlerinin Bölgesel Bazda Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yıllar Arası)	61
Tablo 3.7 Kaynaklara Göre Takibe Aktarım Ve Takip Riski Oranları	62
Tablo 3.8 Türkiye’de Yıllar İtibariyle GSYİH ve KGF Kredileri Yıllık Değişimleri (2016-2020).....	63
Tablo 3.9 Türkiye’de İşsizlik Rakamları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020)	63
Tablo 3.10 Türkiye’de Yıllar İtibariyle İthalat-İhracat Rakamları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020)	64
Tablo 3.11 Türkiye’de Yıllar İtibariyle Sanayi Kapasite Kullanım Oranları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)	65
Tablo 3.12 Türkiye’de Yıllar İtibariye Sanayi Üretim Endeksi ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)	66
Tablo 3.13 Türk Bankacılık Sektörü’nde Yıllar İtibariyle Sermaye Yeterlilik Rasyosu ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)	66
Tablo 3.14 Bankacılık Sektöründe Takip Risklerinin Toplam Kredilere Oranı ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)	67
Tablo 3.15 Yıllar İtibariyle Bankalara İbraz Edilen ve Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)	68
Tablo 3.16 Türkiye’de Kamu ve Özel Kesim Yatırımlarının GSYH İçerisindeki Payı ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2019)	69
Tablo 3.17 KGF Kredilerine İlişkin Literatür İncelemesi	70
Tablo 3.18 Çalışmada Kullanılacak Oranlar ve Formülleri	73
Tablo 3.19 Firmaların Sektörel Dağılımı	74
Tablo 3.20 Firmaların Likitide Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)	75
Tablo 3.21 Firmaların Finansal Yapı Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)	78
Tablo 3.22 Firmaların Faaliyet Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası).....	81
Tablo 3.23 Firmaların Karlılık Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)	85

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği (European Union)
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri (United States Of America)
AECM	: Avrupa Kredi Garanti Kuruluşları Birliği (European Association of Guarantee Institutions)
ADH	: Aktif Devir Hızı
AESI	: Endonezya İhracat Kredi Ajansı (Indonesia Credit Export Agency)
ALDH	: Alacak Devir Hızı
ASKRİNDO	: Endonezya Kredi Garanti Kurumu (Asuransi Credit Indonesia)
AWS	: Avusturya Federal Kalkınma ve Finansman Bankası (Austira Wirtschaftservice Gessellscahft)
AVHGA	: Macaristan Tarımsal Kredi Garanti Kuruluşu (Rural Credit Guarantee Foundation)
AYB	: Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank)
EC	: Avrupa Komisyonu (European Commission)
BAKK	: Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları
BBB	: British Business Bank
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BERR	: Department for Bussines Enterprise and Regulatory Reform
BPF	: Banco Portugues de Fomento
BTC	: Bakü-Tiflis-Ceyhan
CESGAR	: İspanya Karşılıklı Garanti Birlikleri Konfederasyonu (Confederation of Spanish Mutual Guarentee Societies)
CMZRB	: Çek-Moraviyan Kalkınma ve Garanti Bankası (Czech Guarantee and Development Bank)
CSBF	: Kanada Küçük İşletmeler Finans Programı (Small Business Financing Program)
CRD	: Credit Risk Database (Japon-Kredi Risk Veritabanı)
EDC	: Europeenne de Cautionnement
EAD	: National Guarentee Fund
FKB	: Fransız Kalkınma Bankası
FEEFA	: Meksika Özel Tarım Finansman Fonu (Fondo Especial para Financiamientos Agropecuarias)

FEGA	: Meksika Tarım Kredileri Teknik Yardım Fonu (Fondo Especial de Asistencia Tecnica y Garantia para Creditos Agropecuarias)
FGCR	: Romanya Tarımsal Kredi Garanti Fonu (Romanian Rural Credit Guarentee Fund)
FIRA	: Meksika Tarımsal Faaliyette Bulunanlar Birliği (Fideicomisas İstituidas en Relacion can la Agricultura)
FONDO	: Meksika Tarım ve Hayvancılık Garanti Fonu (The Fondo de Garantia y Fomento para la Agricultura, Ganaderia y Avicultura)
FONAGA	: Meksika Ulusal Garanti Fonu (Fondo Nacional de Garantías)
FOPESCA	: Meksika Balıkçılık Faaliyetleri Garanti Fonu (Fondo de Garantia y Fomento para las Actividades Pesqueras)
FRC S.C.	: Romanya Kredi Garanti Fonu (Fondul Roman de Contragarantare S.A.)
FSECA	: Moskova Küçük İşletme Kredileri Yardım Fonu (Fund of Small Businnes Credit Assistance of Moscow)
GARFONDAS	: Litvanya Tarımsal Kredi Garanti Fonu (Agricultural Credit Guarentee Fund)
GTZ	: Alman Teknik İşbirliği Kurumu (German Technical Cooperation)
GSYİH	: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
HDB	: Yunanistan Kalkınma Bankası (Hellenic Development Bank SA)
HUB	: Macaristan Para Birimi- Forinti
KGF	: Kredi Garanti Fonu A.Ş.
KKGF	: KOBİ Kredi Garanti Fonu
KKB	: Kredi Kayıt Bürosu
KODİT-KCGF	: Kore Kredi Garanti Fonu (Korean Credit Guarantee Fund)
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
JFG	: Japonya Kredi Garanti Kurumları (Japan Credit Guarentee Fund)
MCGF	: Azerbaycan Kredi Granti Fonu (Azerbaijan Mortgage and Credit Guarentee Fund)
MEKSA	: Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı
MVA	: Macaristan Kalkınma Fonu (The Hungarian Enterprise Development Foundation)
MC	: Lüksemburg Ortak Garanti Fonu (Mutualite de Cautionnement)
NÖBEG	: Avusturya Ortak Garanti Birliği (Bürgschaften und Beteiligungen Gmbh)

ISMEA	: İtalya Tarımsal Gıda Hizmet Enstitüsü (Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare)
İSMMMOM	: İstanbul Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Organizasyonu (Organisation for Economic Co-Operation and Development)
PGS	: Portföy Garanti Sistemi
PLS	: Portföy Limit Sistemi
PME	: Lüksemburg Ortak Garanti Birliği (Mutualite des p.m.e)
RVO	: Hollanda Girişim Ajansı (Rijkdiens Voor Inderdemend Nederland)
SBCI	: İrlanda Stratejik Bankacılık Şirketi (Strategic Banking Corporation of Ireland)
SBLA	: Kanada Küçük İşletme Kredileri Organizasyonu (Small Business Loans Act)
SDH	: Stok Devir Hızı
SEF	: Slovenya Girişimcilik Fonu (Slovene Enterprise Fund)
SFGLS	: İngiltere Küçük İşletmeler Kredi Garanti Programı (Small Firms Loan Guarentee Scheme)
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SYR	: Sermaye Yeterlilik Rasyosu
TBB	: Türkiye Bankalar Birliği
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
T.C.M.B.	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TDK	: Türk Dil Kurumu
TESKMOB	: Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği
TESK	: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOSYÖV	: Türkiye Küçük ve orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensuplar ve Yöneticileri Vakfı
TTGV	: Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu
VDB	: Alman Garanti Bankaları Birliği (Verband Deutscher Buergschaftsbanken)

ÖZET

Bu çalışmanın amacı firmaların ihtiyacı olduğu finansmana erişimde karşılaştığı teminat yetersizliğine çözüm olarak ortaya çıkan kredi garanti sistemleri ve Türkiye'deki temsilcisi Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin uygulamalarını inceleyerek, ülke ekonomisi ve firmalara olan faydalarını ortaya koymaktır.

Bu amaçla, giriş hariç üç bölümden oluşan çalışmanın ilk bölümünde kredi garanti sistemlerine ilişkin genel kavramlar verilerek sistemin Dünya'da ve Türkiye'deki gelişimi anlatılmış, ikinci bölümünde Kredi Garanti Fonu A.Ş.'ye ilişkin bilgiler verilerek kurumun uygulamaları ve bankalardaki tahsis süreçleri ele alınmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise 2016-2020 yılları arası KGF kredilerinin gelişimi ile aynı seride makro veriler kullanılarak GSYİH, istihdam, dış ticaret, yatırım ve imalat sanayinin verileri karşılaştırılmış ve KGF'nin etkileri araştırılmıştır. Daha sonra aynı yıllar itibarıyla bankacılık sektörüne etkileri sermaye yeterlilik rasyosu, karşılıksız çek rakamları ve takibe dönüşüm oranları üzerinden kıyaslanarak incelenmiştir. KGF kredileri ile ilgili literatürde yer alan çalışmalara yer verdikten sonra Antalya ilinde faaliyet gösteren bir bankanın ticari şubesinin 2017 yılında KGF kredisi kullanımı yapmış, KOBİ dışı nitelikli, 22 farklı müşterisinin finansal rasyolarının, KGF kredilerinden nasıl etkilendiği konusu incelenerek elde edilen veriler sonuç bölümünde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kredi Garanti Sistemi, Kredi Garanti Fonu, Bankacılık Sistemi Tahsis Süreci, Finansal Rasyolar, Kefalet.

SUMMARY
CREDIT GUARANTEE FUND APPLICATION IN TURKISH BANKING SECTOR
AND ITS EFFECTS ON COMPANY'S FINANCIAL RATIOS

The aim of this study is to reveal the benefits to the country's economy and companies by examining the credit guarantee systems that emerged as a solution to the lack of collateral faced by enterprises in accessing the financing they need, and the practices of its representative in Turkey, Kredi Guarantee Fund.

For this purpose, in the first part of the study which consists of three parts except introduction, general concepts related to credit guarantee systems are given and the development of the system in the world and in Turkey is explained. In the second part, the applications of the institution and the allocation processes in the banks are discussed by giving information about the Credit Guarantee Fund A.Ş. In the third part of the study, the development of KGF loans between the years 2016-2020 and the data of GDP, employment, foreign trade, investment and manufacturing industry were compared using the same series of macro data and the effects of KGF were investigated. Thereafter, the effects on the banking sector as of the same years were examined by comparing them over capital adequacy ratio, returned check figures and NPL ratios. After giving place to the studies in the literature on KGF loans, the use of KGF loans in a commercial store of a bank in Antalya Province in 2017, the ratios earned by the customer, excluding SMEs and after the loan, were affected by the results, and the result obtained was comprehensively evaluated.

Keywords: Credit Guarantee System, Credit Guarantee Fund, Allocation Process In Banking, Financial Ratios, Bail.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma pek ok kişinin desteği ve katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Öncelikle tüm süreçte bilgi birikimi ve tecrübesi ile beni destekleyen ve daima teşvik eden değerli tez danışmanım Doç. Dr. Filiz YETİZ'e bana yol gösterdiği için en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Uzman görüşleriyle çalışmaya katkı sağlayan Hakan SARIKAYA'ya, beni manevi olarak destekleyen sevgili eşim Fazilet KARADUMAN ve biricik kızım Deniz KARADUMAN'a her zaman yanımda oldukları için çok teşekkür ederim.

ÖNSÖZ

Kredi garanti sistemi, finansman ihtiyacını karşılamak amacıyla bankalardan kredi kullanımı noktasında teminat eksikliği yaşayan firmalara kefalet sağlayarak ekonominin desteklenmesi amacıyla tüm dünyada etkili bir biçimde kullanılmaktadır.

Çalışmada söz konusu sistemin dünyadaki gelişimi ve uygulamaları incelenerek, Türkiye'deki gelişimi ve ülkemizde faaliyet gösteren tek garanti kuruluşu olarak Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin kuruluşu, yapısı ve uygulamaları ele alınmıştır.

Çalışma, KGF kredilerinin ülke ekonomisine yansımalarının değerlendirilmesinin yanında, KGF destekli kredileri kullanan KOBİ dışı firmalara olan etkilerinin firma finansal oranları üzerinden ölçülmesini amaçlamış olup faydalı olmasını temenni ederim.

GİRİŞ

Günümüz ekonomilerinde firmalar yaptıkları işin niteliğine göre faaliyetlerini sürdürmek ve işlerini büyütmek gibi çeşitli nedenlerle finansmana ihtiyaç duymaktadırlar. İşletme hissedarlarından sağlanan kaynakların yetersiz kalması durumunda en sık başvurulan finansman kaynağı ise banka kredileridir.

Banka kredileri, firmaların ihtiyaç duydukları işletme sermayesine yönelik kısa vadeli ve büyümeye yönelik olarak yapacakları yatırımlara ilişkin uzun vadeli kaynak gereksinimlerini temin etmek için bankalarca faiz/kar payı karşılığında firmalara yapılan kaynak kullandırmalarını ifade etmektedir.

Ticaret hayatında firmalar için son derece önemli olan banka kredilerine erişmek için bankalar genellikle teminat talep etmektedirler. Bu noktada “KOBİ” (Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme)’ler kuruluş aşamasında genellikle mali kayıtları henüz oluşmadığından, bankalardan yeteri kadar kredi sağlayamamakta ve girişimcilerin ortaya koyduğu sermaye ile faaliyetlerine başlamaktadır (Costaldo v.d., 2021:1). Firmaların bankalara teminat olarak verebilecekleri mal varlıklarının da az olması nedeniyle piyasa erişimleri de kısıtlı kalmaktadır.

Ticari krediye erişimde yaşanan teminat sorunu, KOBİ tipindeki küçük firmalar gibi büyük firmalar için de geçerlidir. KOBİ dışı olarak adlandırılan bu tip firmalar, kriz dönemlerinde yaşanan likidite sorunlarının aşılmasında ve büyümeye yönelik yatırımların yapılması öncesinde ortaya çıkan ilave kaynak ihtiyacının karşılanması sırasında teminat yetersizlikleri ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Kredi Garanti Sistemi ile çeşitli yöntemler vasıtasıyla elde edilen tasarruflarla kurulan fonlar, kredi alabilmek için teminata ihtiyaç duyan firmalara belirli oranlarda kefil olarak firma ile banka arasında risk paylaşım esasına dayalı bir kredilendirme sürecinin yürütülmesini sağlar. Böylelikle tüm riskin bir kuruluşta toplanması yerine riskin fon kuruluşu, banka ve firma arasında dağıtılması sağlanmaktadır.

Sistemin firmalara sağladığı kefalet desteğinin ekonomik büyüme, istihdam, uzun süreli vadelendirme, bölgesel kalkınma, fırsat eşitliği ve sosyal alandaki faydaları olmak üzere ülke ekonomilerine de çeşitli faydaları bulunmaktadır. Öte yandan fonun kefalet desteği sebebiyle bankalar daha fazla kaynak kullandırımına yönelmekte ve bu sayede bankacılık sisteminin büyümesine de yol açılmaktadır (Çelikdemir, 2018: 15).

Ülkemizde 90'lı yılların başında kurulan “Kredi Garanti Fonu A.Ş.” (KGF) uzun yıllar boyunca sadece ortaklarından sağladığı öz kaynakları ile KOBİ tipinde firmalara teminat/kefalet desteği sağlamıştır.

Kurum KOBİ dışı firmalara ilk kez 2016 yılında kredi kullanırmaya başlamıştır. Kredinin amacı o dönemdeki ekonomik yapıyı canlandırmak ve piyasalarda yaşanan finansman sorunlarına çözüm üretmektir. Bu amaçla kullanılan kredi, finansman ihtiyacı olan öncelikli sektörler için önemli bir fon kaynağı olmuştur.

Rusya'dan ülkemize çok sayıda turist getiriliyor olması nedeniyle ilk olarak bu bölgeden turist getiren seyahat acentelerinin kredilendirilmesi amacıyla kefalet desteği verilmeye başlanmıştır (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016).

Sonraki yıllarda KGF'ye sağlanan yüksek hacimlerde Hazine desteğinin sürdürülmesi ile birlikte kurum çalışma şeklini geliştirerek, hem ülke çapında tüm KOBİ firmalara hem de diğer ülke uygulamalarından farklı olarak yüksek maliyetli yatırım projeleri de dahil olmak üzere yatırım ve firma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla büyük ölçekli KOBİ dışı firmalara kefalet desteği sağlamaya devam etmektedir.

Bu çalışmanın amacı ülkemizde faaliyet gösteren büyük-küçük tüm firmaların banka kredilerine erişiminin önündeki en önemli engellerden biri olan teminat yetersizliği sorununun çözümüne yönelik olarak geliştirilen kredi garanti sistemini ve sistemin ülkemizdeki tek aktörü olan Kredi Garanti Fonu'nun doğuşu, gelişimi ve diğer ülke uygulamaları ile birlikte ortaya koyarak sistemin örnek olarak seçilen firmaların finansal oranlarına olan etkilerini irdelemektir. Ayrıca bir bankanın Antalya ilindeki ticari şubesinde KGF kredisi kullanan 22 farklı KOBİ dışı firmanın örnek olarak seçilmesi ve bu firmaların mali oranlarının incelenmesi ile çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın birinci bölümünde genel olarak; Kredi Garanti Sistemi'ne ilişkin tanımlar ve kavramlar, sistemin sağladığı avantajlar, Türkiye ve Dünya'da kısa tarihçesi, amaçları, işlevleri ve özellikleri üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde Kredi Garanti Sistemi'nin Türkiye'deki tek temsilcisi olan Kredi Garanti Fonu A.Ş. incelenerek kurumun uygulamaları ve bankalardaki tahsis-değerlendirme süreçleri ele alınmıştır. Üçüncü bölümde KGF'nin bankacılık sektörü ve ülke ekonomisi içerisindeki yeri incelenerek KGF kefaletli kredilerin ülke ekonomisine etkileri araştırılmış ve konu ile ilgili literatür taramasına yer verilmiştir. Son olarak bir bankanın Antalya ilindeki ticari şubesinin, KOBİ dışı firmalara kullandırdığı KGF kredilerinin, firma finansal verileri üzerindeki etkileri finansal oranlar aracılığı ile değerlendirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKACILIK SİSTEMİNDE KREDİ GARANTİ SİSTEMİ

Günümüzde firmaların finansal olarak varlığını sürdürebilmesi ve ekonomik anlamda hedeflerine ulaşabilmesinde bankacılık sisteminin sağladığı kredilerin önemi büyüktür. Firmalar, faaliyetlerini yürütürken mal veya hizmet alım-satımları işlemlerinden kaynaklı ödeme ve tahsilatları arasında kalan süreyi işletme sermayesinden karşılamakta, yetmediği durumlarda bankalardan kısa vadeli kredi kullanımına yönelmektedir. Firmalar büyüme amaçlı, yüksek getiri hedefledikleri mevcut ya da farklı alanlarda ilave yatırım planlamalarında ise orta ve uzun vadeli banka kredilerine ihtiyaç duymaktadır. Bu noktalarda bankalar firma, segment, sektör ve bölge gibi birçok kıstası dikkate alarak risk hesaplamaları yapmakta ve firmalardan teminat talep etmektedir. Firmalar bu teminatları karşılayamadığında ise faaliyetlerini sürdürebilme ve yatırımlarını gerçekleştirebilme noktasında yeterli kaynaklara ulaşamamaktadır. Kredi garanti sistemleri yaşanan bu teminat sorunlarının aşılabilmesi için firmalar adına bankalara kefalet üzere kurulmaktadır.

Çalışmanın bu bölümünde firmaların teminat sorununa çözüm olarak ortaya çıkan kredi garanti sisteminin tanımı, önemi, gerekliliği, tarafları, işlevleri ve kaynakları gibi konulara değinilmiş, sistemin Dünya’da ve Türkiye’deki tarihçesi ve sağladığı avantajları incelenmiştir.

1.1. Kredi Garanti Kavramı

1.1.1. Kredi Garanti Sistemi’nin Tanımı

Türk Dil Kurumu’na göre “güvence” anlamına gelen “garanti” sözcüğü Fransızca kökenli bir kelime olup bir işin gerçekleşmesi için kesinlik ifade eden bir güvence vermek anlamında kullanılmaktadır. Garantör ise güvenceyi veren ve bunun gerçekleşmesini gözeten, denetleyen kişiliktir (TDK, Ankara, 10.Baskı, 2005).

Bir garanti ilişkisinde, borçlunun edimlerini yerine getirememesi durumunda garantör garanti ettiği edimleri borçlu adına kendisi yerine getirmek durumundadır. Finans literatüründe bu tip garantiler, borcun ödenmeme riskini güvence altına alan finansal sorumlulukları temsil etmektedir (Wang, 2020: 6663). Kredi garantisi ise bir girişimcinin garantinin türüne göre bir defaya mahsus ya da vadesi boyunca dönemsel olarak komisyon ödeyerek satın aldığı finansal bir üründür. Girişimci bu ürünü ya da başka bir ifade ile kefaleti, kabul eden finans kurumlarına teminata vererek finansman sağlamak veya bu finansal ürünü kullanmaktadır. Finans kuruluşu ise girişimciye kullandırılan ürünün/kredinin

temerrüte düşmesi halinde söz konusu ürünün niteliğine (kefaletin oranına) göre tamamını veya bir kısmını tazmin etmek üzere garanti eden kuruluşa başvurmuştur (Deelen ve Molenaar, 2004: 11).

1.1.2. Kredi Garanti Sistemi'nin Önemi

Girişimcilerin büyük bir kısmı geliştirdikleri fikirlerini işe dönüştürmek için kuruluş aşamasında genellikle kendi kaynaklarını (ortaklar, aile ve yakın çevre v.b.) kullanmak durumunda kalmaktadır.

Yeni kurulan firmalar başarılı olarak sonraki aşamaya geçtiğinde, büyümek için daha fazla yatırım yapmak istemekte ve genelde mevcut karlılıkları da yatırım için ihtiyaç duydukları ek sermayeyi karşılamada yetersiz kalmaktadır. Bu durumda girişimciler geri ödemelerini sürdürülebilir bir nakit akışı ile birlikte mevcut faaliyetlerini de olumsuz etkilemeyecek şekilde kullanacağı bir ek kaynak arayışına girmektedir (Deelen ve Molenaar, 2004: 11).

Özellikle gelişmekte olan ülke ekonomilerinde faaliyet gösteren mikro ve KOBİ tipi firmalar mevcut faaliyetlerini büyütmek veya yeni alanlarda yatırım yapabilmek için gerekli banka kredilerine erişimde belli başlı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Banka ile kredilendirilecek firma arasında asimetrik bilgi, yüksek içsel risk, yüksek kredilendirme komisyonları ve muhtemelen en tipik sorunlardan birisi olarak teminat sorunu, kaynak kullanımının önündeki engeller olarak sıralanabilir. (Worldbank, 2006: 2).

Bu evrede firmalar gerekli finansmanı sağlayabilmek için kredi garanti fonlarına doğrudan ya da kurumun anlaşmalı olduğu bankalara, yapılan anlaşmalara uygun olarak başvuruda bulunarak fonun kefaletini talep etmektedir (Deelen ve Molenaar, 2004: 17).

Kredi Garanti Sistemlerinin başarılı olmasının belli şartları bulunmakta olup bunlar iki başlık altında toplanabilmektedir;

a) İç Etkenler: Kefalet dağıtma politikasında yoğunlaşmanın dozu çok önemli olup firma büyüklüklerinin yanında sektör ve bölge bazlı desteklerin de verilebileceği fakat bunların herhangi birinde yaşanacak aşırı odaklanmanın sistemin sürekliliğini tehlikeye atabileceği göz ardı edilmemelidir. Garanti kuruluşlarının yapılan işe göre politika belirlemesi ve belirlenen politikalara uygun organizasyon yapısı oluşturması, iş yapabilme kabiliyetini etkilemektedir. Ayrıca garanti hizmetlerini yürütecek personelin uygun nitelikte seçimi ve alması gereken eğitimlerin takibi ve kontrolü gibi hususlar da kurum kültürünün oluşmasında ve yönetim kapasitesinin artırılmasında önemli birer etkidir. Kar amacı güdülmemesi nedeniyle, garanti kuruluşlarının devamlılığının sağlanması açısından motivasyon

oluşturmanın zorlukları bulunmaktadır. Sisteme kaynak aktaranların daima mevcut ve hazır bulunmaları, maliyetin izlenebilmesi ve sistemin bağımsız olarak kendini idame ettirebilmesi açısından kurum çalışanlarına kolaylık sağlar (Avdan, 2011: 56).

b) Dış Etkenler: Rekabet ortamı yeterince sağlanmış, sisteme katılmaya istekli finansörlerin bulunduğu gelişmiş bir finansal sistemin bulunması önemli bir etkidir. Firmaların sistemden yararlanabilmesi adına ülke genelinde yaygın şube ağının bulunması ve ulaşılabilir olması gerekmektedir. Enflasyon, kredi veren finansörlerin kredi faiz oranlarını yükseltmelerine neden olur. Yüksek fiyatlardan kaynak kullanan firmaların kredileri ödeyememe riskleri ortaya çıkar. Temerrüt oranlarında yaşanan artışlar hem kredi maliyetlerini yükseltir hem de kefalet komisyonu olarak ödenen ücretlerin artmasına, nihayetinde ise sistemin sekteye uğramasına yol açar (Bastiaenen, 1997: 9).

1.1.3. Kredi Garanti Sistemi'nin Gerekliliği

KOBİ ve KOBİ dışı firmalar, özellikle kriz dönemlerinde firma ihtiyaçlarını karşılayabilmek, piyasanın açık olduğu dönemlerde faaliyetlerini genişletebilmek, yeni alanlarda yatırım yapabilmek ve tek başına yüklenilmesi zor olan yüksek maliyetli projeleri gerçekleştirebilmesine yönelik finansman ihtiyaçlarının karşılanmasında teminat sorunları ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu teminat sorunlarının çözümü amacıyla firma ile finans kurumu arasında "Garantör" sıfatıyla bulunacak, özel ve/veya kamu desteğiyle kurulan "Kredi Garanti Kurum" larının oluşturduğu "Fon" lar devreye girmektedir. Aslında bu fonlar ipotek sistemine güçlü bir alternatif olarak kurulmuştur. Tüm dünyada bankaların sağlam teminat olarak gördükleri ve firmaların pek azının sahip olduğu, dolayısıyla finansal gereksinimlerin karşılanarak firmaların devamlılığının sağlanması, ilave yatırımlar yapılarak istihdam rakamlarının artırılması, katma değer yaratarak devlete vergi kaynağı sağlaması ve nihayetinde ülke ekonomisine katkı sağlayan Kredi Garanti Fonları firmalara uzun vadeli ve uygun maliyetli kaynak sağlanmasına aracılık yapmaktadır (KGF Faaliyet Raporu, 2018: 13).

Dünya Bankası'na göre kredi garanti programlarının tesis edilmesi esnasında 16 prensibin izlenmesine dikkat edilmelidir (Demir, 2019: 9):

1. Söz konusu kuruluşların kendi başlarına karar alabilecek mekanizmaların oluşturulabilmesi adına gerekli kanunların ve yönetmeliklerin çıkarılması,
2. Kamuoyunca rahatlıkla takip edilebilecek şekilde, kuruma faaliyetlerini yürütebileceği yeterli kaynak aktarımlarının sağlanması,

3. Kanunlar ve yönetmelikler kurumun çoklu hazirun yapısına uygun olmalı, küçük ortaklar diğer büyük ortaklara ezdirilmemeli,
4. Yönetim ve ortaklarca müdahale edilmeden kurumun denetiminin sağlanabilmesi,
5. Kredi garanti programlarının strateji ve hedeflerine yönelik objektif politikalarla desteklenen açıkça tanımlanmış bir yetki çerçevesi bulunması,
6. Açıkça belirlenmiş kriterlere göre atanan, bağımsız, rekabetçi, kurumsal yönetim ilkelerini benimsemiş yönetim kurullarına sahip olunması,
7. Yönetimsel ve operasyonel olarak kurum faaliyetlerinin bütünlüğünü sağlayabilecek sağlam bir iç denetim mekanizması bulunması,
8. Riskleri tanımlayan, değerlendiren ve etkin bir şekilde yöneten, kapsamlı bir mevzuatı bulunan bir birimi olması,
9. Sistemde bulunan tüm taraflar için net bir şekilde belirlenmiş, uygunluk ve seçim kriterleri şeffaf ilkelerin benimsenmiş olması,
10. Ülke ekonomisinde finans sektörünün gelişim düzeyini dikkate alan, sektöre ilave yansıyacak destek ve finansal sürdürülebilirlik anlamında katkı sağlayan bir garanti kullandırım bakış açısına sahip olunması,
11. Kullandırılan garantilerin oransal olması, hem kaynak kullandıran hem kaynağı kullananlar açısından ihtiyaçlara uygun olarak yürütülen bir yapıya sahip olunması,
12. Kredi Garanti Programının, kaynağı kullanan firmalar ve kullandıran kurumlar açısından sürdürülebilir ve cazip olabilmelerini teminen risk temelinde açık ve tutarlı bir fiyatlandırma yolu izlenmesi,
13. Faaliyet gösterilen ülkenin yasaları ile uyumlu açık, belirgin süreçler ile yürütülen bir tazmin ve kredi kurtarma politikası bulunması,
14. Finansal raporlama gerekliliklerinin tarafsız bir şekilde titizlikle yerine getirilmesi ve bunların dışarıdan alınan denetimler vasıtasıyla yorumlanmasının sağlanması,
15. Kredi Garanti Programının finans dışı konuları ile ilgili gelişmeleri ve bunlara ilişkin yapılan operasyonları düzenli olarak kamuoyu nezdinde paylaşması,
16. Kredi Garanti Programının faaliyetleri sonucu sağlanan destekler ve finansal sürdürülebilirliğe olan katkıları düzenli olarak ele alınmalı ve sonuçların kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.

1.1.3.1. Kredi Garanti Sistemi'nde Taraflar

Kredi Garanti Sistem'leri firmaların çeşitli sebeplerle finansmana ihtiyaç duydukları fakat başta teminat yetersizliği olmak üzere, asimetrik bilgi, yüksek kredilendirme

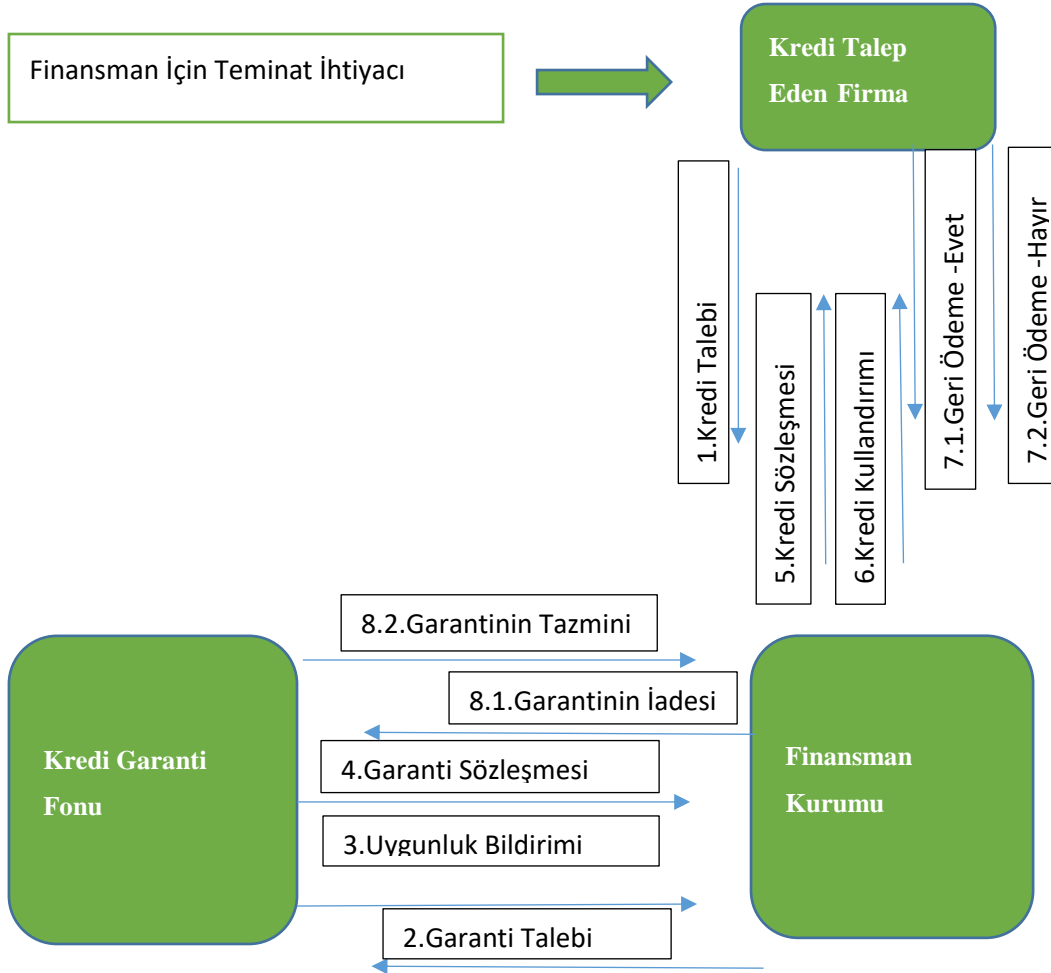

komisyonları gibi nedenlerle krediye erişemedikleri durumlarda işlev kazanmaktadır (Yazıcı, 2010: 82).

Burada önemli olan firmanın kendi teminatları ile yeterli krediyi kullanamamasıdır. Yeterli teminatı bulunduğu halde firmanın kredi garanti sisteminden yararlandırılması, sistemin kıt kaynaklarının verimsiz bir şekilde dağıtılarak tüketilmesine neden olmasının yanı sıra gerekli teminatı bulunduğu halde garantiyi kullanan firma açısından da kredi garanti fonuna ödenecek komisyon v.b. gereksiz ek maliyetler doğuracaktır.

Kredi Garanti Sistemi'nin üç tarafı bulunmakta olup bunlar; krediye ihtiyaç duyan firma, firmayı finanse edecek kaynağa sahip finans kuruluşu veya başka bir deyişle banka ve firma lehine kefalet verip teminat sağlayarak işleme aracılık eden kredi garanti fonudur (Değirmenci, 2011: 13).

Şekil 1.1'de kredi garanti sistemindeki taraflar gösterilmektedir.

Şekil 1.1 Kredi Garanti Sistemi'nde Taraflar

Kaynak: Kredi Garanti Fonu'un resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.3.2. Kredi Garanti Sistemi'nin Piyasadaki İşlevi

Finans sisteminde Kredi Garanti Sistemi, 20. yüzyılın başından bu yana var olmasına rağmen, özellikle son birkaç on yılda giderek popülerlik kazanmıştır. Bankalar kredi garanti uygulamalarını, özellikle KOBİ'lerin kredilendirilmesi için doğrudan kredilendirme ya da diğer sübvans edici regülasyonlara nazaran daha yaygın ve etkili kamusal destek programları olarak görmektedir (Beck. v.d., 2010: 11).

Kredi Garanti Sistemi pek çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede KOBİ tipi firmaların karşı karşıya kaldığı finans kısıtlarının çözümünde kullanılmaktadır. Finansal kurumlar, KOBİ tipi ve yeni kurulmuş firmaları değerlendirmede bilgiye erişimin yetersiz (asimetrik) olması nedeniyle, yüksek faiz oranları üzerinden sağlayacak olsalar bile fon genişlemesine karşı isteksiz davranmaktadırlar. Finans kurumlarının uyguladığı risk derecelendirme sisteminden asimetrik bilgi nedeniyle büyük firmalara göre daha çok etkilenen KOBİ'lerden fonlama için daha güçlü teminat istenmekte olup fonun garanti teminatının risk dağıtma esasına dayalı fakat güçlü bir teminat olması sebebiyle, firmanın hem teminat sorununa hem de yüksek faiz oranlarından fon kullanımı sorununa çözüm üretmektedir (Vienna Initiative, 2014: 10).

Küçük firmalar için kredi riski yönetimi maliyetli bir operasyondur. Kaynak kullanımı için elde edilmesi gereken bilgi kaynağı, kullandıran finans kuruluşu için firmanın ziyaret edilmesi, verilerin analiz edilmesi, faaliyetlerin takip edilmesi gibi işlemleri beraberinde getirecek olup kullanılacak kredinin küçük miktarlarda olması, bu işlemlerin maliyeti dikkate alındığında rasyonel olmadığı görülmektedir. Örneğin Kolombiya'da yapılan bazı çalışmalarda portföy yönetimi maliyetlerinin her yıl portföyün %11-13 aralığında bir kısmına denk geldiği ortaya konmuştur (Green, 2003: 10)

Asimetrik bilgidен kaynaklanan "ters seçim etkisi", faiz oranlarının artması ile temerrüt oranlarının da artacağına dayanan düşünme sistemine dayanmakta olup, kurguya göre; faiz oranları arttıkça ihtiyatlı olan finansman kullanıcıları kredi havuzunun dışına çıkmaktadır. Havuzda kalanlar ise yüksek riskli olanlardır. Bu durum finans kurumlarının kredi portföylerini riskli hale getirmektedir. Bu sebeple bankalar faiz oranlarının belirli bir seviyenin üzerine çıkarılması konusunda isteksiz davranarak bunun yerine risksiz müşterileri kredi portföyüne dahil etmeyi seçmektedir. Banka / finans kurumlarının bu tutumları yüksek faiz oranından bile olsa karlı projeleri için finansla ihtiyaç duyan KOBİ tipi firmaların kaynak kullanımını engellemekte, sonuçta kredi dağıtımını (tayınlaması) problemi ortaya çıkmaktadır (OECD, 2010: 4).

Kredi risk yönetimi ve ters seçim etkisi kavramlarından her ikisi de, firmaların sadece büyüklük ve mevcut teminat yapılarına göre değerlendirilmelerine yol açan bir sürece girmelerine neden olmaktadır. Sonuç olarak bu şartları karşılamayan firmalar karlı projelerine kaynak yaratma konusunda zorluklar yaşayabilmekte ve kredi dağıtımında optimal olmayan bir durum ortaya çıkmaktadır. Kredi Garanti Sistemleri, asimetrik bilgi sorunlarının aşılması konusunda, banka/finans kurumlarına kredilendirmede doğru tanımlamaların yapılması yönünde yardım ederek, bankaların kredi dağıtma ve karar alma süreçlerinde ilgili sorunların çözülmesi için yeteneklerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır (Green, 2003: 11).

1.1.3.3. Kredi Garanti Sistemi'nde Fon Kaynakları

Ulusal ve küresel anlamda likiditenin dağıtılarak piyasanın fonlanmasında en önemli role sahip olan bankaların kredi verme isteği ve fonlama şartları sermaye akımlarını etkileyen önemli göstergelerdendir (TCMB, 2017: 62).

Kredi Garanti Fon'larının kuruluşu, yapı ve politikalarının belirlenmesi, ürünlerinin standartlaştırılması, yeterli fon desteğinin sağlanması ile banka ve özel finans kuruluşlarını da kredi genişlemesi yönünde motive etmesi bakımından kamu sektörü önemli role sahiptir (Vienna Initiative, 2014: 11).

Kredi Garanti Fon'ları, her biri kendisine özgü avantaj ve dezavantajlar barındıran bankacılık kuruluşları, ticaret ve meslek odaları, bakanlıklar ve merkez bankaları gibi farklı fonlama kaynaklarının yanı sıra Avrupa Birliği uyum politikaları çerçevesinde Avrupa Yatırım Bankası (AYB) ve Fransız Kalkınma Bankası (FKB) gibi kuruluşlar ile ekonomiler arası gelişmişlik ve refah farklarını minimize etmeyi amaçlayan Dünya Bankası gibi kurumların fonlarından oluşmaktadır (Değirmenci, 2011: 15).

1.1.3.4. Kredi Garanti Sistemi'nde Risk Paylaşımı ve Kaldıraç

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde KOBİ tipi firmaların ekonomik büyümede önemi büyüktür. Örneğin Hindistan'da KOBİ tipi ve mikro büyüklükte firmalar, ülkenin ulusal ekonomik büyüme ve gelişmesinde hayati önemdedir. Genel olarak da bu tip firmaların Asya Ekonomisi'nde ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyüme ve gelişmeye önemli derecede katkıları olduğu söylenebilir

(<https://www.economist.com/leaders/2010/09/30/indias-surprising-economic-miracle>. Erişim Tarihi: 13.09.2021).

Mikro ekonomik anlamda ise fon bulmaya ilişkin zorluklar, girişimcilerin ürün tedarik etmesinde yarattığı sıkıntıların yanında, büyüme ve gelişmelerini de yavaşlatmakta ve bunun etkileri ulusal ekonomilerde de görülmektedir. Bu nedenle KOBİ ve mikro tipte firmaların

finansal kaynağa ulaşmalarının önündeki zorlukların giderilmesi için bulunabilecek her türlü çözümün, firmaların faaliyetlerini sürdürmesine sağlayacağı katkının yanında, piyasada sağlıklı bir tedarik zinciri kurulmasına ve nihayetinde ulusal ekonomik gelişmeye faydası olduğu söylenebilir (Cheng Feng Wu, 2020: 4877).

Kredi Garanti Sistem'leri kapsamında oluşturulan fonlar, finansman ihtiyacı bulunan şirketleri sektör, bölge, segment gibi ayrımlara tabi tutup sınıflandırarak veya ekonomik kriz döneminde bulunmakta ise krizin etkilerini hafifletmek (counter-cycling:firmaların yaşatılması) amacıyla hiçbir ayrıma tabi tutmadan, belirli oranlarda kefalet sağlamak suretiyle finansmana erişimlerini desteklemektedir. Fakat kredi garanti fonları doğrudan para dağıtımı yoluyla kredilendirme yapmamaktadırlar. Sistem risk paylaşımı esasına dayalı olup finans kurumu ile girişimci arasında mümkün olan en yüksek teminatlandırmanın sağlanması ile birlikte fon kuruluşu devreye girerek finans kurumunun krediyi vermesinde önemli rolü bulunmaktadır. Bu durumda risk; krediyi veren finans kuruluşu, kullanan firma ve belirli bir oranda kefil olan garanti fonu kuruluşu arasında dağıtılmaktadır. Tüm bu kefalet sürecinde, garanti fonunun kefil olduğu kredilerin temerrüde düşmesi halinde, kendisine düşen tazmin miktarının karşılanması için oluşturulan sermaye tutarından çok daha yüksek tutarlarda kredilendirme yapılmaktadır. (Deelen ve Molenaar, 2004: 41).

Söz konusu kaldıraç kavramı, sistemin kefil olduğu kredilerden temerrüde düşerek tazmini talep edilecek tutarlar için oluşturduğu toplam tutarın, sistemin verdiği kefaletler ile kullanılan kredilerin toplam tutarına bölünmesiyle elde edilmektedir. Kredi Garanti Sistemi'nde üstlenilen tüm kefaletlerin tazmine dönüşmeyeceği hesap edilerek eldeki kaynakların oldukça fazlası üzerinden kullandırım yapılarak firmalar lehine küçük kaynaklarla büyük amaçların başarılması yönünde fayda sağlanabilmektedir (Green, 2003: 49).

1.2. Kredi Garanti Sistem'inin Tarihsel Gelişimi ve Uygulamaları

Bu bölümde Kredi Garanti Sistemi'nin Türkiye ve Dünyadaki tarihsel gelişimi ve uygulamaları ele alınmıştır.

1.2.1. Dünyada Kredi Garanti Sistemi'nin Tarihsel Gelişimi ve Uygulamaları

1.2.1.1. Avrupa Ülkeleri

Avrupa'da ilk kredi garanti fonları 19. yüzyılın ortalarında bazı girişimci gruplarının birbirlerini fonlamak adına oluşturdukları ortak (karşılıklı) garanti kuruluşlarıdır. Bu tip garanti kuruluşlarının birçoğu halen aktif bir şekilde faaliyetlerini önemli bir enstrüman olarak devam ettirmekte olup bazıları ise zaman içerisinde tam teşekküllü finans kuruluşlarına

evrilmişlerdir. 1970-1990 yılları arasında gelişmekte olan ülkeler özelinde kredi garanti sistemi gerektiği düzeyde başarılı olamasa da 1990'lı yıllardan itibaren eski Sovyet Ülkeleri gibi geçiş ekonomileri üzerinde oldukça başarılı uygulamalara ulaşılmıştır (Deelen ve Molenaar, 2004: 13).

1992 yılında Almanya, Belçika, Fransa, İtalya ve İspanya'da bulunan garanti kuruluşlarının öncülüğünde, daha sonra tüm Avrupa'da bulunan garanti kuruluşlarını bir araya toplayan "Avrupa Kredi Garanti Kuruluşları Birliği (AECM)" kurulmuştur. Türkiye'den Kredi Garanti Fonu (KGF) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKMOB)'nin de 2000 yılında üye olduğu, bugün 31 ülkeden 48 üyeye sahip bulunan birliğin 2020 yılı itibarıyla 5.2 milyon şirkete 330 Milyar Euro tutarında destek sağladığı bir portföyü bulunmaktadır (<https://aecm.eu/about/mission/>, Erişim Tarihi: 15.09.2021).

a) Almanya

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya'da devlet destekli garanti kuruluşları savaşın yaralarının sarılması ve ülkenin yeniden inşa edilmesi için Alman Ekonomisinin bel kemiği KOBİ'leri fonlayarak toparlanma ve kalkınmada önemli rol oynamıştır (Başkan, 2018: 15).

1990 yılından itibaren Almanya'da kredi garanti kurumlarını eyalet veya kendi yönetim yapılarına göre bir araya toplanmış, 17 garanti bankası ve yatırım garanti şirketi ile 15 orta ölçekli yatırım şirketi bu amaçla birleştirilmiş ve "Alman Garanti Bankaları Birliği (VDB)" kurulmuştur (<https://aecm.eu/verband-deutscher-buergschaftsbanken/>, Erişim Tarihi: 15.09.2021).

2019 yılında Çin'in Wuhan Eyaletinde ortaya çıkarak 2020 yılı başlarından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisinin etkilerini hafifletmek amacıyla Alman Garanti Bankaları Birliği (VDB) Almanya Ekonomi Bakanlığı'nın da fon desteği ile birlikte 2020 yılının ilk yarısı itibarıyla hedeflenen bazı kritik sektörlere %100 olmak üzere birçok sektöre kefalet desteği sağlamaya başlamıştır. VDB'nin toplam kefalet tutarı 1.25 milyar Euro iken salgın sonrası verilen garantilerle iki katına çıkarak 2.5 milyar Euro seviyelerine ulaşmıştır (AECM, 2021: 38).

b) Fransa

Fransa'da ikisi kar amaçlı olmak üzere dört adet kredi garanti kuruluşu bulunmaktadır. 1928 yılında kar amaçlı olarak tamamen özel sermaye ile kurulan Europeenne de

Cautionnement (EDC), perakende ve serbest ticaret yapan KOBİ ve mikro büyüklükte firmalara garanti sağlamak amacıyla kurulmuştur. 1966 yılında kamu özel işbirliğinde yine kar amaçlı olarak kurulan SIAGI tarım, sanayi ve perakende sektörlerinde faaliyet gösteren KOBİ ve mikro firmaları desteklemek üzere kurulmuştur. Tamamen özel sermaye ile 1968 yılında kurulan SOCAMA tarım, sanayi, el sanatları alanlarında destek sağlamakta olup kar amacı taşımamaktadır. 2012 yılında kamu sermayesiyle kurulan BPI France sağlık, nükleer, robotik ve dijital teknolojiler gibi alanlarda faaliyet gösteren yerel aktörleri desteklemektedir (<https://aecm.eu/members/our-members/>, <http://www.bpifrance.fr>, <https://www.eurocaution.net/>, <http://www.socama.com>, <http://www.siagi.com>, Erişim Tarihi: 15.09.2021).

Covid19 salgınının önlenmesi amacıyla uygulanmakta olan sokağa çıkma yasaklarının firmalar üzerinde yarattığı ekonomik baskının hafifletilmesine yönelik olarak BPIFRANCE, firmalar lehine finans kuruluşlarına verdiği kefalet miktarını 96 milyar Euro (önceki yıl 17 milyar Euro), SIAGI yaklaşık 1 milyar Euro ve SOCAMA ise yaklaşık 2 milyar Euro seviyesine yükseltmiştir (AECM, 2021: 35, 36, 37).

c) İngiltere

İngiltere’de küçük ölçekli girişimcileri desteklemek amacıyla kurulmuş, aynı zamanda denetleme görevi de bulunan bir kamu kurumu olan BERR (Department for Business Enterprise and Regulatory Reform) bünyesinde KOBİ’lerin teminat sorununun çözümü amacıyla 1981 yılında kurulan KKGf (KOBİ Kredi Garanti Fonu) adlı bir kurum bulunmaktadır. Hissedarları arasında BERR ile birlikte 25 adet finansman şirketi bulunan kurum SFGLS (Small Firms Loan Guarantee Scheme) adlı bir program üzerinden KOBİ girişimcilere finansman sağlayacak kurumlara devlet garantisi sunmaktadır. Söz konusu uygulamalar 2012 yılında bir devlet bankası olan British Business Bank bünyesinde toplanmıştır (Değirmenci, 2011: 28).

d) İtalya

İlk olarak 1957 yılında meslek odaları tarafından, kamu otoritesinin uyguladığı sıkı para politikalarının getirdiği yüksek faiz oranlarının sonucu olarak, bankaların da yüksek teminatlar istemesinin çözümü amacıyla meslek odaları tarafından kurulan, hem devlet destekli, hem de ortak kredi garanti uygulamalarının bulunduğu İtalya’da, firmalar CONFIDI isimli karşılıklı garanti hizmeti veren birliklere üye olarak, birliğin mensuplarına sağladığı kefaletler üzerinden teminat elde etmektedirler. Söz konusu birliklerin öncelikle kendi

bölgesinde bulunan firmalara destek vermek, sonrasında ise diğer birlikler ile birbirlerine karşılıklı olarak garanti desteği vermek üzere iki işlevi bulunmaktadır (Kapucu, 2020: 27).

Covid-19 pandemisinin negatif etkilerini azaltmak amacıyla, İtalya’da kamu otoritesi bir dizi kanunlar çıkarmış ve bu kanunlar kapsamında İtalyan garanti kuruluşlarını bir araya toplayarak ASSOCONFİDİ’yi oluşturmuştur. Söz konusu kuruluş ilk aşamada yeni kredilere teminat teşkil etmek üzere garanti rezervini iki katına çıkararak, 250’den az çalışanı bulunan firmalara yönelik yedi yıl vadeli 500 milyon Euro tutarında bir kefalet paketi açıklamış, ayrıca mevcutta bulunan tüm taksitli kredilerin taksit ödemelerini 2021 yılı Haziran ayına kadar erteleyerek kefalet komisyonu ve firmalara yansıtılan operasyonel maliyetleri azaltmıştır. ASSOCONFİDİ’nin 2021 yılı itibariyle yaklaşık 1 milyon firmaya yaklaşık olarak 10 milyar Euro tutarında kaynak sağladığı belirtilmektedir (AECM, 2021: 49).

Tarım, ormancılık balıkçılık ve deniz ürünleri üzerine faaliyet gösteren firmaların desteklenmesine yönelik olarak kurulan ISMEA (Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare) pandemi döneminin bahsi geçen şirketler üzerindeki etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak 688 milyon Euro’luk bir destek programı açıklamıştır. 2020 yılı Kasım ayı itibari ile 3.162 firmaya 80 milyon Euro’luk kredi hacmi bulunan kuruluş faaliyete başladığından bugüne yaklaşık 143 bin kuruluşa yaklaşık olarak 16.9 milyar Euro tutarında destek sağladığı belirtilmektedir (AECM, 2021: 50-51).

e) Avusturya

Avusturya’da kredi garanti uygulamalarının başlaması 2. Dünya Savaşı’nın sonlarına tekabül etmektedir. Kamunun öncülük ettiği sistemde ilk kamu garanti kuruluşunun tesis edilmesinin ardından bir süre sonra kamu-özel ortaklığı olan ikinci bir kuruluş tesis edilmiştir.

1954 yılında kamu otoritesinin girişimiyle kurulan AWS (Austira Wirtschaftservice), Avusturya Federal Bankası Austira Wirtschaftservice GmbH bünyesinde faaliyet göstermekte olup, daha çok yeni kurulan firmalara ve KOBİ Tipi firmalara yenilikçi alanlar ve büyüme odaklı projeler ile ellerindeki projeler için başka hiçbir kaynağa ulaşması mümkün olmayan firmalara destek olmaktadır. Tamamen kamu kaynağı ile yürütülen, kar amacı gütmeyen ve (tarım ve turizm hariç) tüm sektörlere hizmet veren AWS aynı zamanda yeni kurulan ve büyümekte olan şirketlere danışmanlık hizmetleri de sunmaktadır (<https://aecm.eu/aws-austria-wirtschaftservice/>. Erişim Tarihi: 23.01.2022).

1969 yılında kamu-özel işbirliği ile kurulan NÖBEG (Bürgschaften und Beteiligungen GmbH), Avusturya’nın düşük gelir gruplarının yaşadığı kırsal bölgelerde bulunan firmaların

desteklenmesi yoluyla ülke ekonomisinin büyümesine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur. Öncelikli olarak sanayi, el sanatları, turizm ve perakende sektörüne destek veren söz konusu kuruluş, firmalara banka kredilerine garanti kefaleti sağlayarak kaynak yaratılmasına destek olmanın yanında, yatırım ve çalışma sermayesinde kullanılmak üzere firmalardan (oy hakkı olmayan) hisse satın almak suretiyle de ek kaynak yaratmaktadır (<https://aecm.eu/noe-buergschaften-und-beteiligungen-gmbh-noebeg/>. Erişim Tarihi: 23.01.2022).

f) Belçika

Kredi Garanti Sistemi'ne ilişkin deneyimi uzun yıllara dayanan Belçika'da hâlihazırda üç adet kredi garanti kuruluşu bulunmaktadır. 1999 yılında %100 kamu fonları ile kurulan Fonds Bruxellois de Garantie –Brussels Waarborgfonds sağlık sektörü gibi birkaç spesifik sektör haricinde başta KOBİ'ler olmak üzere tüm firmalara kefalet desteği sağlamakta olup kar amacı gütmemektedir. Sadece başkent Brüksel'de bulunan firmalara destek veren bölgesel bir kuruluştur. 2002 yılında yine %100 kamu fonları üzerinden kurulan Sowalfin, ülkenin Valon olarak adlandırılan üç bölgesinden birinde hizmet vermek üzere kar amacı gütmeyen kurulmuştur. Özel bir sektör gözetmeyerek Valon Bölgesi'nde faaliyet gösteren KOBİ tipi, mikro firmalar ve serbest meslek sahiplerine yönelik desteklerde bulunmaktadır. 2004 yılında diğer iki fonun da olduğu gibi %100 kamu sermayesi ile kurulan PMW/z-Waarborgen Belçika'nın diğer bir bölgesi olan Flaman Bölgesi'nde faaliyet gösteren büyük, KOBİ Tipi, mikro ve serbest meslek mensuplarının desteklenmesine yönelik olarak kurulmuştur. İşletmelere çalışma sermayesi, köprü kredisi, leasing kredisi ve genel olarak kredi kefaleti desteği veren kuruluş kar amacı gütmemektedir (<https://aecm.eu/members/our-members/?country=Belgium>. Erişim Tarihi: 01.02.2022).

Covid-19 pandemisine yönelik alınan tedbirlerin ekonomiye etkilerini azaltmak amacıyla kefalet ücretlerinde indirim yapan kuruluşlardan SOWALFIN, kapasitesini %18 artırarak kefalet hacmini 321.1 milyon Euro'ya, PMW 772.4 milyon Euro'ya ve FBG ise 32.7 milyon Euro'ya yükseltmiştir (AECM, 2021: 17-21).

g) Çek Cumhuriyeti

1992 yılında Çek-Moraviyan Kalkınma ve Garanti Bankası (CMZRB) adıyla kurulan temel amacı Çek Cumhuriyeti'nin ekonomik istikrarı ve kalkınmasına katkı sağlamak olan kurumun kuruluş döneminde faaliyetlerini sadece KOBİ tipi firmalar üzerinde yoğunlaştırmış, ancak sonraki yıllarda mortgage ve yerel altyapı projelerine de destek vermeye başlamıştır.

2021 yılında adı Ulusal Kalkınma Bankası olarak değiştirilen kurum, 2004 yılında Çek Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği'ne girmesinden sonra ülkeye Avrupa Yatırım Fonları dahil fonların getirilmesi ve uygun şekilde yönetilmesine de aracılık etmeye başlamıştır. 2020 yılından itibaren faaliyetlerine üç kola ayırarak ülkenin ilgili bakanlıkları ile koordineli bir şekilde KOBİ tipi firmalara kaynak desteği, enerji altyapı-verimliliği, sosyal altyapı ve girişimcilik, mikro girişimcilik ve işletmecilik, çevre ve dijital altyapı ve teknolojik kalkınma gibi alanlara destek sağlayan kurumun, kurulduğu tarihten bu yana yaklaşık 114 bin firmaya 19 milyar Euro tutarında doğrudan veya kefalet desteği ile kaynak yarattığı belirtilmektedir (<https://aecm.eu/ndb-guarantee-and-development-bank/>. Erişim Tarihi: 04.02.2022).

h) Macaristan

Macaristan'da ilk kredi garanti uygulamaları Doğu Blok'unun dağılmasından sonra, 1990'lı yılların başında ülkenin pazar ekonomisine geçişinin sağlanması amacıyla ülkeye getirilen Avrupa Birliği Fonları ile başlamıştır. İlk olarak 1990 yılında, kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla kurulması planlanan kredi garanti programı için 10 milyon Euro tutarında bir fon getirilmiş, sonraki birkaç yıl içinde yerel ve bölgesel kalkınmayı desteklemek amacıyla getirilen fonlarla toplam destek rakamı 22 milyon Euro'yu bulmuştur. 1991-1996 yılları arasında sağlanan kefaletler üzerinden kullanılan kredilerin faiz oranlarında ve temerrüt oranlarında gözlenen olumlu tablo, sistem üzerinden yaratılan kaynakların bir geçiş ekonomisi olan ülkenin hedeflerine ulaşmasında katkı sağladığını göstermektedir (Gudger, 1998: 14).

Günümüzde Macaristan'da 3 adet kredi garanti kuruluşu bulunmaktadır:

-1990 yılında hükümet organları, ticari bankalar ve diğer finans kuruluşlarından oluşan 19 hissedarla kurulan Macaristan Kalkınma Fonu (The Hungarian Enterprise Development Foundation-MVA) KOBİ tipi firmaların geliştirilmesi programı üzerine, kamu otoritesinin izlediği stratejilere destek olmak amacıyla kurulmuş bağımsız bir kuruluştur. Özellikle Macaristan'ın Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde açılan ekonomi ile ilgili fazlarda belirtilen uyum programlarının hayata geçirilmesine destek olmayı amaçlayan kuruluş, kurulduğu tarihten itibaren yaklaşık 30 yılda yaklaşık 79 bin yerel firmaya 105 milyon HUB (1 Macaristan Para Birimi Forinti= 0.0028 Euro'dur.)

(<https://www.xe.com/currencyconverter/convert/?Amount=105000000000&From=HUF&To=EUR> . Erişim Tarihi: 13.02.2022) olmak üzere yaklaşık 300 milyon Euro destek sağlamıştır (<https://www.mva.hu/rolunk/>, Erişim Tarihi: 13.02.2022; <https://aecm.eu/members/our-members/?country=Hungary>. Erişim Tarihi: 13.02.2022).

-Tarımsal kalkınmayı desteklemek amacıyla, 1991 yılında %91 oranında kamu fonları ile kurulan AVHGA(Rural Credit Guarantee Foundation), tarım sektöründe yeni şirket kuruluşu da dahil olmak üzere KOBİ tipi, mikro firma ve şahıs şirketlerinin kullandığı kredilere kefalet vermektedir (<https://aecm.eu/avhga-rural-credit-guarantee-foundation/>. Erişim Tarihi: 13.02.2022). Kurulduğu tarihten itibaren 2020 yılı sonuna kadar yaklaşık 20 bin firmaya 814 milyon Euro tutarında destek veren kuruluş, Covid-19 pandemisinin etkilerinin azaltılması amacıyla 172 milyon Euro ilave kaynak ile toplam bütçesini 712 milyon Euro'ya çıkarmıştır. Ayrıca ödeme kolaylığı sağlanabilmesi açısından en uzun vadeleri 6 yıla, kefalet oranlarını %90'a çıkararak garanti komisyon ücretini ise %0,25'e indirmiştir (AECM, 2021: 42-43).

-1992 yılında KOBİ tipi firmaların gelişiminin desteklenmesi ve rekabetin artırılması amacıyla hükümet, ticari bankalar, meslek odaları ve kooperatiflerin ortaklığıyla kurulan Garantica (Garantica Hitelgarancia Zrt.), 2006 yılında operasyonlarını genişleterek KOBİ ve mikro firmaların üretim ekipmanları satın almaları ve finansal kiralama işlemlerini de desteklemeye başlamıştır. Söz konusu kuruluş 2007 yılında Macaristan'da Mali Danışmanlık ve Denetim Otoritesi niteliği kazanarak ülkede bu unvanı kazanan ilk garanti kurumu olmuştur (<https://aecm.eu/garantiqa-hitelgarancia-zrt/>. Erişim Tarihi: 13.02.2022). Söz konusu kuruluşun 2020 yılı itibariyle toplam 2 milyar Euro'luk bütçesi bulunmakta olup 1.4 milyar Euro'luk kısmı ödenerek kapanmış, 765 milyon Euro'luk kısmı ise açık kredilerden oluşmaktadır (AECM, 2021: 45).

Tablo 1.1'de Avrupa'daki kredi garanti kuruluşları ve özellikleri gösterilmektedir.

Tablo 1.1 Avrupa'da Kredi Garanti Kuruluşları

Ülke	Kurum Adı/Kuruluş Yılı	Kar Amacı	Kamu/ Özel	Ulusal/ Yerel (Verilen Destek)	Desteklenen Sektörler/İşletmeler
Avusturya	AWS (Austira Wirtshcahfts Services)/1954	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (Turizm ve tarım hariç tüm sektörler)
Avusturya	NÖBEG/1969	Hayır	%56.4 Özel, %43.6 Kamu	Yerel	Ciro kriteri olmaksızın kırsal bölgelerde bulunan perakende, turizm ve endüstri alanlarında faaliyet gösteren firmalar.
Azerbaycan	MCGF (Azerbaijan Mortgage and Credit Guarentee Fund)/2005	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ tipi firmalar.
Belçika	Fonds de Bruxellois de Garantie /1999	Hayır	Kamu	Ulusal	Tüm sektörlerde yer alan KOBİ ve mikro firmalar.
Belçika	PMV /2004	Hayır	Kamu	Ulusal	Tüm sektörler.
Belçika	Sowalfin /2002	Hayır	Kamu	Yerel	KOBİ ve mikro firmalar.
Bosna Hersek	Guarentee of the Republic of Srpska	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar.(Tarım ve endüstri)
Bulgaristan	OFG (Municipial Guarentee Fund For Smes's of Sofia) /2002	Hayır	Kamu	Yerel	KOBİ ve mikro firmalar.

Ülke	Kurum Adı/Kuruluş Yılı	Kar Amacı	Kamu/ Özel	Ulusal/ Yerel (Verilen Destek)	Desteklenen Sektörler/İşletmeler
Bulgaristan	EAD (National Guarantee Fund)/ 2008	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (tarım, ticaret ve endüstri).
Hırvatistan	HAMAG-BICRO/1994	Hayır	Kamu	Ulusal ve yerel.	KOBİ ve mikro firmalar.
Çekya	CMZRB (Czech-Moravian Guarantee and Development Bank) /1992	Hayır	Kamu	Ulusal	Ciro kriteri aranmaksızın endüstri, perakende, zanaat ve kooperatifler.
Estonya	KREDEX/2001	Hayır	Kamu	Ulusal	Ciro kriteri olmaksızın tüm firmalar.
Finlandiya	FINNVERA/1999	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ tipi firmalar (Çiftçilik, ormancılık ve inşaat sektörleri hariç tüm sektörler.
Fransa	BPI France /2012	Hayır	Kamu	Yerel	Dijital teknolojiler, sağlık, nükleer, robotik v.s.
Fransa	EDC/1928	Evet	Özel	Ulusal	Perakende ve serbest ticaret (KOBİ ve mikro firmalar için)
Fransa	SOCAMA/1968	Hayır	Özel	Ulusal	Perakende, serbest ticaret ve sanatçılık (KOBİ ve mikro firmalar için)
Fransa	SIAGI/1966	Evet	%75 Kamu- %25 Özel	Ulusal	Tarım, sanayi, perakende, el sanatları (KOBİ ve mikro firmalar için)
Almanya	VDB(Verband Deutscher Bürgschaftsbanken)/1990	Hayır	Özel	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (tarım, sanayi, perakende, kooperatif ve zanaatkarlar.
Yunanistan	HDB (Hellenic Development Bank SA)/2002	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (tarım, sanayi, perakende, kooperatif ve zanaatkarlar)
Yunanistan	TMEDE/2017	Hayır	Özel	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar
Macaristan	AVHGA (Rural Credit Guarantee Foundation)/1991	Hayır	Özel 9.17% / Kamu 90.83%	Ulusal	Tarım sektöründe faaliyet gösteren KOBİ ve mikro firmalar.
Macaristan	GARANTIQA/1992	Hayır	Özel %22,50 / Kamu %77,50	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (sektör ayrımı gözetmeksizin).
Macaristan	MVA (Hungarian Foundation for Enterprise Promotion) /1990	Hayır	Kamu	Ulusal	Mikro firmalar.
İrlanda	SBCI (Strategic Banking Corporation of Ireland)/ 2014	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (sektör ayrımı gözetmeksizin).
İtalya	ASSOCOFIDİ/2006	Hayır	Özel	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (tarım, sanayi, perakende, kooperatif ve zanaatkarlar)
İtalya	ISMEA/2001	Hayır	Kamu	Ulusal	Tarım sektöründe faaliyet gösteren KOBİ tipi firmalar.
Kosova	Kosovo Credit Guarantee Fund/2016	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (sektör ayrımı gözetmeksizin).
Letonya	ALTUM/2015	Evet	Kamu	Ulusal	Tüm sektörler ve tüm firmalar.
Litvanya	GARFONDAS(Agricultural Credit Guarantee Fund)/1997	Evet	Kamu	Ulusal (Kırsal)	Tarım sektöründe faaliyet gösteren KOBİ tipi ve mikro firmalar.
Litvanya	INVEGA UAB/2001	Hayır	Kamu	Ulusal	Büyük, KOBİ ve mikro firmalar (tarım, sanayi, perakende, lojistik, ulaşım, turizm, kooperatif ve zanaatkarlar)

Ülke	Kurum Adı/Kuruluş Yılı	Kar Amacı	Kamu/ Özel	Ulusal/ Yerel (Verilen Destek)	Desteklenen Sektörler/İşletmeler
Lüksemburg	MC (Mutualite de Cautionnement)/1969	Evet	Özel	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (sanayi, perakende ve zanaatkarlar)
Lüksemburg	PME (Mutualite des p.m.e)/1949	Evet	Özel	Yerel	KOBİ ve mikro firmalar (sanayi, perakende ve zanaatkarlar)
Malta	Malta Development Bank/2017	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar (sanayi, sosyal altyapı)
Polonya	BGK (Gospodartswa Krajowego)/1924	Hayır	Kamu	Ulusal	Sektör ayrımı olmaksızın büyük ve KOBİ firmalar.
Portekiz	BPF (Banco Portugues de Fomento)/1994	Evet	Özel %19 / Kamu %81	Ulusal ve Yerel	KOBİ ve mikro firmalar, işsizler, öğrenci ve üniversiteden yeni mezun olmuş kişiler.
Romanya	FGCR (Romanian Rural Credit Guarentee Fund)/1994	Evet	Özel %99,93 / Kamu %0,007	Ulusal ve Yerel	Tarım sektöründe faaliyet gösteren KOBİ ve şahıs tipi firmalar.
Romanya	FNGCIMM (National Credit Guarentee Fund for SMEs)/2001	Kısmen	Kamu	Ulusal	KOBİ, mikro firmalar ve kendi işini yapanlar (tüm sektörler)
Romanya	FRC S.C. (Fondul Roman de Contragarantare S.A.)/2009	Hayır	Özel %32 / Kamu %68	Ulusal	KOBİ, mikro firmalar (tarım, sanayi, ticaret ve ulaşım)
Rusya	FSECA (Fund of Small Businnes Credit Assistance of Moscow) / 2006	Hayır	Kamu	Yerel	KOBİ, mikro firmalar ve kendi işini yapanlar (tüm sektörler)
Sırbistan	Guarentee Fund of the Autonomous Province of Vojvodina/ 2003	Hayır	Kamu	Yerel	KOBİ, mikro firmalar ve kendi işini yapanlar (tarım, sanayi, zanaatkarlar)
Slovenya	SEF (Slovene Enterpriase Fund)/1992	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ tipi firmalar.
Slovenya	Solevnian Regional Development Fund/1995	Hayır	Kamu	Yerel	Sanayi sektörü, çiftçiler, kooperatifler.
İspanya	CESGAR (Confederation of Spanish Mutual Guarentee Societies)/1980	Hayır	Özel %71 / Kamu %29	Ulusal ve Yerel	KOBİ ve mikro firmalar (tarım, sanayi, kooperatifler, perakende ve zanaatkarlar)
İsviçre	The Network of Swiss Guarentee Instutions/ 2007	Hayır	Dernek Kuruluşu	Ulusal ve Yerel	Tüm firmalar ve tüm sektörler.
Hollanda	RVO (Rijkdiens Voor Inderdemend Nederland)/2014	Hayır	Kamu	Ulusal	Tüm firmalar (tarım, sanayi, kooperatifler, perakende ve zanaatkârlar)
Türkiye	KGF (Kredi Garanti Fonu A.Ş.)/1991	Hayır	Özel %35 / Kamu %65	Ulusal	Tüm firmalar ve tüm sektörler.
Türkiye	Teskomb /1970	Hayır	Özel		KOBİ, mikro firmalar ve şahıs tipi firmalar (zanaatkârlar ve perakende)
İngiltere	BBB (British Business Bank)	Hayır	Kamu	Ulusal	KOBİ ve mikro firmalar.

Kaynak: European Association of Gurarentee Institutions (AECM) ‘nin internet sitesinden alınan bilgiler derlenerek yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://aecm.eu/members/our-members/>).

1.2.1.2. Asya Ülkeleri

a) Japonya

Japonya’da ilk kredi garanti kurumu 1937 yılında kurulmuş olup bu ülkede uygulanan sistem dünyadaki en başarılı sistemler arasında bulunmaktadır. Japonya’da her eyalette en az bir adet bulunmak üzere 51 adet kredi garanti kurumu (CGC) bulunmaktadır. Bu kredi garanti kurumları 1951 yılında düzenleyici bir kurum olarak kurulan, 2008 yılında yetkileri genişletilen Japonya Kredi Garanti Kurumları (JFG) altında toplanmaktadır (Gergerli, 2019: 32-33).

Japonya’da kredi garanti sisteminin işleyişinde kefaletten yararlanmak isteyen firma doğrudan veya bankalar aracılığıyla kredi garanti kurumuna (CGC) başvuru yapmakta, söz konusu firmanın kefalet desteğine haiz olduğunun tespit edilmesinin ardından firma hakkında gerekli bilgiler elde edilerek Credit Risk Database (CRD) kurumuna gönderilmekte ve bu kurum tarafından bir kredi notu belirlenmektedir. Belirlenen kredi notuna ve temerrüt oranına göre firmaya hangi oranda kefalet verileceği ve ne kadar komisyon alınacağı hesaplanır. Firma ile banka arasında kredi sözleşmesi, banka ile kredi garanti kurumu arasında ise kredi garanti sözleşmesi imzalanır. Kredi Garanti Kurumu kefalet işlemlerinin tamamlanmasına müteakip verdiği kefaleti JFC (Japan Finance Corporation) kurumuna sigortalatılmaktadır. Kredinin firma tarafından ödenememesi durumunda ise kreditor banka garanti kurumundan talepte bulunmaktadır. Garanti Kurumu kefalet oranına bağlı olarak ödemeyi yapmakta ve yaptığı ödemenin %60-70’i oranında bir tutarı tazmin etmek üzere kefaleti sigortalayan JFC’ye başvurmaktadır. Bir üst kuruluş olarak Japonya Kredi Garanti Kurumları birliği (JFG) tüm bu süreçlerde kredi garanti kurumunun tahsil ettiği komisyonlardan pay alması nedeniyle, temerrüt halinde ödenecek kefalet tazminatlarında da aktif olarak yer almaktadır (Gergerli, 2019: 97-98).

Japonya’da Kredi Garanti Sisteminin ülke GSYİH (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla)’ye oranı yüksek seviyelerde olup, Japonya etkinlik açısından bu sistemi dünyada en iyi kullanan ülkeler arasında yer almaktadır. Ayrıca ücreti kullanılan kefaletler üzerinden alınan komisyonlardan karşılanmak üzere, krediler garanti kuruluşu tarafından sigortalanmaktadır (KKTC Kredi Garanti Fonu, <http://www.kgf.gov.ct.tr/node/23>. Erişim Tarihi: 15.05.2022).

b) Güney Kore

Güney Kore’de kredi garanti işlemleri 1976 yılında başkent Seul’de kurulan Kore Kredi Garanti Fonu (KODİT-KCGF) tarafından yürütülmektedir. Devlet tarafından ülkenin sermaye fonlarının yönetilmesi amacıyla 1961 yılında bir fon oluşturulmuş, daha sonra

çıkarılan Kredi Garanti Kanunu ile kurulan Kodit, kredi garanti işlemleri çerçevesinde kredi sigortası, fatura sigortası, elektronik kefalet ile çevrimiçi ve çevrimdışı olarak KOBİ'lere danışmanlık hizmetlerinde bulunmaktadır (Üstün, 2016: 8).

Kodit fon kaynaklarını; devlet, bankalar ve sisteme katılım sağlayan girişimcilerden elde etmektedir. Kurum kefalet desteğinin büyük bir kısmını imalat ve ticaret sektörüne ayırmaktadır (Saraç, 2021: 46).

Verdiği kefaletleri ilgili kanun çerçevesinde sigortalayan Kodit'ten kefalet sağlamanın bazı aşamaları bulunmaktadır. Öncelikle kefalete ihtiyacı olan firma tarafından online olarak ile veya doğrudan Kodit ofislerine giderek kefalet başvurusu yapılması gerekmektedir. Sonra Kodit tarafından ön araştırma yapılarak, başvuranın kefalet şartlarına haiz olup olmadığı belirlenmektedir. Eğer başvuranın kefaleti almasına engel bir durum var ise bu aşamada başvuru reddedilir. Başvuranın kefaleti almak için bir engeli yok ise Kodit tarafından tüm evraklar toplanarak risk analizi yapılarak başvuranın faaliyetleri yerinde incelenir. Kodit tarafından kefalet değerlendirmesi yapılarak tüm bilgiler ışığında kefalet verilip verilmeyeceğine karar verilir. Eğer verilecek ise ne kadar verileceği, hangi oranda verileceği ve komisyon oranı belirlenir. Başvuru onayı sonrasında Kodit, başvuran ile bir anlaşma imzalayarak kefalet mektubu düzenlemektedir. Başvuran ticari fatura, senet, bono v.b. üzerinden ilgili evraklara aval vermektedir

(<https://www.kodit.co.kr/koditEng/cm/cntnts/cntntsView.do?mi=2770&cntntsId=11562>.

Erişim Tarihi: 30.11.2021).

Sektör ayrımı yapılmaksızın tüm firmalara belirli oranlarda destek verilirken ihracat, Ar-Ge ve teknoloji alanlarında faaliyet gösteren firmaları önceleyen yaklaşık 5 milyar Dolar sermayeye sahip Kodit, 9 adet bölgede 109 adet şubesi ile hizmet vermektedir (Serin, 2019: 45).

c) Çin

Çin Halk Cumhuriyeti'nde merkezi hükümet tarafından 1999 yılında çıkarılan "KOBİ Kredi Garanti Sistemi'nin Kurulmasına İlişkin Pilot Uygulama Rehberi" sonrası ülkede kredi garanti endüstrisinde önemli bir artış yaşanmıştır. Pilot uygulama olarak bölgesel düzeyde kurulmaya başlayan garanti kuruluşlarının sayısı 2000 yılının sonlarına gelindiğinde 200'lere ulaşmıştır (Jiaming Li, Xiaohua Lin., 2017: 100).

2012 yılında, paydaşları arasında çok sayıda büyük ulusal şirketin yanı sıra JP Morgan Chase ve Siemens gibi uluslararası aktörlerin de bulunduğu, Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu tarafından Çin Kredi Garanti Kuruluşları Birliği (Sinoguarantee) kurulmuştur.

Aynı yıl birlik ve 9 büyük Çin Bankası birlikle stratejik bir anlaşma imzalayarak 7 milyar Euro'luk bir kredi limiti oluşturmuştur (<http://sinoguarantee.com/AboutUs>. Erişim Tarihi: 15.09.2021).

d) Endonezya

Kendine özgü birçok özelliği bulunan bir Asya ülkesi olan Endonezya'da tarihi 50 yıl öncelerine dayanan 2 adet kredi garanti kuruluşu bulunmaktadır. 1971 yılında ülkenin hazine bakanlığı ile bir devlet bankası olan Endonezya Bankası tarafından kurulan Asuransi Credit Indonesia (ASKRİNDO- Endonezya Kredi Garanti Kurumu)'inde %55 oranında Hazine Bakanlığı ve %45 oranında ise Endonezya Bankası paya sahiptir. Önceleri banka kredilerinin sigortalanması işlemleri ile ilgilenirken daha sonra ülke içinde ve dışında faaliyet gösteren Endonezya firmalarına kaynak kullanımını desteklemek amacıyla kefalet sağlanması işlemlerine de başlamıştır. Endonezya'da faaliyet gösteren ikinci bir kuruluş ise AESI(Indonesia Credit Export Agency) 'dir. Petrol alanı haricinde bulunan ihracat işlemlerinde garanti-sigorta desteği sağlayan kurum ulusal hükümet fonları ile kurulmuş olup banka ve ihracatçıların tüm risklerini yüklenen, ilaveten ihracat işlemlerinde ödeme sistemleri üzerine hizmetleri de bulunan bir kuruluştur (Değirmenci, 2011: 51).

e) Hindistan

Hindistan'da KOBİ tipi ve küçük firmaların problemlerinin çözümü için kurulmuş bir bakanlık bulunmakta olup söz konusu bakanlık 2000 yılında Hindistan Kalkınma Bankası ile işbirliği yaparak Hindistan Kredi Garanti Fonu (CGTMSE-Credit Guarantee Fund Trust For Micro and Small Enterprises)'nu tesis etmişlerdir. Sisteminde 97 banka/finans / kuruluşu bulunan kurumun kefaleti üzerinden verilecek kredi tutarı 150 bin Euro ile sınırlanmış olup krediye %75-80 arasında değişen oranlarda kefil olunmaktadır. Kurum kefalet işleyişine göre finans kurumları ile anlaşarak protokol imzalamakta ve her finans kurumu için limit belirlemektedir. Bu limitler dahilinde kalmak üzere finans kurumları her çeyrek mali dönemde başvuruları toplayarak değerlendirme yapmakta ve uygun buldukları firmalar için dönem sonunda garanti kurumuna başvuruda bulunmaktadır. Garanti kurumu da ek bir değerlendirme yapmadan başvuruyu kabul etmektedir. Kurum kullandığı kefaletler üzerinden yıllık ve peşin olmak üzere %0,50 ila %1,5 aralığında komisyon ücretleri almaktadır (Avdan, 2010: 112-113).

1.2.1.3. Kuzey Amerika Ülkeleri

a) Amerika Birleşik Devletleri

Small Business Administration (SBA), ABD’de kredi garanti kuruluşu olarak, finansmana ulaşmada teminat sıkıntısı çeken KOBİ tipi firmalara kefalet desteği sağlayan bir kurumdur. Doğrudan kredi kullandırmayan kurumun, kefaletlerinin çoğunu kadın girişimciler, azınlıkların sahibi olduğu firmalar ve ekonomik olarak gelişmemiş bölgeler gibi bankaların kredilendirmede gönülsüz davrandığı yüksek riskli firmalar oluşturmaktadır (Yüksel, 2011: 53-55).

SBA belirlediği kriterler üzerinden aşağıda ifade edilen metodlarla teminat ihtiyacı bulunan şirketlere destek sağlamaktadır (Değirmenci, 2011: 25-26):

-Kefaletli Kredi Programları: Şirketler SBA yerine öncelikle bankalar ve mikro kredi sağlayan finans kurumlarına başvuru yapmakta ve bu kurumlar tarafından yapılan ön değerlendirme uygun bulunursa SBA’nın kefaletine başvurmaktadır.

-Garantili Kredi Programları: Bu kapsamda “Kredi Programı” adıyla oluşturulan plan üzerinden yeni kurulan firmalar ile mevcut firmaların firma sermayesi gibi ihtiyaçları karşılanmakta olup, “CDC/504 Kredi Programı adıyla oluşturulan planda ise makine-teçhizat alımları, alt yapı ve modernizasyon yatırımları gibi uzun vadeli yatırımlara destek olunmaktadır.

Mikro Kredi Programı: Bu program ise daha çok kar amacı bulunmayan sosyal ihtiyaçların giderilmesine yönelik altyapı yatırımların yapılması, tamamlanması veya yürütülmesine yönelik olarak oluşturulmuştur.

Yararlanmak için aşağıdaki kriterlerin sağlanması gerekmektedir. Bunlar; (Avdan, 2011: 97):

- Kar amaçlı faaliyet gösteriyor olması,
- Ülke içinde faaliyet gösteriyor olması,
- SBA’nın belirlediği ciro ve/veya çalışan sayısı kriterlerine uyması olarak ifade edilebilir.

Sektör bazında belirlenen kriterlere göre örneğin imalat sanayinde faaliyet gösteren bir firmanın garantiden yararlanabilmesi için yıllık hasılatının 7 milyon ABD Doları’nın ve çalışan sayısının da 500’ün altında bulunması gerekmektedir. Diğer sektörler için bu limit genelde 35,5 milyon ABD Doları hasılat ve çalışan sayısının ise 1500’ün altında olması,

-SBA’nın belirlediği iş kollarından birinde faaliyet gösteriliyor olunması (Firmaların büyük çoğunluğu kriterleri karşılarken bazı riskli iş kolları olan kumar, antikacılık ve spekülasyon faaliyetleri kapsam dışında kalmaktadır),

- Kullanılacak kaynağın belirlenen faaliyet alanlarında kullanılması,
- Söz konusu ihtiyacın karşılanacağı farklı bir finansman yolunun bulunmaması,
- Kaynağı kullanacak firmanın nakit akışının geri ödemeleri yapabilecek nitelikte olması,
- İşletmenin moralitesinin ve ödeme performansının olumlu olması,
- İşletme yöneticilerinin işi başaracak gerekli yetkinlik ve tecrübeye sahip olması ve işi başaracağına olan inancını ifade etmesi,
- İşin gerçekleşmesine ilişkin gerekli şemaların bulunması gerekmektedir.

b) Kanada

Kanada’da kredi garanti uygulamaları ilk kez 1961 yılında Kanada Küçük İşletmeler Finans Programı (Small Business Financing Program- CSBF) adı altında Small Business Loans Act (SBLA) tarafından kurulmuştur. Sürecin tamamı borç veren finans kurumu tarafından organize edilen ve portföy yönetimi esasına dayalı olarak yürütülen sistem sayesinde her yıl yaklaşık 10 bin firmaya 1 milyar Kanada Doları destek verilmekte olup her bir firma 500 bin Kanada Doları’na kadar kaynak kullanabilmektedir (Demir, 2019: 22).

c) Meksika

Orta ve Güney Amerika’da kredi garanti programları olarak hizmet veren kuruluşların uzun yıllara dayanan bir geçmişi bulunmakla birlikte Meksika’da tarım, sanayi, ihracat ve kırsal kalkınmayı on yıllardır destekleyen farklı kredi garanti kurumları bulunmaktadır. İlk olarak 1954 yılında devlet desteğiyle kurulan FONDO (The Fondo de Garantia y Fomento para la Agricultura, Ganaderia y Avicultura) tarım ve besicilik alanlarında faaliyet gösteren KOBİ tipi ve Mikro firmalara kısa vadeli kredi ve firma sermayesi sağlamak adına kurulmuştur. FONDO’yu 1965 yılında yine tarım sektöründe yatırım finansmanı ve hizmet sektörüne destek vermek üzere kurulan FEEFA (Fondo Especial para Financiamientos Agropecuarias-Özel Tarım Finansman Fonu) takip etmiş, yine tarım ve tarımla ilgili yan sektörlerle destek vermek üzere 1972 yılında FEGA (Fondo Especial de Asistencia Tecnica y Garantia para Creditos Agropecuarias-Tarım Kredileri Teknik Yardım Fonu) ve balıkçılık sektörüne destek olmak amacıyla 1989 yılında kurulan FOPESCA (Fondo de Garantia y Fomento para las Actividades Pesqueras- Balıkçılık Faaliyetlerine Yönelik Garanti ve Teşvik Fonu) garanti desteği sağlayan kurumlar olarak kurulmuşlardır. Yine bu kuruluşların alt kuruluşu olarak özel alanlarda destek vermek amacıyla kurulmuş bir çok fon bulunmakta olup, örneğin FIRA (Fideicomisas Instituidas en Relacion can la Agricultura-Tarımsal

Faaliyette Bulunanlar Birliği) ve FONAGA (Fondo Nacional de Garantías-Ulusal Garanti Fonu) isimli kuruluşlar yenilenebilir enerji, bioenerji gibi alanlara uzun vadeli yatırım kredileri için garanti destekleri vermektedir. Aynı zamanda tarımsal alanlara da garanti desteği veren FIRA'nın ülke geneline yaygın 136 ofisi ve 1.150 adet uzman çalışanı ile 50 bin kişiye destek verdiği belirtilmektedir (Zander vd., 2013: 31).

1.2.1.4. Afrika Ülkeleri

Gelişmekte olan ülkelere nazaran daha önce kredi garanti uygulamalarını başlatan Nijerya'da ilk kredi garanti programı, ulusal hükümetin %60'lık katkısıyla 1977 yılında kurulmuştur. Kalan %40'lık kısmının ise yine kamu kesimi olarak sayılabilecek Nijerya Merkez Bankası tarafından desteklendiği programda; kahve, çay, kakao, palm yağı, tahıl gibi hasadı uzun yıllar süren ve belirli şartlar altında üretilebilen ürünler de dahil olmak üzere genel olarak tarım ve besicilik sektörüne kredi sağlanmasına yönelik teşvikler yer almaktadır. Yeterli bilgi birikiminin, tecrübenin ve sistemsal olanakların kısıtlı olmasından dolayı ilk yıllarda kullanılan kötü krediler neticesinde kötü bir performans ortaya çıkmış olup sonraki yıllarda ise olanakların artması ile birlikte sisteme bankaların da katılımları ile performansın arttığı, 2009 yılına gelindiğinde ise program üzerinden toplam 1,95 milyar ABD Doları ilgili sektörlerle kaynak olarak sağlandığı belirtilmektedir. Prensipte olarak kredilerin %75'i oranında kefil olan kurumun, 2009 yılına kadar 442 bin firmaya 18,2 milyar ABD Doları kaynak kullanımına yardımcı olduğu belirtilmektedir (Zander vd., 2013: 40-41).

1.2.2. Türkiye'de Kredi Garanti Sistemi'nin Tarihsel Gelişimi

Misyonu "Başta gelecek vadeden firmalar olmak üzere tüm firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştırarak, Türkiye'nin büyüme ve kalkınmasına stratejik destek sağlamak" (KGF Faaliyet Raporu, 2020: 22) olan Kredi Garanti Fonu, teminat yetersizliği nedeniyle finansman erişiminde güçlükler yaşıyan KOBİ ve KOBİ dışı firmalara kefalet vererek destek olmak amacıyla Türkiye'de kredi garanti sisteminin ilk aktörü olarak 1991 yılında kurulmuştur (KGF VeriBülteni-06.08.2021).

https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/06_08_2021.pdf. Erişim Tarihi: 12.09.2021)

Kuruluşu Alman Teknik İşbirliği Kurumu (GTZ) ile Türkiye arasında 1970 yılında yapılan anlaşmaya kadar uzanan KGF 14.07.1993 tarihinde resmi olarak kuruluşunu tamamlayarak ilk kefaletini 1994 yılında kullanmıştır (Üstün, 2016:1).

Türkiye'de banka merkezli finansal sistemin özellikle KOBİ'lerin finansman sorunlarının çözümünde yapısal bazı nedenlerden dolayı yetersiz kaldığı görüldüğünden,

1990'lı yılların başında kurulmasına rağmen pasif konumda bulunan KGF, kamu otoritesi tarafından 2017 yılı başlarında kaynak aktarılarak yeniden düzenlenmiştir (Yağcı, 2018: 1).

Kredi Garanti Fonu 2021 yılında 838.979 adet firmaya yaklaşık 187 milyar Türk Lirası kefalet desteği sağlayarak 228 milyar Türk Lirası finansman kullanımına aracılık etmiştir (https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/06_08_2021.pdf. Erişim Tarihi: 12.09.2021).

1.3. Kredi Garanti Sisteminin Avantajları

Kredi garanti sistemi kefaletleri üzerinden kullanılan kredilerin, ülke ekonomisi, firmalar ve kredileri kullandıran finans kurumları/bankalar için çeşitli avantajları bulunmaktadır. Sistemin desteği üzerinden kullanılan kredilerin ülke ekonomisine sağladığı avantajları, diğer başlıklarla birlikte üçüncü bölümde daha ayrıntılı incelenecek olup bu kısımda konuya kısaca değinilmiştir.

1.3.1. Finansal Sürdürülebilirlik ve İlave Kaynak Yaratması

Kefalet destekli kredilerin ülke ekonomisine katkıda olduğu konulardan birisi de “finansal sürdürülebilirlik” tir. Sistemin sağladığı kefaletler üzerinden kullanılacak kredilerde belirli bir ölçek/yoğunluk yakalanabildiği takdirde bu tip fonların dışarıdan (Hazine, meslek birlikleri vb.) destek alınmadan, kendi kendilerine faaliyetlerini idame ettirebilecekleri ve bunun sonucu olarak, kaynak maliyetlerinin ve kefalet komisyon ücretlerinin azalmasının, finansal sürdürülebilirliği sağlayabileceği düşünülmektedir. Ayrıca sistemin kefaleti ile kullanılan kredilerin bir kısmının normal piyasa koşullarında (eğer garanti sağlanmasaydı) kullanılmayacak olup bu sayede söz konusu kefaletin sisteme sağlanan / “yaratılan kaynak hacminde” de artış yönünde avantaj sağladığı, yaşanan bu artışın toplam kredilere oranının tam olarak belirlenmesinin zor olduğu (Levitsky ve Prasad, 1987: 11-12), fakat sistemin doğru planlanması ve uygulanması halinde toplam kredilerde %30 ila %35 arasında artış sağladığının (Levitsky, 1997: 15), bazı örnek olaylar üzerinden ispatlandığı belirtilmektedir (OECD, 2010: 5-6).

1.3.2. Teminata Bağlılığı Azaltması

Sistemin kefaleti ile verilen kredilerin ekonomiye bir başka bir katkısı ise “teminat azaltıcı etkisi” dir. Bankalar kredi kullandırımı ile ilgili kararları genellikle alınabilecek teminatın tutarına göre şekillenmektedir. Kredi kullanmak isteyen ve kredi için yüksek tutarlarda değeri olan bir teminatı, örneğin bir konutu teminat olarak öneren firmanın, üstleneceği kredinin geri ödemesini yapma niyetinde olduğu izlenimi edinilir. İlaveten söz

konusu teminat banka için kredinin sigortası niteliğinde olup kredinin temerrüde düşmesi durumunda firmanın teminatı nakde çevirerek krediyi kapatma yoluna gidebilmesi yönünde imkân sağlar. Bu sebeple özellikle KOBİ tipi firmalar bankalardan kaynak kullanabilmek için çeşitli marjlar üzerinden bankalara yüksek teminatlar önermek durumunda kalmaktadır (OECD, 2010: 4).

KGF, kredilere belirli oranlarda kefil olup ödenmesi yönünde garanti vererek bankaların kredi verme yönünde elini rahatlatmaktadır.

1.3.3. Risk Paylaşımı – Çarpan ve Vadelendirme Etkisi

KGF kefaletli krediler daha az kaynak ile daha çok finansman kullanımına aracılık ettiğinden “çarpan etkisi” anlamında da ekonomiye katkı sağlamaktadır. Söz konusu kurum kredilere kredilerin tamamı yerine belirli oranlarda kefalet vermekle hem söz konusu finans kurumları ile riski paylaşmakta, diğer yandan ise temerrüt durumunda verilen kefalet üzerinden yapılacak tazmin oranlarına da üst sınır koyarak daha az fon rezervi ile kat kat kredi kullandırılmasına olanak vermektedir. Aynı zamanda KGF kefaletlerinin teminat değeri (hazine desteği) kamu otoritesinde çıkarılan yasalar gereği 1.derece kabul edilmekte olup bu sebeple bankaların faiz oranlarında da destek sağlanmaktadır. Ayrıca söz konusu kefaletler kredi veren banka/ kurumlarınca güçlü kabul edildiğinden firmalara uzun vadeli krediler kullandırılarak yatırımların finanse edilmesi ve konjonktürel dalgalanmalarda firmaların daha az etkilenmesini sağlamaktadır (Karaüzüm, 2019: 30).

1.3.4. Diğer Avantajları

KGF kefaleti ile kredi kullandırmalarının yukarıda sayılan genel kabul görmüş avantajlarından başka birçok avantajı daha bulunmaktadır.

a) Sosyal ve Ekonomik Yönden Avantajları

KGF'lerin kullandırdıkları kefaletlerle, KOBİ tipi, esnaf ve sanatkârlar ve mikro firmalara, normal şartlarda çeşitli nedenlerle kullanamayacakları finansman kaynakları sağlayarak, yerel kalkınmanın sağlanması, istihdamın artırılması ve rekabetin geliştirilmesi gibi toplumun geniş kesimlerine dokunan avantajları bulunmaktadır. Bu sayede sağlam, tabana yaygın bir ekonomik yapı ve sosyal gelişimin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır (Dağtan, 2016: 87-89).

b) Fırsat Eşitliği ve Maliyet Avantajı

KGF, ülkedeki ekonomik konjonktürün ihtiyaçları gereği, sektör ve bölge bazlı çıkarılan kredilerin haricinde, kefaletlerinin büyük kısmını tüm ülkede faaliyet gösteren, ağırlıklı olarak da KOBİ tipi ve küçük firmalara ayırım gözetmeksizin kullanılmaktadır. Ayrıca genelde kamu desteği ile kullanılan bu kaynaklarla, kullanılan kredilerin büyüklüğü ile kıyaslandığında maliyetin diğer kamu desteği ile yaratılan kaynaklara oranla son derece düşük kaldığı bilinmektedir (Yalçın, 2006: 105)

c) Danışmanlık ve Fiyatlama Avantajları

Normal finansman yöntemleri ile kullanılan kredilerde firmanın kredi talebi sadece banka tarafından değerlendirilmekte olup, KGF kefaleti alınan kredilerde talebin, kurumun ve bankanın ikili ve analitik bakış açısından süzülerek değerlendirilmesi söz konusudur. İlaveten KGF'nin güçlü teminatını alan banka, hem kendi içinde risk kategorisine göre ayıracağı karşılıkların azaltmakta, hem de KGF kefaletli kredilerin normal kredilerde TCMB nezdinde ayrılan zorunlu karşılıklardan muaf tutulması nedeniyle, kredi faizleri için daha uygun fiyatlamalar yapabilmektedir (Elçin, 2018: 129-131).

İKİNCİ BÖLÜM

KREDİ GARANTİ FONU (KGF) UYGULAMALARI VE BANKACILIKTA TAHSİS SÜRECİ

Çalışmanın ikinci bölümünde kredi garanti sisteminin ülkemizdeki temsilcisi Kredi Garanti Fonu'nun uygulamaları fonun amacı, ortaklık yapısı, kaynakları, kısa tarihçesi, tabi olduğu istisnalar, kefalet türleri ve ürünleri gibi başlıklar altında incelenecek, daha sonra KGF kredilerinin tahsisi için bankalarda yürütülen süreçler ele alınmıştır.

2.1. Kredi Garanti Fonu ile İlgili Genel Bilgiler

2.1.1. Fonun Amacı

KGF, teminat yetersizliği nedeniyle finansa erişimde sıkıntı yaşayan KOBİ ve KOBİ dışı firmalara “müteselsil kefil” olmak suretiyle kefalet sağlayan kurumsal bir kefalet kuruluşudur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/bilgi-merkezi/sikca-sorulan-sorular>. Erişim Tarihi: 14.08.2021).

2.1.2. Fonun Ortaklık ve Organizasyon Yapısı

KGF'nin en büyük ortakları arasında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) gibi Türkiye'nin en büyük iki mesleki toplum örgütü olup, ilave olarak Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticileri Vakfı (TOSYÖV), Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (MEKSA) gibi vakıf ve sendikalar ile kurum faaliyetlerinde aynı zamanda tamamlayıcı görevleri bulunan 29 adet banka ve finans kuruluşu yer almaktadır (KGF 2020 Yılı Faaliyet Raporu: 28). Tablo 2.1'de Kredi Garanti Fonu'nun ortaklık ve sermaye yapısına ilişkin bilgiler verilmiştir. Söz konusu tablodan fonun en büyük hissedarlarının TOBB ve KOSGEB olduğu görülmektedir.

Tablo 2.1 Kredi Garanti Fonu A.Ş. Ortaklar ve Sermaye Tutarları

Kuruluş	Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
TOBB	145.196.894,76	28,2961
KOSGEB	145.155.059,00	28,2879
TESK	619.358,17	0,1207
TOSYÖV	40.015,94	0,0078
MEKSA	20.025,72	0,0039
AKBANK T.A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ALTERNATİFBANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
	7.658.719,86	1,4925
ANADOLUBANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
BURGAN BANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
DENİZBANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
FİBABANKA A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
HSBC BANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ING BANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
NUROL YATIRIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ODEABANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
QNB FİNANSBANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ŞEKERBANK T.A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TURKLAND BANK A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE SİNAİ KALKINMA BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	7.658.719,86	1,4925
VAKIF KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
ZİRAAT KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TÜRKİYE EMLAK KATILIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
PASHA YATIRIM BANKASI A.Ş.	7.658.719,86	1,4925
TOPLAM	513.134.229,53	100

Kaynak: KGF'nin internet sitesinden alınan bilgilerle yazar tarafından derlenmiştir.
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/hakkimizda/ortaklik-yapisi>. Erişim Tarihi: 12.09.2021.

Kredi Garanti Fonu;

- Kurumsal İletişim ve Ürün Yönetimi,
- Kredi Tahsis Yönetimi,
- İzleme ve Takip Yönetimi,
- İnsan Kaynakları Yönetimi ve
- Mali İşler ve Raporlama olmak üzere beş adet genel müdür yardımcılığı ile yönetilmekte olup 2020 yılına kadar 34 adet şube ile yönetilen fon, organizasyon yapısında değişikliğe giderek şube yapılanmasından bölge temsilciliği yapılanmasına geçmiştir. Söz konusu 34 şube, 7 adet bölge temsilciliğine

bağlanarak hizmetlerine devam etmektedir. (KGF 2020 Yılı Faaliyet Raporu: 30-31).

2.1.3. Fonun Kısa Tarihçesi

Federal Almanya ile Türkiye arasında, Türkiye’de faaliyet gösteren KOBİ firmaların finansman sorunları için kredi garanti sistemi kurulması ve bir fon oluşturulması konusunda 1970 yılında bir anlaşma imzalanmıştır. Anlaşmaya ilişkin kararlar 1993 yılında Bakanlar Kurulu’nca onaylanmış olup Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde 1991 yılında kuruluşu gerçekleşen “Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma A.Ş.” resmen faaliyetlerine başlamıştır (Öndeş, 2001: 179-181).

“Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanacak Hazine Desteğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar” ‘ın 24.06.2015 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanmasının ardından T.C. Hazine Müsteşarlığı’ndan kuruma aktarılabilecek 1 milyar TL tutarındaki destek 2 milyara TL’ye çıkarılmıştır. 30.10.2016 tarihinde ilgili bakanlık üzerinden alınan kararlar ile kuruma sağlanacak hazine desteği 25 milyar TL’ye yükseltilmiştir (Aydın, 2019: 58). 30.03.2020 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete kararıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından sağlanan destek tutarı 25 milyar TL’den 50 milyar TL’ye çıkarılmıştır (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/bilgi-merkezi/kaynaklarimiz/hazine-fonu>. Erişim Tarihi: 21.09.2021).

2.1.4. Fonun Tabi Olduğu Muafiyet ve İstisnalar

Kurumun kefaleti ile kullanılan “Hazine Desteği” ‘ne haiz krediler Karşılıklar Yönetmeliğinde 1.Grup krediler, yine kurum kefaleti ile kullanılan “Hazine Desteği” ‘ne haiz olmayan krediler ise 2. Grup krediler olarak sınıflandırılır (<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=22599&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>, Erişim Tarihi: 15.08.2021).

KGF 1995 yılında Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yapılan değişikliklere göre Kurumlar Vergisinden, 2003 yılında Katma Değer Vergisi Kanunu’da yapılan düzenleme ile Katma Değer Vergisinden, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile (kredi teminatı amacıyla düzenlendiğinden) Damga Vergisinden, 492 sayılı Harçlar Kanunu gereği kamu kurumları ve bankalara sağlanan kefaletler ile teminat sağlama faaliyetleri nedeniyle bazı tescil harçlarından (İşletme rehni vb.) muaf tutulmakta olup, ayrıca kurumun mevduatlarına uygulanacak faiz gelirlerinden tevkifat yapılmamaktadır (KGF Faaliyet Raporu 2020: 29).

2.1.5. Fonun Kaynakları

Garanti programları ve uygulamaları, destek veren (kamu/özel v.s.) odağın sektör/bölge ya da bazı özel konularda yapacağı seçimlere göre farklılaşabilir. Genellikle garanti sağlanacak alan belirlenmekte ve hedef gruplara nokta atışı pazarlanmaktadır. Pek çok ülkede belli alanlarda faaliyet gösteren yerel kuruluşlar birleşerek (Esnaf Birlikleri-Odaları vb. meslek kuruluşları) birbirlerini desteklemek amacıyla (Memleket Sandıkları gibi) yerel kredi garanti programları oluşturmaktadır. Devlet, özel ve karma kaynaklarla fonlanabilen KGF, gelişmekte olan ülkelerde yaygın olarak kamu tarafından fonlanmaktadır. Özel ve karma fon grupları ise genellikle kendi üyelerine destek sağlamak üzere kurulmuş sanayi ve ticaret birlikleri tarafından fonlanmaktadır (Vienna Initiative, 2014: 13).

Tablo 2.2.'de fon kaynaklarına ilişkin, destek tipleri, avantajları ve fonların sınırlarına ait bilgiler verilmiştir.

Tablo 2.2 Fon Kaynakları

Fonlayan	Destek Tipi	Avantajları	Fonların Sınırları
Kamu	Fon Sağlanamayan Portföy Garantileri	Kaybın Tamamını Devlet Karşılar	-
Merkez Bankası	Bireysel ve Portföy Garantiler	Bankacılık Sektörü Kredibilitesi	-
Kalkınma Ajansları ve Bağış Yapanlar	Her Türden Garantiler	Olası Yenilikçi Yaklaşımlar	Geçici Fonlama
Bankalar	Bireysel ve Portföy Garantiler	Deneyimleme, Bankaların Dahli ve Yoksul Yardımı	Sadece Katılım Bankalarına Açık
KOBİ Birlikleri	Bireysel Garantiler	Sektör Tecrübesi Kazanımı	Genişlemeye Yönelik Sınırlı Fonlama
Esnafılar	Karşılıklı Garantiler	Sektör Tecrübesi Kazanımı	Genişlemeye Yönelik Sınırlı Fonlama

Kaynak: Deelen ve Molenaar, 2004: 51.

KGF'nin faaliyet alanı çerçevesinde vereceği garantilere dayanak olarak, TOBB, KOSGEB, MEKSA, TÖSYÖV ve 30 adet bankanın ortaya koyduğu fonların 513.134.229,53 TL tutarında öz kaynağı bulunmakta olup, son olarak 30.03.2020 tarihinde 50 Milyar TL'ye yükseltelen hazine desteği, BTC (Bakü-Tiflis-Ceyhan) Boru Hattı Projesi kapsamında 20 Milyon ABD Doları, Avrupa Yatırım Bankası (AYB)'nin yürüttüğü COSME projesi kapsamında 300 milyon TL'lik, Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları (BAKK) Projesi kapsamında 13,5 milyon Euro, AB Rekabet Edebilirlik ve Yenilikçilik Programı kapsamında 2,925 milyon Euro tutarında fonlar da diğer fon kaynakları arasında sayılabilir (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/13-desteklerimiz/kaynaklarimiz>. Erişim Tarihi: 23.09.2021).

Tablo 2.3'de KGF'nin fon kaynaklarına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Tablo 2.3 Kredi Garanti Fonu Fon Kaynakları

	Fonlama Tutarı	Proje Bazlı	Yenilenebilir
Ortaklar	513.134.229,53 TL	-	-
T.C. Hazine Bakanlığı	50.000.0000.000 TL	-	Evet
BTC (Bakü-Tiflis-Ceyhan) Boru Hattı Projesi	20.000.000 USD	Evet	Hayır
Avrupa Yatırım Bankası (AYB)	2.925.000 EURO 300.000.000 TL	Evet	Evet

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.6. Fonun Kefalet Sağladığı Kurum ve Kuruluşlar

KGF ülkede faaliyet gösteren ve finansmana erişimde teminat sıkıntısı yaşayan KOBİ ve KOBİ dışı firmalar lehine yurt içinde faaliyet gösteren kamu ve özel bankalar ile leasing firmaları olmak üzere kırktan fazla finans şirketine mektup yöntemiyle kefalet vermektedir (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/kefalet-verdigimiz-kurum-ve-kuruluslar/kefalet-verdigimiz-finans-kuruluslari> Erişim Tarihi: 26.09.2021).

Fon banka/finans kuruluşları ile uyguladığı kefalet mektubu yöntemi yerine, zaman zaman finans kurumları haricinde “Doğrudan Kefalet Yöntemi” ni de uygulamaktadır. İlk olarak 2010 yılında TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı) ile kapsam sözleşmesi imzalayarak ilgili kurumun proje finansmanına yönelik desteklerinden faydalanacak KOBİ'lere %100 ve doğrudan (banka aracısız) kefalet sağlanmıştır. TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu) ile 2014 yılında “ Transfer Ödemesi Kefalet Protokolü” , KOSGEB ile 2014 yılında KOSGEB Desteklerinden Yararlanacak KOBİ'lere KGF'nin Doğrudan Protokolü” ve 2016 yılında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknolojik Ürün Destek Programı kapsamında imzalanan sözleşme ile “Geri Ödemesiz Destek” ön ödemelerinin teminatlandırılmasına kurum tarafından kefalet verilmektedir (Karaüzüm, 2019: 36-37).

2.2. Fonun Kefalet Türleri ve Ürünleri

KGF'nin yararlanıcılara sunduğu kefaletler, portföy garanti sistemi, portföy limit sistemi ve doğrudan kefalet türleri olmak üzere üç çeşittir. Kefalet türleri, verilecek kefalet desteğinin, KGF'nin kaynağını sağlayacak kuruluşlarla yaptıkları anlaşma türünü ifade etmektedir. KGF'nin kefalet ürünleri ise kefaletin hangi kaynaktan verileceğini ifade etmekte olup, özkaynak kefaletleri, banka kredileri, doğrudan kefaletler ve hazine destekli kefaletler olmak üzere dört başlıkta ele alınmıştır.

2.2.1. Fonun Kefalet Türleri

2.2.1.1. Portföy Garanti Sistemi (PGS)

KGF tarafından kefalet türlerine yönelik yenileme çalışmaları kapsamında 2014 yılında oluşturulan Portföy Garanti Sistemi (PGS), kurumun sermayedarları, T.C. Hazine Bakanlığı ve proje bazlı yurt dışı kaynaklardan oluşturduğu kefalet hacimleri üzerinden bankalar/finans kurumlarına limit açmasıdır. Kurum kendi kriterlerine göre banka/finans kurumu bazında limit oluşturarak protokol imzalamaktadır. Banka/finans kuruluşu, başvuruları toplayarak içsel derecelendirmeye tabi tutmakta ve uygun gördükleri için KGF'ye başvuruda bulunmaktadır. KGF kendisine belli evrak/belgeler ile yapılan başvuruları mali yönden incelemeye tabi tutmaksızın yedi gün içerisinde onaylamaktadır. Bu sistemde KGF "Banka bazında" tazmin taleplerinin sadece %7'sine kadar kısmını karşılayarak aşması halinde bu bankadan PGS kefalet türü kapsamında gelecek tazmin taleplerini karşılamaz (Karaüzüm, 2019: 35).

2.2.1.2. Portföy Limit Sistemi (PLS)

Portföy Garanti Sistemi'nde olduğu gibi bu sistemde de KGF banka ve finans kurumlarına belirli tutarlar üzerinden limitler açmaktadır. Banka/finans kurumu firmanın başvurusunu alarak kendi içsel değerlendirme sistemlerinden geçirmekte ve sonucun olumlu olması halinde ise KGF'ye iletilmektedir. PGS sisteminden farklı olarak KGF de başvuruyu inceleyerek kefalet başvurusunu kabul ya da reddetmektedir. Başvurunun hazine desteği kefaleti ile verilmesi halinde tazmin sınırlamaları geçerli olup özkaynak kefaleti ile verilmesi halinde tazmin üst sınırlaması bulunmamaktadır (Çelikdemir ve Kartal, 2008: 25).

2.2.1.3. Doğrudan Kefalet

Eximbank, KOSGEB, TÜBİTAK ve TTGV gibi kurumların desteklerinden yararlanmak isteyen firmalar, arada banka ya da finans kuruluşuna başvurmadan doğrudan KGF kefaletine başvurabilmektedir. Öncelikle destek alınacak kuruma başvuruda bulunan firma ilgili kurumun onayının alınması ardından teminat için KGF'ye başvurmaktadır. KGF ise kefaleti değerlendirerek onaylamakta ve kefalet mektubunu firmaya teslim etmektedir. Firma da KGF'den aldığı kefalet mektubunu ilgili kuruma teslim ederek desteği kullanmaktadır (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/surec>. Erişim Tarihi: 07.10.2021).

2.2.2. Fonun Kefalet Ürünleri

2.2.2.1. Özkaynak Kefaletleri

KGF'nin özkaynak kefaletinden KOBİ dışı firmalar yararlanamamakta olup KOBİ tipi firmalar, esnaf ve zanaatkarlar, kooperatifler hariç olmak üzere arsa ve konut alanında faaliyet gösteren firmalar ve serbest meslek sahipleri yararlanabilmektedir.

İşletme kredilerinde azami kefalet oranı %80 olup kefalet üst limiti 3 milyon TL'dir. İşletme kredilerinde en fazla 1 yıl ödemesiz dönem olmak üzere vade alt sınırı 6 ay, üst sınırı ise 60 aydır. Yatırım kredilerinde ödemesiz dönem 2 yıla kadar çıkabilmekte olup vade alt sınırı 6 ay, vade üst sınırı ise 84 aydır (Aydın, 2019: 65).

Tablo 2.4'de KGF özkaynak kredilerine ilişkin yararlanma koşulları bulunmaktadır. Tabloya göre %100 KGF özkaynağı ile kullanılan kredi 60 aya kadar işletme ve 84 aya kadar yatırım kredisi olarak kullanılabilir olup kredi üst limiti 3 milyon TL ile sınırlanmıştır.

Tablo 2.4 KGF Özkaynak Kredileri Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	KGF Özkaynak Kredisi
KREDİ TÜRLERİ	İşletme Kredisi, Yatırım Kredisi
KEFALET KAYNAKLARI	%100 KGF Özkaynağı
AZAMİ KREDİ TUTARI	3.000.000 TL
KEFALET ORANI	%80
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	1 milyon TL' kadar başvurularda 500 TL, 1 ile 3 milyon TL arasında ise 1.000 TL Ücret-yıllık % 2 komisyon. Taahhüt hizmetleri için verilen geçici ve kesin mektuplarına verilen kefaletlerde %1 komisyon alınır.
KREDİ VADE SINIRLARI	-İşletme Kredilerinde en az 6 ay- en çok 60 ay vade ve 1 yıla kadar ödemesiz dönem ile, -Yatırım Kredilerinde en az 6 ay en çok 84 ay vade ve 2 yıla kadar ödemesiz dönem uygulanır.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	-
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	-
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	İlgili kanunlara göre kurulmuş KOBİ tanımına haiz firmalar, esnaf-sanatkar, serbest meslek mensupları ile çiftçiler.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/ozkaynak>. Erişim Tarihi: 17.10.2021).

Tablo 2.5'te ise KGF'nin özkaynaklarından kullandığı kredilerin gelişimi yer almaktadır. Tabloya göre 1994-2020 yılları arasında yaklaşık 46 bin adet firmaya, 19,1 milyar TL kefalet verilerek 24 milyar TL civarında kredisi onaylanmıştır. Fakat bu onaylanan kredilerden yaklaşık 37 bin adet firmaya, 12 milyar TL kefalet verilerek, 14.8 milyar TL kredi kullanılmıştır.

Tablo 2.5 Yıllar İtibariyle Özkaynak Kefaletleri ile Kullanılan Banka Kredilerinin Gelişimi (Milyon TL)

DÖNEM	Verilen Kefaletler			Kullanılan Krediler		
	KOBİ Sayısı	Kredi Tutarı	Kefalet Tutarı	KOBİ Sayısı	Kredi Tutarı	Kefalet Tutarı
1994-2015	14.273	7.467	5.645	9.963	4.220	3.290
2016	4.446	2.392	2.057	3.170	1.199	1.033
2017	6.888	2.381	2.076	5.701	1.008	886
2018	1.120	568	499	802	291	269
2019	11.194	4.414	3.488	10.389	3.520	2.838
2020	7.918	3.159	2.512	6.822	2.417	1.946
1994-2020	46.078	23.950	19.115	37.067	14.825	12.072

Kaynak: KGF 2020 Yılı Faaliyet Raporu, 2020: 37.

2.2.2.2. Banka Kredileri

KGF banka dışı diğer kurumlarla işbirliği yaparak bu kurumların finansman desteklerine de teminat olarak kefalet desteği verebilmektedir. Örneğin KOSGEB destekleri, Avrupa Komisyonu'nun COSME programı ile Eximbank'ın ihracatçı firmalara sağladığı destekler bu kefaletlerden bazılarıdır.

a) KOSGEB KOBİ Finansman Destek Kredisi

KOBİ tipi firmaların banka/finans kuruluşlarından fon kullanımını kolaylaştırmak amacıyla KOSGEB, kurumun firmanın ödeyeceği banka faizine kısmi olarak destek vermektedir. Krediden faydalanma bakımından öncelikli sektör ve müşteri segmentleri (Kadın girişimci, gazi-şehit ve yakınları engelli v.b.) bulunmaktadır. 500 TL kefalet başvuru ücreti alınarak kredi üst tutarı olarak 500 Bin TL'ye kadar olmak kaydıyla, %80 kefalet oranı üzerinden ve bakiye kefalet tutarı üzerinden yıllık %1 kefalet komisyonu ile kredi kullanılmasına destek olunmaktadır (Kapucu, 2020: 47).

Tablo 2.6'da KOSGEB'in KOBİ Finansman Destek Kredisi programına ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Tabloya göre tamamı KGF özkaynağı ile 18 aya kadar firma, 36 aya kadar yatırım (makine teçhizat) kredisi olarak kullanılan kredinin üst sınırı girişimci KOBİ'ler için 50.000 TL, stratejik sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler için 500.000 TL olarak belirlenmiştir.

Tablo 2.6 KOSGEB KOBİ Finansman Kredileri Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	KOSGEB KOBİ Finansman Destek Kredisi
KREDİ TÜRLERİ	İşletme Kredisi, Makine Teçhizat Kredisi
KEFALET KAYNAKLARI	%100 KGF Özkaynağı
AZAMI KREDİ TUTARI	Girişimci 50.000 TL-Stratejik Sektörler 500.000 TL.
KEFALET ORANI	%80
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	500 TL Ücret-Yıllık %1 Komisyon
KREDİ VADE SINIRLARI	İşletme Kredileri en az 12 ay en fazla 18 ay, Makine Teçhizat Kredileri en az.12 ay en fazla 36 ay vade.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	-
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	-
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	İlgili kanunlara göre kurulmuş KOBİ tanımına haiz İşletmeler ve Stratejik ve öncelikli sektörlerde faaliyet gösteren firmalar.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/kosgeb-KOBİ-finansman-destek-programi>). Erişim Tarihi: 17.10.2021).

b) COSME Kredileri

Cosme kredileri, Avrupa Komisyonu'nun (European Commission-EC) Avrupa Birliği genelinde üye ülke ekonomilerinin tabana yaygınlaşmasını ve büyüyerek gelişmesini, birlik genelinde sosyo-ekonomik yapının güçlenmesini, istihdamın istikrarlı bir şekilde artmasını ve bunlar için gerekli olduğu düşünülen KOBİ'lerin rekabet gücünün artırılmasını hedefleyen bir fonlama programıdır (KOSGEB, 2020: 11, https://cosme.kosgeb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/12/COSME_Kilavuz_web.pdf. Erişim Tarihi: 07.10.2021).

Tablo 2.7'de COSME kredilerine ilişkin yararlanma koşulları bulunmaktadır. Avrupa Yatırım Fonu ile yarı yarıya kaynak eklenen programda 60 ay vadeye kadar firma başına 1,125 milyon TL kredi imkanı sağlanabilmektedir.

Tablo 2.7 COSME Kredileri Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	COSME
HEDEFLenen KREDİ HACMİ	7 milyar 500 milyon TL
KEFALET KAYNAKLARI	%50 KGF-%50 AYF
AYF (AVRUPA YATIRIM FONU) DESTEĞİ	300 milyon TL
HEDEFLenen KEFALET HACMİ	6 milyar TL
AZAMI KREDİ TUTARI	1,125 milyon TL
KEFALET ORANI	%80
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	500 TL Ücret-Yıllık %1.5 Komisyon
KREDİ VADE SINIRLARI	En fazla 12 ay ödemesiz dönem olmak üzere asgari 36, azami 60 ay vade.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	%10
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	01.04.2022
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	İlgili kanunlara göre kurulmuş KOBİ tanımına haiz firmalar.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/cosme-2020>, Erişim Tarihi:17.10.2021).

c) Eximbank Kredileri

KGF, Eximbank tarafından değerlendirilerek onaylanan kredi taleplerinin anapara, faiz ve taahhüt olmak üzere toplam risklerinin tamamı nispetinde kefalet desteği sağlamaktadır. (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/eximbank-kredileri>. Erişim Tarihi: 17.20.2021).

Tablo 2.8’de ise Eximbank kredilerine ilişkin yararlanma koşulları bulunmaktadır. Tabloya göre Eximbank’ın onayına tabi olan destekten firma başına 3 milyon TL’ye kadar kredi imkanı sağlanmaktadır.

Tablo 2.8 Eximbank Kredileri Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	KGF Eximbank Kredisi
KREDİ TÜRLERİ	İşletme Kredisi, Yatırım Kredisi
KEFALET KAYNAKLARI	%100 KGF Özkaynağı
AZAMI KREDİ TUTARI	3 milyon TL
KEFALET ORANI	%100
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	Başvuran KOBİ’nin niteliği ve Eximbank’ın belirlediği kredinin türü, vadesi ve tutarına göre işlem bazında belirlenmektedir.
KREDİ VADE SINIRLARI	Eximbank’ın vereceği vadeye göre KGF Kefalet Mektubu düzenlenir. Dolayısıyla Eximbank tarafından belirlenen vadeye uyulmaktadır.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	-
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	-
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	İhracatçı ve döviz kazandırıcı KOBİ’ler yararlanmaktadır.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr ‘den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/ozkaynak>, Erişim Tarihi:17.10.2021).

2.2.2.3. Doğrudan Krediler

KGF desteği ile verilen doğrudan krediler, KOSGEB, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı) ve TÜBİTAK gibi kurumlar tarafından aracısız olarak gerçekleştirilmektedir. Bu duruma ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

a) KOSGEB Geri Ödemeli Destek Kredileri

Tablo 2.9’da doğrudan krediler kapsamında kullanılan KOSGEB Geri Ödemeli Destek Kredi’sine ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Şartlarını KOSGEB’in belirlediği destek üzerinden KGF’nin %100 kefaleti ile 5 milyon TL’ye kadar kredi kullanım olanağı bulunmaktadır.

Tablo 2.9 KOSGEB Geri Ödemeli Destek Kredileri Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	KOSGEB Geri Ödemeli Destek Kredisi
KREDİ TÜRLERİ	İşletme Kredisi, Yatırım Kredisi
KEFALET KAYNAKLARI	%100 KGF Özkaynağı
AZAMI KREDİ TUTARI	Standart olarak 3 milyon TL, KGF Yönetim Kurulu Kararı ile 5 milyon TL'ye kadar yükseltilebilmektedir.
KEFALET ORANI	%100
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	1 milyon TL' kadar başvurularda 500 TL, 1 ile 3milyon TL arasında 1.500 TL, 3 milyon TL ile 5 milyon TL arasında ise 3.000 TL Ücret-yıllık % 1.5 komisyon alınmaktadır.
KREDİ VADE SINIRLARI	KOSGEB'in vereceği vadeye göre KGF Kefalet Mektubu düzenlenir. Dolayısıyla KOSGEB tarafından belirlenen vadeye uyulmaktadır.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	-
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	-
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	KOSGEB'in destek için belirlediği kriterleri taşıyan KOBİ'ler.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/kosgeb-geri-odemeli-destekleri>. Erişim Tarihi:17.10.2021).

b) T.C. Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı Destekleri

Tablo 2.10'da T.C. Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı desteklerinden yararlanma şartları bulunmaktadır. Tabloya göre kredi, %100 KGF kefaleti ile 1 milyon TL'ye kadar olup sadece yatırım kredisi olarak kullanılabilir.

Tablo 2.10 T.C. Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı Yararlanma Koşulları

KREDİ PROGRAM ADI	Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı
KREDİ TÜRLERİ	Yatırım Kredisi
KEFALET KAYNAKLARI	%100 KGF Özkaynağı
AZAMI KREDİ TUTARI	1 milyon TL
KEFALET ORANI	%100
BAŞVURU ÜCRETİ VE KOMİSYON TUTARI	250 TL başvuru ücreti bulunmakta olup kefalet tutarı üzerinden vadeye göre değişen oranda alınacak komisyonlar tek seferde tahsil edilmektedir. 12 aya kadar %1.5, 13-24 ay %2.5, 25-30 ay %3.0, 31-36 ay %3.5, 37-42 ay vadede ise %4.0 komisyon tahsil edilmektedir.
KREDİ VADE SINIRLARI	İlgili Bakanlık'ın vereceği proje destek bitiş vadesine göre belirlenir. Bakanlık süreye ilave ekleme yapabilir.
TAZMİN ÜST LİMİTİ	-
PROGRAMIN BİTİŞ TARİHİ	-
YARARLANICI İŞLETME TİPİ	Projesi Bakanlık tarafından ilgili proje kapsamında desteklenmeye hak kazanmış KOBİ niteliğine haiz firmalar yararlanmaktadır.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/t-c-sanayi-ve-teknoloji-bakanligi-destekleri> , Erişim Tarihi:17.10.2021).

2.2.2.4. Hazine Destekli Kefaletler

2008 yılında yaşanan küresel finans krizi nedeniyle, finansman erişimi teminat yetersizliği nedeniyle kısıtlanan KOBİ tipi firmaların desteklenmesi amacıyla T.C. Hükümeti, KGF'nin etkinliğinin artırılmasına yönelik olarak Hazine desteğinin sağlanabilmesi için bazı düzenlemeler yapmıştır. Fon hazine desteğinin sağlanarak güçlendirilmesinin yanında, finans kuruluşlarına da KGF'ye hissedar olarak katkıda bulunulması yönünde davette bulunulmuş ve ilk etapta meslek odaları ve bankalardan oluşan 20 adet kuruluş Fon'a ortak olmuşlardır (Yazıcı, 2010: 84).

2009 yılında KGF'ye T.C. Maliye ve Hazine Bakanlığı tarafından 2008 yılında yaşanmakta olan küresel ekonomik krizin KOBİ'ler üzerindeki etkilerinin hafifletilmesi amacıyla 1 milyar TL tutarında fon aktarılmıştır. Söz konusu kaynak 2015 yılında 2 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Kaynağa dayalı olarak kullanılacak kefalet tutarı 20 milyar TL'ye çıkarılmıştır. 2017 yılında fonun yapısında ve işleyişinde yapılan bazı değişikliklerle birlikte hazineden aktarılan kaynak 25 milyar TL'ye, kaynak üzerinden kullanılacak kefalet tutarı ise 250 Milyar TL'ye yükseltilmiştir. Son olarak Covid-19 salgınına önlemeye yönelik tedbirlerin getireceği ekonomik kayıpların firmalar üzerindeki etkilerini hafifletmek için oluşturulacak kredi paketlerine dayanak oluşturmak üzere 30.03.2020 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile Hazineden aktarılan kaynak 50 milyar TL'ye, verilebilecek kefalet tutarı ise 500 milyar TL'ye yükseltilmiştir (Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr den alınan bilgilerden derlenmiştir. <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/bilgi-merkezi/kaynaklarimiz/hazine-fonu>, Erişim Tarihi:20.10.2021).

KGF kefaletlerinin büyük bir kısmını, kendisine en büyük hacimde destek sağlayan T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kaynaklarından kullandırmaktadır. Söz konusu kullandırmalar paketler halinde yapılmakta olup, 2017 yılından başlayarak öncelikle sektör gözetmeksizin kullandırıldığından, ilk paket isimleri sağlanacak kredi tutarları üzerinden adlandırılarak 200 milyar TL'lik paket olarak açıklanmıştır. Daha sonra ilk paketten kullanılan kredilere yapılan ödemeler ile birlikte açılan limitlerden sektör kriteri konularak 55 milyar TL'lik bir paket daha açıklanmıştır. Daha sonra açıklanan paketler ekonomik hedeflere göre açıklanmış olup, KOBİ Değer Kredisi-1, KOBİ Değer Kredisi 2, Ekonomi Değer Kredisi, Küçük İşletmeler Can Suyu Kredisi, TOBB Nefes Kredisi, Eximbank Stok Finansman Destek Kredisi, Çek Ödeme Destek Kredisi, Opex Kredisi, İşe Devam Destek Kredisi, Turizm Destek Kredisi gibi isimlerle açıklanarak paketler halinde kullanıma sunulmuştur.

a)200 Milyar TL'lik ve 55 Milyar TL'lik Paketler

2017 yılında fona sağlanan hazine desteğinin 25 milyar TL'ye çıkarılması ile birlikte fon, sistem değişikliğine giderek kredi verenlerle imzaladığı protokoller üzerinden paketler oluşturarak, ilgili kuruluşlara limit açmak suretiyle operasyonlarını yürütmeye başlamış ve ilk olarak 200 milyar TL'lik bir kredi paketi açıklamıştır. Söz konusu paket üzerinden banka/finans kurumlarına kurum bazında limitler bildiren KGF otoritenin kararına istinaden, tabana yaygınlığın sağlanması adına, paketin en az %80'lik kısmının Portföy Garanti Sistemi (PGS) kapsamında, PGS kapsamında ise en az %70'lik kısmının KOBİ tipi firmalara kullandırımını zorunlu tutmuştur (<https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2018/11/Bakanlar-Kurulu-Karar%C4%B1.pdf>. Erişim Tarihi: 20.10.2021).

2018 yılı başlarında 5 milyar TL'lik kısmı 200 milyar TL'lik paketten olmak üzere 55 milyar TL tutarında yeni bir paket daha açıklanmıştır. Bu kez limitler sektör bazlı belirlenmiş, yatırımcı firmalara 20 milyar TL, cazibe merkezlerine 5 milyar TL, ihracatçı firmalara 15 milyar TL, tarım sektörüne 2 milyar TL, kadın girişimcilere 1 milyar TL ve diğer sektörlerde 12 milyar TL tutarında kaynak ayrılmıştır (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/duyuru-haber/kgf-den-haberler/181-kgf-kefaletinde-yeni-donem>. Erişim Tarihi: 20.10.2021).

Tablo 2.11'de 200 milyar TL tutarında destek paketine ilişkin koşullar bulunmaktadır. Tabloya göre sadece PGS üzerinden kullanılacak kredilerde yararlanıcılar kadın ve genç girişimci, KOBİ, KOBİ ihracatçı, KOBİ dışı ve KOBİ dışı ihracatçı olmak üzere beş gruba ayrılmıştır. Firmaların segmentine göre 2,5 milyon TL'den 50 milyon TL'ye kadar kullanımının yapılabildiği pakette komisyon oranları %0,03 olarak alınmakta ve kefalet oranları yararlanıcı ve kullanım tipine göre değişmektedir.

Tablo 2.11 200 Milyar Hazine Destekli Kredi Yararlanma Koşulları

	TİPİ	KEFALET SINIRLARI	KOMİSYON ORANI (%)	AZAMİ KEFALET ORANI (%)
PGS	KADIN VE GENÇ GİRİŞİMCİLER	2,5 milyon TL	0.03	90
	KOBİ	12 milyon TL	0.03	90
	KOBİ-İHRACATÇI	12 milyon TL	0.03	100
	KOBİDİŞİ	50 milyon TL	0.03	85
	KOBİDİŞİ-İHRACATÇI	50 milyon TL	0.03	100

Kaynak: Serin, 2019: 38.

200 milyar TL'lik ilk paket ve 55 milyar TL'lik ikinci paketten sonra bu paketlerde bulunan kredilerin açılan limitlerinden teşekkül edilmek üzere sektör ayrımı bulunmaksızın

kullanılmak üzere 2018 yılının Mayıs ayında 25 milyar TL tutarında yeni bir paket açıklanmıştır. Diğer paketlere kıyasla kullandırım şartları değişmemekle birlikte kefalet oranları yükseltilerek ihracatçı firmalara özel olarak 5 milyar TL kaynak ayrılmıştır (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/duyuru-haber/kgf-den-haberler/205-kgf-den-ucuncu-kefalet-paketi>. Erişim Tarihi: 21.10.2021).

b) KOBİ Değer Kredisi 1

KGF teminat yetersizliği nedeniyle finansa/kaynağa ulaşmakta sıkıntı çeken ve 2017 yılı cirosu 25 milyon TL'nin altında gerçekleşen firmalara yönelik olarak "KOBİ Değer Kredisi" adı altında 20 milyar TL tutarında yeni bir paket açıklayarak uygulaması için 14 adet banka ile protokol imzalamıştır (Serin, 2019: 42).

Tablo 2.12'de KOBİ Değer Kredisi 1'e ilişkin koşullara yer verilmiştir. Tabloya göre destekten 2017 yılı cirosu 25 milyon TL'nin altında olan firmalar yararlanabilecek olup %80 KGF kefaleti ile verilen krediden imalat sektöründe faaliyet gösteren firmalar 1 milyon TL, diğer sektörlerde yer alan firmalar 500 bin TL'ye kadar kullanabilecektir. Bu pakette KGF yararlanıcının vergi –SGK borcunun bulunmaması veya kredi tutarının %20'sini aşmaması, ayrıca önceki kullanımlarından KGF'ye komisyon borcunun bulunmaması şartları ilave edilmiştir.

Tablo 2.12 KOBİ Değer Kredisi 1 Yararlanma Koşulları

KAPSAMI	2017 Yılı sonu cirosu 25 milyon TL altında olan firmalardır.
KREDİ LİMİT TUTARI	İmalat –İhracat Sektörü-1 milyon TL Diğer Sektörler -500 Bin TL
KEFALET ORANI (TÜM YARARLANICILAR)	%80
FAİZ ORANI /VADE /ÖDEME PLANI	Aylık %1.54 faiz oranından en fazla 6 ay ödemesiz dönem ve sabit 36 ay vade ile nakit (TL-YP) eşit taksitli olarak kullanılmaktadır.
KOMİSYON ORANI	Bir defaya mahsus %0.03 (On binde 3)
KAMU BORCU	Yararlanıcının gecikmesi bulunan (yapılandırılmış ve yapılandırması bozulmamış olması hariç) vergi-SGK borcunun bulunmaması, eğer varsa kredinin %20'sini aşmaması ve kredi kullanımına müteakip ilkin bu borçların kapatılması şartı bulunmaktadır.
KOMİSYON BORCU	Önceki kullanımlarından kaynaklı olarak KGF'ye kefalet komisyonu borcu bulunmaması şartı vardır.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/20-urunlerimiz/banka-kredileri/KOBİ-destekleri> . Erişim Tarihi:21.10.2021).

c) KOBİ Değer Kredisi II

Tablo 2.13’de KOBİ Değer Kredisi-2’ye ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Tüm şartları bir önceki paket olan “KOBİ Değer Kredisi-1” ile aynı olup KOBİ Değer Kredisi-2 limit, kefalet oranı, ücret ve komisyonlar üzerinden önceki paket ile farklılaşmaktadır.

Tablo 2.13 KOBİ Değer Kredisi 2 Yararlanma Koşulları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU
3 Milyon TL’ye kadar	KOBİ	200 bin TL	%80	Bir defaya mahsus %2
3-25 Milyon TL	KOBİ	400 bin TL	%80	Bir defaya mahsus %2
25-125 Milyon TL	İmalatçı/ihracatçı KOBİ	4 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %2
	Diğer KOBİ	2 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %2

Kaynak: Kapucu, 2020: 52.

d) Ekonomi Değer Kredisi

KGF 2019 yılında, finansman maliyetlerinin azaltılarak ekonomik verilerin iyileştirilmesi amacıyla 12 banka aracılığıyla 25 milyar TL tutarında “Ekonomi Değer Kredisi” paketini kullanıma açmıştır. Kurum kredi fiyatlarında ilk kez değişken faiz oranı kullanarak 6 ayda bir güncellenmek üzere 36 aya kadar vadede TÜFE+4, 48 aya kadar vadede TÜFE+4,5 faiz oranı üzerinden söz konusu paketi kullanıma açmıştır. Toplam 25 milyar TL’lik paketin 10 milyar TL’sinin 25 milyon TL’ye kadar cirosu olan firmalara, 15 milyar TL’ik kısmının ise 25 milyon TL üzeri cirosu bulunan firmalara ayrılmıştır (Türkiye Bankalar Birliği, “Ekonomi Değer Kredisi hakkında kamuoyu duyurusu” 12.06.2019.

https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7607/TBB_KD_120619.pdf. Erişim Tarihi: 21.10.2021).

Tablo 2.14’de Ekonomi Değer Kredisi’ne ilişkin yararlanma koşulları yer verilmiştir. Ciro aralıklarına göre belirlenen limitlerle KOBİ ve KOBİ dışı firmalara kullanılacak kredilerde 48 aya ve 40 milyon TL’ye kadar kredi kullanma imkanı bulunmaktadır.

Tablo 2.14 Ekonomi Değer Kredisi Limit ve Oranları

CİRO (2018 Yılı)	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE FAİZ ORANI
0-25 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	4 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %2 kefalet komisyonu tahsil edilmektedir.	-Azami 48 ay vade, -Maksimum 6 ay ödemesiz dönem, -Eşit taksitli aylık ödemeli, -36 aya kadar TÜFE+4 Faiz oranı, -48 aya kadar TÜFE+4,5
25-125 milyon TL		16 milyon TL	%80		
125 milyon TL ve üzeri		40 milyon TL	%80		

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur(<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/hazine-destekli-kefaletler/gecmis-programlar/ekonomi-deger-kredisi> . Erişim Tarihi:21.10.2021).

e) Küçük İşletmeler Can Suyu Kredisi

KGF, 2019 yılında Çin'in Wuhan Eyaleti'nde ortaya çıkan ve 2020 yılı Mart ayından itibaren ülkemizde de görülmeye başlanan Covid-19 pandemisinin ekonomi üzerinde yarattığı olumsuz etkilerinin hafifletilmesi amacıyla "Küçük İşletmeler Can Suyu Kredisi" ürününü çıkarmıştır. Sadece Halkbank üzerinden kullanılacak kredilerden 2019 yılı cirosu 3 milyon TL'ye kadar olan firmalar faydalanabilecektir.

Tablo 2.15'e göre söz konusu krediler 3 milyon TL'ye kadar cirosu olan firmalara %80 kefalet desteği ile 36 aya ve 20 bin TL'ye kadar tutarlarda kullanılmaktadır.

Tablo 2.1. Küçük İşletmeler Can Suyu Kredisi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	KREDİ VADESİ
3 milyon TL'ye kadar	Küçük İşletmeler	20 bin TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	-Maksimum 6 ay ödemesiz dönem olmak üzere 36 vadeli,

Firmaların önceki kullanımlarından kaynaklı olarak KGF'ye kefalet komisyonu borcu bulunmaması şartı vardır.

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur. <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/hazine-destekli-kefaletler/gecmis-programlar/kucuk-isletme-can-suyu-kredisi> . Erişim Tarihi:21.10.2021).

f) TOBB Nefes Kredisi 2020

Tablo 2.16'da TOBB Nefes Kredisi yararlanma koşulları bulunmaktadır. TOBB üyesi olan ve cirosu 25 milyon TL'ye kadar olan firmalara %80 KGF kefaleti ile 20 aya ve 80 bin TL'ye kadar kredi imkanı sağlanabilmektedir.

Tablo 2.15 TOBB Nefes Kredisi 2020 Destek Kredisi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET ÜST LİMİTİ	KEFALET ORANI VE KOMİSYONU	BANKA KOMİSYONU	KREDİ VADESİ
3 milyon TL'ye kadar	KOBİ	40 Bin TL	- Kefalet Oranı %80, -Kefalet Komisyonu %0,75 (Binde 7,5)	%0,03 (On Binde 3)	-Ödemesiz dönemi 8 ayı geçmemek üzere kredi vadesi azami 20 aydır.
3-25 milyon TL		80 Bin TL			

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği resmi internet sitesi www.tobb.org.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur (https://www.tobb.org.tr/Sayfalar/Detay.php?rid=25625&lst=MansetListesi.Erişim Tarihi:21.10.2021).

g) Eximbank Stok Finansman Kredisi

Tablo 2.17'de Eximbank Stok Finansman Kredi Destek Paketi'ne ilişkin yararlanma koşullarına yer verilmiştir. Tabloya göre KOBİ'lere 25 milyon TL, KOBİ dışı firmalara 50 milyon TL'ye kadar %90 KGF kefaleti üzerinden, firmaların 2020 yılının ilk 3 ayında yaptıkları stokların finansmanı için 12 ay vadeye kadar kredi desteği sağlanmaktadır.

Tablo 2.16 Eximbank Stok Finansman Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları

TİPİ	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA (EXİMBANK) KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
KOBİ	25 milyon TL	%90	Bir defaya mahsus %0,30 (Binde 3)	Bir defaya mahsus %0,2 (Binde 2)	-%7.75 faiz oranından, 12 Ay vadeli ve tek ödemeli olarak kullandırılmaktadır.
KOBİ Dışı	50 milyon TL	%90	Bir defaya mahsus %0,30 (Binde 3)	Bir defaya mahsus %0,2 (Binde 2)	

Kaynak: Türkiye İhracatçı Birliği internet sitesi www.iib.org.tr den alınan bilgilerle derlenmiştir (<http://www.iib.org.tr/tr/diger-duyurular-eximbank-stok-finansman-destek-paketi.html>. Erişim Tarihi: 21.10.2021)

h) Eximbank Kredi Destek Paketi

Tablo 2.18'de Eximbank Kredi Destek Paketi'ne ilişkin yararlanma koşulları bulunmaktadır. Kredi Garanti Fonu ile Eximbank arasında Covid19 salgınından olumsuz etkilenen ihracatçı KOBİ ve KOBİ dışı firmaların desteklenerek istihdam rakamlarının azalmasının önüne geçmek ve ihracat taahhütlerinin gerçekleştirilebilmesine olanak sağlamak

amacıyla KOBİ firmalara 25 milyon TL, KOBİ dışı firmalara 50 milyon TL tutarında kredi sağlayacak bir destek paketi açıklanmıştır.

Tablo 2.17 Eximbank Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları

CİRO	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA (EXİMBANK) KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
KOBİ	25 milyon TL	%90	Bir defaya mahsus %0,3 (Binde 3)	Bir defaya mahsus %0,2 (Binde 2)	-Azami 12 ay ödemesiz dönem toplam 36 Ay vadeli kullanılacaktır.
KOBİ Dışı	50 milyon TL	%90	Bir defaya mahsus %0,3 (Binde 3)	Bir defaya mahsus %0,2 (Binde 2)	-2020 yılı Mart ayı istihdam rakamının korunacağına dair firmadan taahhütname alınacaktır. -Kredi tutarı kadar ihracat taahhüdünü yerine getirmesi aranacaktır.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi internet sitesi www.tim.org.tr de yayınlanan “6.İhracata Yönelik, Kredi Garanti ve Sigorta Programları ve Kefalet Uygulamaları ile İhracatın Finansmanında KGF Destekleri” adlı KGF tarafından hazırlanan çalışmadan alınan bilgilerle derlenmiştir. (Erişim Tarihi: 21.10.2021,S:18).

1) Çek Ödeme Kredi Destek Paketi

KGF, Covid-19 salgınının firmaların ekonomik faaliyetlerine olan olumsuz etkilerinin hafifletilebilmesi amacıyla 18 banka üzerinden firmaların piyasa çeklerinin ödemesinin yapılması amacıyla “Çek Ödeme Destek Paketi” 12,025 milyon TL kefalet ile toplam 15,031 milyon TL kredinin kullanılacağı bir paket açıklamıştır. Kredinin kullanılabilmesi için firmanın 25.03.2020 tarihine kadar yapılan ticari faaliyete ilişkin bir belge (fatura, sözleşme vs.) ve bu faaliyete dayalı 30.06.3020 tarihine kadar keşide edilen çek bilgileri gerekmektedir. (Türkiye Bankalar Birliği, www.tbb.org.tr . Erişim Tarihi:21.10.2021)

Tablo 2.19’da Çek Ödeme Destek Paketi’ne ilişkin yararlanma koşulları bulunmaktadır. Ciro aralıklarına göre belirlenen tutarlarda KGF’nin %80 kefalet desteği ile 12 aya ve 10 milyon TL’ye kadar kredi kullanılabilir. (Erişim Tarihi:21.10.2021)

Tablo 2.18 Çek Ödeme Destek Paketi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
0-25 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	1 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Bir defaya mahsus %0,5	-Azami 3 ay ödemesiz dönem dahil toplam 12 Ay vadeli kullanılacaktır -
25-125 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	5 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Bir defaya mahsus %0,5	-Faiz oranı sabit yıllık %9,5 olarak belirlenmiştir.
125 milyon TL üzeri	KOBİ / KOBİ Dışı	10 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Bir defaya mahsus %0,5	

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği internet sitesi www.tbb.org.tr de yayınlanan “Çek Ödeme Destek Kredisi ve Kredi Desteği Hakkında” adlı 27 Mart 2020 tarihli kamuoyu duyurusundan alınan bilgilerle yazar tarafından derlenmiştir. (Erişim Tarihi:21.10.2021).

i) Opex Kredi Destek Paketi

KGF tarafından sektör ayrımı yapılmaksızın salgından etkilenen firmaların ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, 13 bankanın katılımıyla “Opex Kredi Destek Paketi” açıklanmıştır. %80 kefalet oranı üzerinden toplam 40,3 milyar TL kredinin kullanılacağı paket, operasyonel giderlerin karşılanması amacıyla çıkarıldığından, sözleşme veya faturalar karşılığında serbest bırakılacaktır (TCMB, 2020).

Tablo 2.20’de Opex Kredisi Destek Paketi yararlanma koşulları yer almaktadır. Ciro aralıklarına göre belirlenen tutarlarda KGF’nin %80 kefalet desteği ile 12 aya ve 50 milyon TL’ye kadar kredi kullanılabilir.

Tablo 2.19 Opex Kredi Destek Paketi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
0-25 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	5 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Yoktur	-Azami 3 ay ödemesiz dönem dahil toplam 12 Ay vadeli kullanılacaktır. -Faiz oranı sabit yıllık %9,5 olarak belirlenmiştir -Gider belgesi ile kullandırım yapılmaktadır. -Önceki kullandırmalardan KGF komisyon borcu bulunmaması gerekmektedir.
25-125 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	25 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Yoktur	
125 milyon TL üzeri	KOBİ / KOBİ Dışı	50 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,5	Yoktur	

Kaynak: TCMB internet sitesi www.tcmb.gov.tr de yayınlanan “Finansal İstikrar Raporu-Mayıs 2020” adlı çalışmadan alınan bilgilerle yazar tarafından derlenmiştir. (Erişim Tarihi:21.10.2021).

j) İş’e Devam Destek Kredisi

KGF, Covid-19 pandemisi sürecinde kapalı kalmak zorunda kalan firmalara yönelik istihdamın korunması amacıyla 5 kamu bankasının katılımıyla (Ziraat Bankası, Vakıfbank, Halkbank, Ziraat Katılım ve Vakıf Katılım) “İş’e Devam Destek Kredisi” açıklamıştır. Paket kapsamında %80 kefalet oranı üzerinden 121,24 milyar TL kefalet verilerek sektör ayrımı gözetmeksizin mevcut istihdam rakamlarını korumaları kaydıyla 151,5 milyar TL kredi kullanımı sağlanacaktır(İSMMMMO Basel Komitesi, 2021. www.ismmmo.org.tr. Erişim tarihi: 21.10.2022).

Tablo 2.21’de İşe Devam Destek Kredisi’ne ilişkin kullandırım şartları yer almaktadır. Tabloya göre firmalara ciro aralıkları üzerinden belirlenecek tutarlarda KGF’nin %80 kefalet desteği ile 36 aya kadar 100 milyon TL’ye kadar kredi desteği sağlanmaktadır.

Tablo 2.20 İş'e Devam Destek Kredisi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
0-25 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	10 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	-Azami 6 ay ödemesiz dönem dahil toplam 36 Ay vadeli kullandırılacaktır.
25-125 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	50 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	-Faiz oranı sabit yıllık %7,5 olarak belirlenmiştir
125 milyon TL üzeri	KOBİ / KOBİ Dışı	100 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	-Önceki kullandırmalardan KGF komisyon borcu bulunmaması gerekmektedir.

Kaynak: İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası internet sitesi www.ismmmo.org.tr de yayınlanan “Covid19 Pandemi Sürecinde KOBİ'lere Sağlanan Banka ve Kosgeb Destekleri ile Bireysel Krediler ve Bankacılık Faaliyetlerindeki Değişiklikler ” adlı İSMMMO Basel Komite'si tarafından hazırlanan çalışmadan alınan bilgilerle yazar tarafından derlenmiştir. (Erişim Tarihi:21.10.2021).

k) Turizm Destek Kredisi

KGF tarafından salgından en çok etkilenen sektörlerin başında gelen seyahat acenteliği, tur operatörlüğü, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetlerini yürüten firmalar ve bu firmalara mal ve hizmet tedariki yapan firmaların başta maaş ve kira ödemeleri olmak üzere sözleşme ve/veya faturaya bağlı tüm sabit giderlerinin finanse edilebilmesi için 15 bankanın katılımıyla 8 milyar TL kefalet tutarı üzerinden 10 milyar TL kredinin kullanılacağı “Turizm Destek Kredisi” paketi açıklanmıştır. Kullanılan kredi tutarının azami %10'luk kısmının serbest transfere izin verileceği, 100 bin TL üzeri tüm giderlerin belgeye bağlanacağı ve 01.04.2020 tarihi sonrasında düzenlenmiş giderlerin kabul edileceği şartlar arasında belirtilmiştir. KGF kredi kullandırımı için firmalara %14,5 sabit faiz oranından veya TLREF faiz oranına 200 baz puan eklenmesi ile oluşan değişken faiz oranı olmak üzere iki farklı seçenek sunmuştur (TCMB, 2020).

Tablo 2.22'de Turizm Destek Kredisi'ne ilişkin kullandırım şartları yer almaktadır. Tabloya göre firmalara ciro aralıkları üzerinden belirlenecek tutarlarda KGF'nin %80 kefalet desteği ile 36 aya kadar 100 milyon TL'ye kadar kredi desteği sağlanmaktadır.

Tablo 2.21 Turizm Destek Kredisi Yararlanma Şartları

CİRO	YARARLANICI	KEFALET LİMİTİ	KEFALET ORANI	KEFALET KOMİSYONU	BANKA KOMİSYONU	KREDİ VADESİ VE ŞARTLARI
0-25 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	10 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	-Azami 6 ay ödemesiz dönem dahil toplam 36 Ay vadeli kullanılacaktır. -Faiz oranı sabit yıllık %7,5 olarak belirlenmiştir -Önceki kullandırım-lardan KGF komisyon borcu bulunmaması gerekmektedir.
25-125 milyon TL	KOBİ / KOBİ Dışı	50 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	
25 milyon TL Üzeri	KOBİ / KOBİ Dışı	100 milyon TL	%80	Bir defaya mahsus %0,75	Bir defaya mahsus %0,75	

Kaynak: TCMB internet sitesi www.tcmb.gov.tr de yayınlanan “Finansal İstikrar Raporu-Mayıs 2020” adlı çalışmadan alınan bilgilerle yazar tarafından derlenmiştir. (Erişim Tarihi:21.10.2021).

2.3. Bankalarda KGF Kredilerine İlişkin Başvuru ve Tahsis Süreçleri

Çalışmanın bu bölümünde KGF kefaleti ile kullanılan krediler için bankalarda yürütülen tahsis süreçleri incelenmiştir. İlk olarak bankalarda tüm krediler için uygulanan genel kredi, pazarlama, istihbarat ve tahsis süreçleri anlatılarak, daha sonra ise KGF kredilerinde bu süreçlere ilaveten uygulanan Portföy Garanti Sistemi, Portföy Limit Sistemi gibi KGF'nin bankalarla yaptıkları protokol anlaşmalarına göre değişen tahsis süreçleri açıklanmıştır.

2.3.1. Bankalarda Kredi Başvurusu ve Tahsis Süreçleri

2.3.1.1. Kredi Başvurusu ve Pazarlama Süreci

Ticari bankalarda kredi tahsis süreci öncesinde, ihtiyaç sahibi firmanın bankaya kredi talebinde bulunması ya da ilgili bankanın kurumsal hedeflerine ulaşma çabası çerçevesinde yürüttüğü pazarlama faaliyeti kapsamında firmanın banka tarafından ziyaret edilmesi gerekmektedir.

Talebi alınan firma ile ilgili öncelikle “ön istihbarat” süreci yürütülmektedir. Ticari bankalarda ön istihbarat, ilgili şube birimlerince müşteri ziyaret edilerek firmanın faaliyetleri yerinde incelenmek ve alınan şifahi bilgiler üzerinden firmanın kredibilitesi ile ilgili ilk izlenimin oluşturulmasına yönelik bir süreçtir (Yazıcı, 2011: 32).

Banka personeli kredi verilecek müşteri ile ilgili çeşitli kaynaklardan ön bilgi toplayarak müşteriden randevu talep eder. Eğer mümkün ise detaylı mizan gibi bazı evrakları ziyaret öncesi temin ederek müşterinin evrak üzerinden tespit edilebilecek alıcı-satıcı ilişkileri iş hacimleri, bankalarda olan mevduatları ve benzeri varlıkları, kısa-uzun vadeli kredi kullanımları, ödemelerde veya tahsilatlarda çek-senet kullanması ile tutundurma faaliyetinde

kullanılacak pos-kredi kartı-türev işlemleri vb. ürünlerin kullanımlarına ilişkin rakamları incelenir. Pazarlama aşaması, kredi limiti tahsis edilecek firmanın mevcut ve oluşabilecek taleplerinin doğru saptanması ve faaliyetlerinin yerinde incelenerek kredibilitesinin gerçekçi olarak saptanabilmesi açısından çok önemlidir (Fidancan, 2017: 26).

İşletmelerin kredi ihtiyaçlarının bazı nedenleri bulunmaktadır. Örneğin büyüme hedefi, kar elde edememesi veya zararda olması, kar dağıtımını yapması veya kaynak çıkışı, sabit (duran varlık) yatırımlarını kısa vadeli kaynaklarla yapmış olması gibi durumlar firmanın krediye ihtiyaç duymasının nedenleri arasındadır. Bunların dışında bazı dönemlerde aktif olan firmaların (turizm firmaları gibi) sezona bağlı ihtiyaçları, spekülasyon kazanç elde etme niyetiyle oluşan ihtiyaçlar ve sermaye tutarına ilişkin yeterliliğin sağlanmasına yönelik krediye gereksinim duyabilmektedir (Akgüç, 2005: 4-5).

2.3.1.2. İstihbarat ve Tahsis

Kredi talep eden firmaların tahsis süreci, banka yetkililerince firmanın faaliyet gösterdiği adrese gidilerek çalışmaların yerinde görülmesi, firmadan faaliyetleri açısından değerlendirme sürecinde kullanılacak evrakların alınması, firmanın diğer bankalarla ve iş ilişkisinde bulunduğu firmalarla iş yapış şekillerinin incelenmesi, mali evrakları üzerinden alınan bilgilerin dikkatlice irdelenerek yapılacak piyasa araştırmasına müteakip tahsise yetkili birim ya da yetkililerce talebe ilişkin kabul ya da ret kararı verilmesi aşamalarını kapsamaktadır (Yetiz ve Ilgaz, 2021: 1512).

Firmanın ön istihbarat süreci sonunda olumlu izlenim edinilmesi durumunda bir sonraki aşamaya geçilerek firma hakkında bilgi toplamaya yönelik istihbarat sürecine başlanır. Firma istihbaratı genel olarak kalitatif ve kantitatif olarak iki başlık halinde yapılır. Kalitatif (niteliksel) süreçte firma hakkında tüm bilgilerin toplanması, sağlanacak finansmanın kullanım alanlarının saptanması, kredinin geri ödenebilirliğinin araştırılması, krediye ilişkin vade, tutar, teminat gibi detayların belirlenmesi, ortakların şahsi tasarruf ve yatırımlarına ilişkin bilgilerin toplanması işlemleri yapılmaktadır. Kantitatif (niceliksel) süreçte ise finansal bilgileri içeren raporlar, tablolar, beyanname ve diğer evraklar, yürütülen faaliyetlere ilişkin raporlar, firma ve sektör rakamları üzerinden karşılaştırmalı tablolar, devlete ve denetim kurumlarına bildirilen hesap durum belgeleri incelenmektedir. (Şakar, 2011: 3).

Finans kuruluşunun, istihbarat süreci için başvuru sahibi firmadan temin etmesi gereken temel evraklar şunlardır (Fidancan, 2017: 27):

- Vergi levhası,
- İmza sirküleri,

- Oda kayıt belgesi,
- İşletme / hissedarlarına ait tapu ve gayrimenkul bilgileri,
- İşletme / hissedarlarına ait araç ruhsatları,
- İşletmenin ana sözleşmesi ve ticari sicil kayıtları,
- Hissedarların kimlik fotokopileri,
- Hazirun cetveli,
- Son üç yıla ilişkin gelir vergisi beyannameleri, bilanço ve gelir tablosu,
- Faaliyetlere ilişkin bitmiş ve eldeki işler ile
- Diğer banka limit risk bilgileri ve itfa planlarının temin edilmesidir.

İşletmeden alınan mali evraklar ve bilgilere ilaveten, diğer kaynaklardan alınan bilgilerle (firma ve ortaklarının moralite (ödeme performansı) bilgilerine ilişkin olarak TCMB (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası) nezdinde limit ve riskleri gösteren (memzuç) kayıtları, Kredi Kayıt Bürosu (KKB) Risk Merkezi Kayıtları, tapu detayını içeren takyidat sistemi, vergi dairesi v.b.) kayıtlar üzerinden gerekli kontroller yapılarak, bankanın yapılanmasına, teşkilatlanmasına ve kendi çalışma biçimine göre farklılık gösteren bir mali değerlendirme/derecelendirme raporu oluşturulur. Bu rapor bankanın büyüklüğüne ve iş hacmine göre belli birimler veya satış personelleri üzerinden yapılabilmektedir (Cüçük, 2019: 69).

Mali analiz firmaların genel durumunu, gidişatını, finansal gücünün ne seviyede olduğunu tespit etmek ve faaliyetlerinin geleceğine ilişkin tahminlerde bulunmaya yardımcı olmak üzere yapılmaktadır. Bu nedenle mali analiz kredi verenlere; firmaların yükümlülüklerini karşılayabilmesi, makul düzeyde kar yaratabilmesi, likitide durumu, finansal yapısı ve mali tablolarının anlaşılabilir hale gelmesini sağlayarak yardımcı olmaktadır (Arda ve Gögebakan, 2003: 61).

Derecelendirme, firmanın mali rakamları, geçmişte yaptığı işler ve gelecekteki projeleri üzerinden yönetim kalitesi de incelenerek standart bir notlandırma işlemini ifade etmektedir. Derecelendirme işleminin amacı, riskin standartlaştırılarak herkes açısından aynı anlama gelen bir ölçü oluşturulmasıdır (TBB, 2004: 18).

Ticari kredilerin değerlendirilmesine ilişkin 5K (5C) adı verilen bazı prensipler bulunmaktadır. Bunlar; (Temel, 2006: 18-19):

- Karakter: Kredilendirilecek firmanın ödeme ahlakını,

- Kapasite: Firma hissedarlarının her türlü duruma karşın kredi itfa planında belirlenen tarihlerde ödemeleri yapacak kadar iş ve sektör bilgisi ile yönetim becerilerine haiz olup olmadıklarını,
- Kapital: Firmanın borçlardan arındırılmış aktiflerini diğer bir ifade ile net varlık değerini,
- Koşullar: Firmanın sektördeki diğer firmalarla kıyaslanarak sektör içindeki yerini (pazar payını),
- Karşılık (Teminat): Firmanın sahibi olduğu sigorta, garanti, gayrimenkul, mali yükümlülüklerinin, değerlendirilmesini ifade etmektedir.

Banka, kredi başvurusunda bulunan firmanın talebini, pazarlama ve istihbarat süreçlerinin tamamlanmasının ardından, kullanılacak kredinin tutarı, vadesi, türü ve banka özelinde belirlenen bazı kriterlere göre, kredinin şube, bölge, genel müdürlük tahsis birimleri, genel müdür, yönetim kurulu gibi (bankadan bankaya değişmekle birlikte) hangi kurul ve organların yetkisinde olduğuna bakılarak tahsis sürecini yürütmektedir. Kredinin yetkisi şubede ise şube kredi kararı alınarak, şube yetkisini aşan tutarda ise bir üst birime kredi teklif mektubu gönderilerek tahsis süreci ilerletilir (Temel, 2006: 27)

Yukarıda belirtilen kredilendirme prensipleri çerçevesinde talebin onaylanması halinde, banka firmadan gereken teminatları talep etmektedir. İşletmenin krediye karşılık bankaya vereceği yeterli teminat bulunmaması durumunda banka firma adına KGF'ye kefalet başvurusunda bulunmaktadır. Bankanın KGF'ye yapacağı kefalet başvurusunun yöntemi firmanın segmenti, ciro-aktif büyüklüğü, faaliyet gösterdiği sektör, kullanacağı kredinin türü, başvurulacak kefalet ürünü gibi KGF'nin belirlediği kriterlere göre şekillenmektedir.

Çalışmanın bu bölümünde ise firmanın kredi başvurusunun banka tarafından onaylanmasının ardından banka tarafından yapılacak KGF kefalet başvuru süreçleri anlatılmıştır.

2.3.2. Kredi Garanti Fonu'na Kefalet ve Başvurusu ve Tahsis Süreçleri

2.3.2.1. Genel Olarak Başvuru ve Tahsis Süreçleri

KGF kefaletlerinde genel tahsis süreçleri aşağıdaki şekilde işlemektedir (KGF Tekleştirilmiş Protokol, 2019: 9-10-11):

- Kredi veren kurum, firmanın başvurusunu alır, değerlendirir ve uygun bulursa başvuru sırasında eklenecek belgeler ile birlikte kurumun KOBİT sistemine giriş yaparak KGF'ye gönderir.

- Kurum, kredi veren kuruluşların KOBİT sistemine giriş yapmalarını başvuru sahibi firma adına olumlu görüş olarak kabul ederek ilgili kurumun derecelendirme notu, derecelendirme notu yoksa da bankacılık teamüllerine uygun olarak değerlendirerek onaylar veya reddeder.
- Kurum, kefalet başvurularını 7 iş günü içerisinde değerlendirerek kararını KOBİT sistemi üzerinden bildirir.
- Kurum, başvuruya ilişkin standart bilgi ve belgelerin dışında ek bilgi/ belgeler talep edebilir. Finans kuruluşu bu ek bilgi/belgeleri tedarik etmelidir.
- Kurum talepleri ilk olarak yararlanıcının temel uygunluk kriterlerine uyup uymadığı üzerinden inceler.
- Başvurunun onayı veya reddi KOBİT sistemi üzerinden yapılır. Ayrıca yazılı bir bildirim gönderilmez.
- Üç ay içerisinde iki defa uygun görülmeyen başvuru sahibine ilişkin bir çeyrek mali dönem geçmeden yeniden başvuru yapılamaz.
- Uygun bulunan talepler için bir yıllık süre içerisinde finans kuruluşu tarafından kefalet mektubu talep edilebilir.
- Başvurusu onaylanan talepler için kurum tarafından standart olarak hazırlanmış kefalet mektubu talep yazısını başvuru sırasında eklenecek diğer belgeler ile birlikte yüklenerek finans kuruluşu tarafından KOBİT sistemi aracılığıyla kefalet mektubu talep edilir.
- Mektup talebi yapılmadan önce başvuruya ilişkin tahsis koşullarının sağlanmış olması gerekmektedir.
- Kurum kredinin kullanılması ile birlikte kefalet komisyonunun peşin olarak tahsilatını sağlamakla görevli olup KOBİT sistemine yüklediği evrak asıllarının tazmin sırasında KGF'ye sunulmak üzere dosyalanarak korunmasından da sorumludur.
- Kurum krediyi, vergi ve SGK belgelerinde belirtilen tarihleri baz alarak geçerlilik süreleri içinde kullanılmakla yükümlüdür. Ayrıca kefalet mektubunun düzenlenmesinden itibaren 90 gün içerisinde kredi kullanılmalıdır. İlgili sürelere uyulmadığının tespiti halinde KGF'nin kefaleti düşer.
- Mektup tarihinden itibaren 90 günlük sürenin dolması halinde ilk tahsis tarihinden itibaren bir yıl geçmemişse, kredi veren kurum yeni bir kefalet mektubu talebinde bulunabilir.

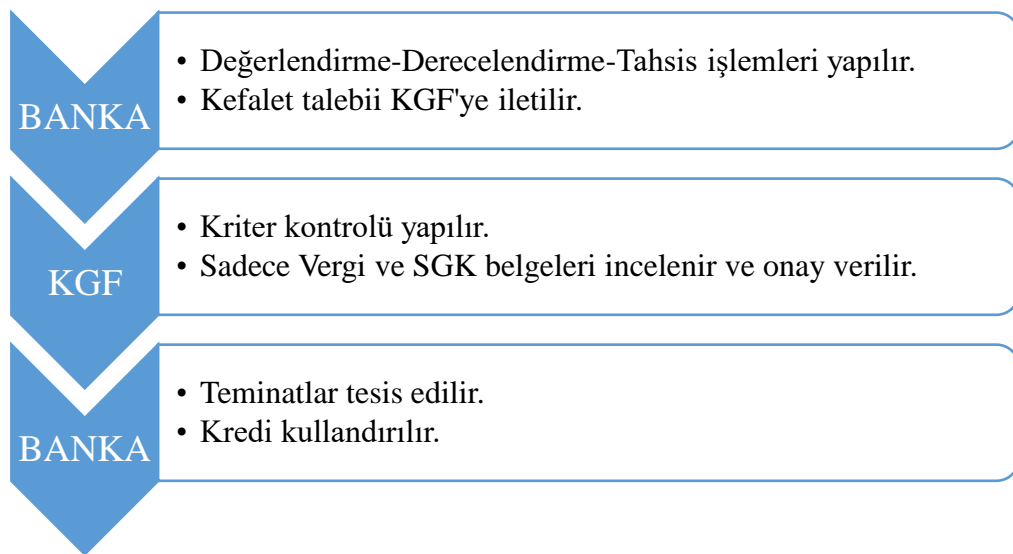
- Kredilerin yapılandırması esnasında Vergi ve SGK belgelerinin kontrolü tekrar yapılmaz.
- Kredi kullandırımı sonrasında KOBİT sistemi üzerinden ilgili ay içerisinde Kredi Aç işlemi yapılır. Kredi ödeme planı veya açılışa ilişkin belgeler sisteme yüklenir.

KGF kredilerinin bankalardaki tahsis süreçlerinde genel tahsis süreçlerinin uygulanmasının ardından, KGF'nin krediye ilişkin paketi hangi portföy tipinden kullanıma sunduğuna bağlı olarak PGS veya PLS tahsis süreçleri yürütülmektedir. Söz konusu tahsis süreçleri aşağıdaki başlıklarda açıklanmaktadır.

a) Portföy Garanti Sistemi'nde Tahsis Süreci

PGS'de, KGF tek tip bir protokol uygulamak suretiyle her bir finans kuruluşu özelinde limit tahsisi yapmaktadır. Protokolü imzalayan finans kuruluşu tahsis edilen PGS limiti üzerinden başvuruları alarak KGF'ye yararlanıcı adına kefalet başvurusunda bulunur. Süreç kredi ihtiyacı bulunan fakat teminat sıkıntısı yaşayan firmanın finans kuruluşuna başvuruda bulunması ile başlamaktadır. Finans kuruluşu gerek finansal ve gerek moralite yönünden firmanın başvurusunu inceleyerek onaylar veya reddeder. Başvurusu onaylanan talepler gerekli evraklar ile birlikte KGF'ye gönderilir. KGF finans kuruluşunun kredi değerlemesini olumlu kabul ederek ayrıca bir inceleme yapmadan, sadece Vergi ve SGK belgelerini inceleyerek başvuruya onay vermekte ve finans kuruluşu da ilgili teminatları tesis ettikten sonra gerekli kaynağı kullanıma açmaktadır (Başkan, 2018: 19).

Şekil 2.1'de PGS'ye ilişkin kredi kullandırma süreci ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Şekil 2.1 Portföy Garanti Sistemi Kullandırım Süreci

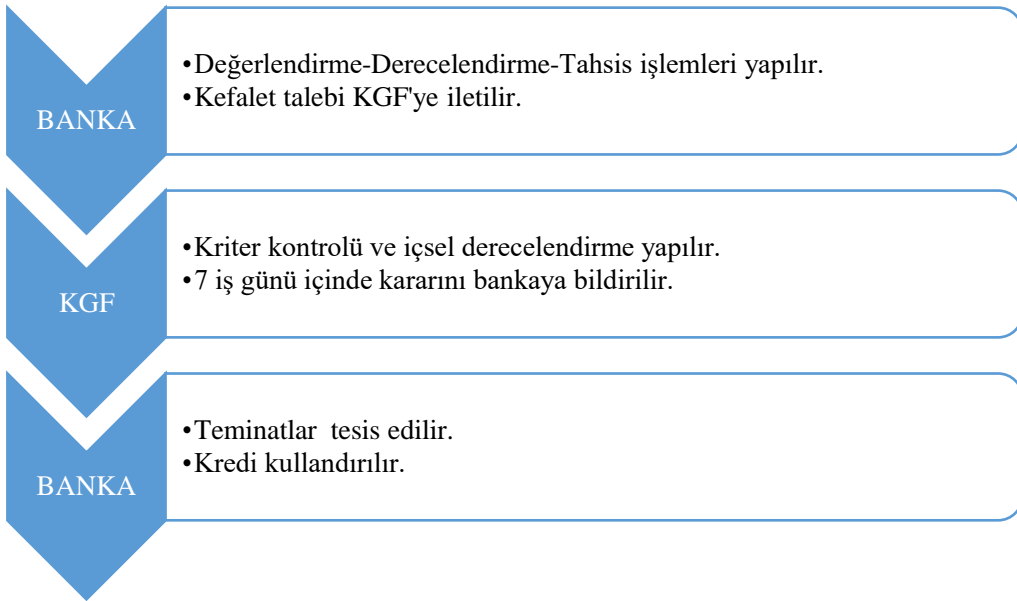
Kaynak: Kredi Garanti Fonu'nun resmi internet sitesi www.kgf.com.tr ' den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur.

b) Portföy Limit Sistemi'nde Tahsis Süreci

PLS'de PGS sisteminden farklı olarak KGF, karar alma sürecinde bankanın yaptığı kredi değerlemesinin dışında kendi değerlemesini de yapmakta ve her iki değerlemenin kıyaslanması suretiyle kredi onaylanmakta veya reddedilmektedir. Bunun nedeni PLS sistemi limitlerinin PGS sistemine kıyasla çok daha yüksek tutarlarda olmasıdır. Süreç kredi ihtiyacı bulunan fakat teminat sıkıntısı yaşayan firmanın, finans kuruluşuna başvuruda bulunması ile başlamaktadır. Finans kuruluşu gerek finansal, gerekse moralite yönünden firmanın başvurusunu inceleyerek onaylar veya reddeder. Başvurusu onaylanan talepler gerekli evraklar ile birlikte KGF'ye gönderilmektedir. KGF finans kuruluşunun kredi değerlemesini olumlu kabul etmektedir. Ayrıca KGF de içsel değerlemesini yaparak krediyi 7 iş günü içerisinde onaylamakta veya reddetmektedir. Onaylanan talepler finans kuruluşuna gönderilir. Finans kuruluşu ilgili teminatları tesis ettikten sonra gerekli kaynağı kullanıma açmaktadır (Saraç, 2021:54).

Şekil 2.2'de PLS'ye ilişkin kullandırım süreci ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Şekil 2.2 Portföy Limit Sistemi Kullandırım Süreci

Kaynak: Kredi Garanti Fonu resmi internet sitesi www.kgf.com.tr 'den alınan bilgilerle yazar tarafından oluşturulmuştur.

c) Doğrudan Kefaletlerde Tahsis Süreci

Teminat ihtiyacı bulunan KOBİ tipi firmalar TTGV, TÜBİTAK, T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Eximbank desteklerine yönelik talepler için araya finans kurumu koymadan Kredi Garanti Fonu'na doğrudan başvurabilmektedirler. KGF'nin protokol yaptığı

kurumlardan kefalet almaya haiz firmalara, kurum tarafından yapılacak değerlendirme sonrası teminat mektubu verilmektedir (Kapucu, 2020: 46).

2.3.2.2. Kefalet Türlerine Göre Vade ve Limitler

Kurumun kefaleti alınarak açılacak kredilerde, kefaletin kaynağına ve kullanıcı firmanın özelliklerine göre kredinin vade ve limitleri değişmektedir. Ayrıca KGF'nin özkaynaklarından kullandığı kefaletlerden sadece KOBİ tipi firmalar faydalanabilmekte olup üst limiti 3 milyon TL ile sınırlıdır. Özkaynaklardan verilen firma kredilerinde en fazla 1 yıla kadar ödemesiz dönem olmak üzere en uzun vade 5 yıl, yatırım kredilerinde ise en fazla 2 yıla kadar ödemesiz dönem olmak üzere en uzun vade 7 yıl olarak uygulanmaktadır. Verilen kefaletlerin türüne, vadesine, tutarına göre özel olarak belirlenen oranlarda kefalet komisyonları tahsil edilmektedir (Karaüzüm, 2019: 34).

Hazine desteğinden sağlanacak kefaletlerde ise KOBİ tipi firmalar 50 milyon TL, KOBİ Dışı firmalar ise 350 milyon TL'ye kadar kefalet desteğinden yararlanabilmektedir. İşletme kredilerinde en fazla 1 yılı ödemesiz dönem olmak üzere en uzun vade 5 yıl, yatırım kredilerinde ise en fazla 3 yılı ödemesiz dönem olmak üzere en uzun vade 10 yıl olarak uygulanabilmektedir (<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/vadeler-ve-limitler> . Erişim tarihi: 22.11.2021).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KREDİ GARANTİ FONU UYGULAMALARININ BANKACILIK SEKTÖRÜNDEKİ YERİ, TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİLERİ VE FİRMA FİNANSAL ORANLARINA ETKİSİNİN ANALİZİ

Kökeni Latince’de emanet anlamında kullanılan *creditum* sözcüğüne dayanan kredi kelimesi, Türkçe’de ise güven, itibar gibi anlamlarda kullanılmaktadır (Bulut, 2018: 90).

Bankalar açısından; müşterilerden toplanan kaynakların, kaynağa ihtiyacı bulunan diğer müşterilere belli süre ve tutarlarda kullanılması olarak tanımlanan kredi, daha geniş tanımıyla ise bankaların yapacakları istihbarata göre şirketlere ve bireylere; kanunlar, yönetmelikler ve içsel politikalar da gözetilerek teminatlı veya açık kredi şeklinde, müşterilerine nakdi olarak veya kefalet sağlamak suretiyle imkan ya da limit tanımlaması olarak adlandırılmaktadır (Öztürk, 2015: 13).

Banka kredilerinin amacı, banka faaliyetleri sonucu toplanan mevduat ve fonların, ülke ekonomisinin gelişimine fayda sağlayacak alanlara yöneltilerek milli gelirin ve işgücünün artması, dolayısıyla ekonomik kalkınmaya destek sağlamaktır (Kolukısa, 2018:48).

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise KGF uygulamalarının bankacılık sektörü içerisindeki yeri, Türkiye ekonomisine katkıları ve KGF desteği ile kredi kullanan örneklem firmaların seçili rasyoları üzerinden değerlendirilmesine yer verilmiştir.

3.1. KGF Kredilerinin Bankacılık Sektöründeki Yeri ve Türkiye Ekonomisine Etkileri

Bu bölümde KGF desteği ile kullanılan kredilerin, ülke ekonomisi ve bankacılık sektörüne etkileri incelenerek ekonomik değişkenleri nasıl etkilediği incelenmiştir. Bu nedenle ilgili başlıklarda karşılaştırma verisi bağlamında değerlendirme kriteri olarak kullanılacak KGF kefaletli kredilerin yıllar itibariyle seyri bu başlık altında ele alınarak yorumlanmıştır.

Tablo 3.1 KGF Kredilerinin Bankacılık Sektörü İçerisindeki Payı (1994-2020 Yılları Arası-milyon TL)

Toplam Kredi Büyüklüğü (Tüketici Kredileri ve Bireysel Krediler Hariç)	(1994-2016)	2017	2018	2019	2020
Bankacılık Sektörü	1.352.214	1.655.559	1.966.538	2.200.682	2.888.867
KGF Kefaletli Kredi Risk Bakiyesi	6.669	194.930	223.894	199.841	321.207
Sektör İçindeki KGF Payı	%0,5	%11,80	%11,40	%9,1	%11,10

Kaynak: 08.01.2021, 27.12.2019 ve 21.12.2018 Tarihlerinde yayınlanan KGF Haftalık Veri Bültenlerinden ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi 07.01.2022 tarihinde yayınlanan haftalık veri bülteninden alınan verilerle yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3.1’de 2017 yılından itibaren 2020 yılı sonuna kadar bankacılık sektörü toplam kredileri rakamları ile KGF destekli kredilerin toplam krediler içindeki payına ilişkin verilere yer verilmiştir.

Tabloya göre, KGF kredilerinin ilk kez yoğun bir şekilde, sektör ayrımı gözetmeksizin kullanıldığı 2017 yılının sonunda, bir önceki yıl toplam banka kredileri içerisinde %0,5 payı bulunan KGF kefaletli banka kredilerinin payı %11,80 seviyelerine kadar yükselmiştir. 2018 yılında bir önceki yıla göre KGF kefaletli banka kredileri yaklaşık 29 milyar TL artmış fakat banka kredileri içerisindeki payı %11,40’a gerilemiştir. Bu durumun nedeninin toplam banka kredileri içerisindeki yabancı para kredilerinin yaklaşık %40’ı (<https://www.bddk.org.tr/BultenAylik>. Erişim Tarihi: 27.05.2022) bulması (KGF’deki payı yaklaşık %10), 2018 yılı ilkbahar ve yaz aylarında yaşanan aşırı döviz kuru artışlarının etkisiyle bu kredilerin TL karşılığının bankalardaki toplam kredi bakiyesini yükseltmesinin de etkisi olmuş olabileceği düşünülmektedir.

2020 yılı İlkbahar’ında Türkiye’de Covid-19 vakalarının görülmeye başlaması ve salgının yayılmasının engellenmesine yönelik tedbirlerin ekonomiye olan etkilerinin azaltılması için açıklanan destek paketleri ile KGF kefaletli kredilerin bakiyesi 187 milyar TL’den 304 milyar TL’ye çıkarılarak 117 milyar TL artırılmış, bu kredilerin toplam banka kredileri içindeki payı tekrar yükselerek %11,10’lara ulaşmıştır.

Tablo 3.2 Yıllar itibariyle KGF Kefalet Hacimleri (TL)

Dönem	Kullandırılan Kredi Tutarı	Kullandırılan Kefalet Tutarı
2009-2016	9.862.945.984	7.092.563.952
2017	218.030.219.533	194.606.373.095
2018	297.129.794.960	263.745.307.551
2019	367.243.914.831	320.220.277.897
2020	608.423.760.518	513.642.165.511

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3.2. 'de KGF'nin yıllar itibariyle kefalet hacimleri görülmektedir. Tablodaki veriler incelendiğinde KGF'nin kurulduğu 1990'lı yılların başından yasal altyapısının değişerek dönüşüm geçirdiği 2017 yılına kadar kefalet hacminin 10 milyar TL'nin altında kaldığı görülmektedir. Ülkemizde alınan ekonomik kararlar doğrultusunda KGF ile ilgili düzenlemeler tamamlanmış ve kurumun 2017 yılında kefalet hacmi yaklaşık 195 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

Sonraki iki yıl boyunca ödenen ve kapanan kredilere göre daha az destek paketi açıklanmasından kaynaklı olarak kefalet hacmi sınırlı miktarlarda artmıştır. 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan Eyaleti'nden yayıldığı tahmin edilen ve tüm dünyayı etkisi altına alan, 2020 yılının Mart ayında ülkemizde de görülmeye başlayan Covid19 pandemisinin etkilerini azaltmak amacıyla uygulanan sokağa çıkma yasakları ve hastalığın yayılmasını engellemeye yönelik diğer tedbirlerin ekonomide yarattığı şok etkisinin aşılmasını sağlamak amacıyla KGF'ye 50 milyar TL ilave hazine desteği sağlanmıştır. Önceki paketlerden açılan limitlerin de kullandırımı ile birlikte kurumun kefalet hacmi tablo 3.2'de de görülebileceği üzere yeniden 513 Milyar TL seviyelerine ulaşmıştır.

Tablo 3.3 Kefalet Taleplerinin Karşılama Durumu (Özkaynak ve Hazine 1994-2020 Yılları Arası- Milyon TL)

Dönem	Talep Edilen Kefaletler (Gelen Talep)			Verilen Kefaletler (Onaylanan Talepler)			Kullandırılan Kefaletler (Açılan Talepler)		
	KOBİ Sayısı	Kredi Tutarı	Kefalet Tutarı	KOBİ Sayısı	Kredi Tutarı	Kefalet Tutarı	KOBİ Sayısı	Kredi Tutarı	Kefalet Tutarı
1994-2015	35.408	25.310	18.695	24.085	15.054	10.913	17.674	9.660	7.189
2016	30.330	14.387	11.389	23.365	9.580	7.375	19.506	6.682	5.128
2017	321.321	323.101	290.873	314.239	264.982	237.774	297.682	208.116	187.499
2018	125.146	114.861	100.586	123.931	108.469	95.010	119.294	85.942	75.357
2019	125.535	84.586	68.194	125.556	81.977	66.002	119.888	73.662	59.352
2020	319.085	226.827	181.846	318.098	224.567	179.997	286.773	203.404	163.030
1994-2020	915.712	1.041.074	888.630	888.178	770.113	659.140	822.747	631.783	538.766
Bireysel 2020	7.463.078	44.487	35.779	7.463.078	770.113	35.779	6.961.203	41.639	33.495
Toplam	8.378.790	1.085.561	924.410	8.351.256	814.600	694.920	7.783.950	673.422	572.261

Kaynak: Kredi Garanti Fonu Faaliyet Raporu, 2020: 34.

Tablo-3.3' de yıllar itibariyle KGF'ye yapılan kefalet taleplerinin karşılama durumu yer almaktadır. Söz konusu tablo üzerinden, 2015 yılına kadar KGF'ye kefalet talebinde bulunan firmaların büyük kısmının talebinin reddedildiği, 2017 yılından itibaren ise kefalet kabul oranlarında ciddi oranda artış olduğu gözlemlenmiş olup kefalet taleplerinin %90 ve üzeri oranlarda kabul edildiği anlaşılmaktadır. Bir diğer istatistik ise 2017 yılında 187 milyar TL kefalet verilerek 208 milyar TL kredi kullanılmışken, 2020 yılında 24 milyar TL daha az kefalet tutarı ile 163 milyar TL kefalet verilerek 203 milyar TL kredi kullandırımı sağlanmıştır. Bu durum KGF'nin kefalet oranlarını düzenleyerek kefalet verimliliğini artırdığını göstermektedir. KGF kredilerinin sektörlerin gelişimini desteklemeye yönelik olumlu katkılar sağladığı söylenebilir.

Tablo 3.4 Kullandırılan Kefaletlerin Ölçek Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yılları Arası)

Segment	İşlem Adedi	Verilen Kefalet ile Kullandırılan Kredi Hacmi	Kefalet Tutarı	Oran
KOBİ	803.456	469.259	397.128	%74
KOBİ DIŞI	19.291	162.523	141.638	%26
TOPLAM	822.747	631.783	538.766	%100
BİREYSEL 2020	6.961.203	41.369	33.495	%6
TOPLAM	7.783.950	673.422	572.261	%100

Kaynak: Kredi Garanti Fonu Faaliyet Raporu, 2020:35.

Tablo-3.4.'de KGF tarafından verilen kefaletlerin ölçek dağılımı yer almaktadır. 1994-2020 yılları arasındaki dönemi kapsayan söz konusu tabloya göre KGF'nin asıl amacı olan KOBİ Tipi firmaların desteklenmesi konusunda titiz davranılarak, kurum kefaletlerinde KOBİ tipi firmalara öncelik sağladığı görülmektedir. 1994-2020 yılları arasında kullandırılan tüm kefaletlerin %74'lük kısmı KOBİ, %26'lık kısmı ise KOBİ dışı firmalara verilmiştir.

KGF Covid19 pandemisinin etkilerinin azaltılması için hükümet tarafından açıklanan ekonomik destek paketleri kapsamında ilk kez bireysel destek kredilerine kefalet sağlanmaya başlanmış olup 2020 yılı itibariyle KGF'nin toplam kefaletleri üzerinden %6 oranında payı bulunmaktadır.

Tablo 3.5 Kullanılan Kefaletlerin Sektör Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yılları Arası)

Sektörler	Adet	Kefalet Tutarı	Oran
TİCARET VE HİZMET	419.011	212.418	%39
İMALAT SANAYİ	180.109	203.158	%38
İNŞAAT	79.252	52.786	%10
ULAŞTIRMA VE DENİZCİLİK	44.508	23.460	%4
TARIM VE HAYVANCILIK	44.805	12.910	%2
TURİZM	34.533	18.618	%3
SAĞLIK	9.145	5.277	%1
MADENCİLİK VE DOĞAL KAYNAKLAR	3.221	4.358	%1
EĞİTİM	6.657	3.252	%1
ELEKTRİK GAZ VE SU KAYNAKLARI	1.506	2.530	%0
TOPLAM	822.747	538.766	%100
BİREYSEL	6.961.203	33.495	%6
TOPLAM	7.783.950	572.261	%100

Kaynak: Kredi Garanti Fonu Faaliyet Raporu, 2020:36.

Tablo-3.5’de KGF’nin 1994-2020 yılları arasında kullandığı kefaletlerin sektör bazında dağılımı yer almaktadır. Tabloda görüldüğü üzere KGF kredilerinin ticaret, hizmet sektörü ile imalat sanayisinde daha çok talep gördüğü belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. KGF ayrıca ihracat yapan firmaları da imalatçı firmalar içerisinde ayrıştırarak zaman zaman bu firmalara özel yabancı para kefalet destek paketleri açıklamaktadır. Ayrıca ülkemizde altyapı yatırımlarının desteklenmesine yönelik olarak inşaat sektörü de KGF tarafından desteklenen sektörler arasındadır.

Tablo 3.6 KGF Kefaletlerinin Bölgesel Bazda Dağılımı (Milyon TL- Özkaynak+Hazine 1994-2020 Yıllar Arası)

Bölgeler	İşlem Adedi	Kefalet Tutarı	Oran
Marmara	304.681	233.514	%43
İç Anadolu	139.819	89.231	%17
Ege	127.465	72.807	%14
Akdeniz	98.726	66.258	%12
Güneydoğu Anadolu	44.083	33.020	%6
Karadeniz	75.291	31.356	%6
Doğu Anadolu	32.682	12.579	%2
TİCARİ KREDİ TOPLAM	822.747	538.766	%100
Bireysel(*)	6.961.203	33.495	%6
TOPLAM	7.783.950	572.261	%100

Kaynak: Kredi Garanti Fonu Faaliyet Raporu, 2020:37.

Tablo 3.6’da 1994-2020 yılları arasında verilen KGF kefaletlerinin bölgesel dağılımı yer almaktadır. %43’lük pay ile KGF’nin kefaletlerinden en çok yararlanan bölgenin Marmara Bölgesi olduğu görülmekte olup, Türkiye’de nüfusun tahmini olarak %20’sinin

yaşadığı İstanbul'un ve Kocaeli, Bursa gibi ülkemiz sanayisinin lokomotifi olan illerin bu bölgede bulunmasından dolayı KGF kefaletlerinden en çok yararlanan bölgenin Marmara Bölgesi olması normal olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.7 Kaynaklara Göre Takibe Aktarım Ve Takip Riski Oranları

01.01.1994-31.12.2020			31.12.2020		
Kaynaklar	Kullandırılan Kefaletler	Takibe İntikal Eden Tutar	Takibe İntikal Oranı	Takip Riski Bakiyesi (Protokole Bağlanan Dahil)	Takip Riski Oranı
Özkaynak	12.071.728.093	660.889.094	%5,47	353.661.357	%2,93
Hazine	526.694.277.907	12.181.736.349	%2,31	11.576.891.224	%2,20

Kaynak: Kredi Garanti Fonu Faaliyet Raporu, 2020:37.

Tablo 3.7 KGF kefaleti ile kullandırılan kredilerin, kefalet kaynağı bazında takibe aktarım ve takip riski oranlarını yer almaktadır. Söz konusu tablodan, KGF öz kaynağından sağlanan kefaletler üzerinden kullandırılan kredilerin, takibe dönüşüm oranlarının %5,47 olduğu görülmektedir. 2020 yılında itibariyle özkaynak kefaleti ile kullandırılan kredilerden takibe aktarılan tutarlara yapılan tahsilatlar ile takip riski oranının %2.93'e ve Hazine kefaleti ile kullandırılan kredilerden takibe aktarılan tutarlara yapılan tahsilatlar ile takip riski oranının %2.20'e indirilmesi sonucu genel olarak bankacılıkta ortalama takip riskinin %3.50 olarak kabul görmesinden dolayı KGF destekli kredilerde takip riski oranlarının oldukça düşük kaldığı düşünülmektedir. Kredi kuruluşlarının, temerrüt oranlarının yükseleceği kaygısıyla kredi verme ya da kullandırma isteğinin düşmemesi adına, Hazine KGF destekli kredilerde portföy bazında temerrüt tazmin oranlarını, normal kabul edilen oranların 2 katına çıkararak %7 seviyesine sabitlemiştir.

3.1.1. GSYİH Rakamlarına Katkısı

Oluitan (2012) yaptığı çalışmada, Nijerya'da finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi, banka kredileri ve GSYİH verilerini çeşitli sektörler üzerinden kıyaslayarak incelemiştir. Buna göre banka kredilerinin GSYİH rakamlarını pozitif olarak etkilediği sonucu ortaya konulmuştur.

Tablo 3.8 Türkiye’de Yıllar İtibariyle GSYİH ve KGF Kredileri Yıllık Değişimleri (2016-2020)

	2016	2017	2018	2019	2020
GSYİH	%3,3	%7,5	%3,0	%0,9	%1,8
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: Dünya Bankası Verileri (GSYH Rakamları).

(<https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.MKTP.KD.ZG&country=TUR>. Erişim Tarihi: 24.04.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

GSYİH’ye ilişkin büyüme rakamlarının, bir ülkenin iç dinamikleri ile ekonomik hedeflerine ne kadar yaklaştığına dair önemli bir göstere olduğu söylenebilir. Tablo 3.8’de Türkiye’nin 2016-2020 yılları arası GSYİH değişim rakamları ve aynı yıllar itibariyle verilen KGF kredilerinin gelişimi yer almaktadır. Söz konusu veriler kıyaslandığında, 2017 yılında yüksek hacimlerde KGF destekli kredilerinin kullanıldığı dönemler ve sonrası değerlendirildiğinde, 2016 yılında %3,3 olan büyüme hızının 2017 yılında %7,5 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu kapsamda KGF kredilerinin de büyüme rakamlarına olumlu yönde etkisinin olduğu söylenebilir. Büyüme rakamları incelendiğinde özellikle 2020 yılı sonlarına kadar düşme seyrine giren GSYİH büyüme rakamlarının, 2020 yılında Dünya genelinde pandeminin tüm sektörleri olumsuz etkilemesine rağmen KGF destekleri ile büyüme yönünde pozitif kalabildiği söylenebilir.

3.1.2. İstihdam Rakamlarına Katkısı

Türkiye’de, 2017 yılından 2018 yılına istihdam rakamı, 549 bin kişi artarak 28 milyon 738 bin kişiye, işgücüne katılma oranı da 0,4 puan artarak yüzde 53,2’ye yükselmiştir (T.C. Cumhurbaşkanlığı, 2020: 11).

Göçer v.d. 2012 yılında yaptıkları çalışmada Türkiye’de banka kredi plasmanlarında yaşanan artışların istihdam artışlarını olumlu yönde etkilediği sonucunu ortaya koymuştur.

Tablo 3.9 Türkiye’de İşsizlik Rakamları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
İşsizlik Oranı	%12,1	%9,9	%12,7	%13,4	%12,8
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Haber Bülteni. Yayınlanma Tarihi:15.02.2022, Sayı: 45643. KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3.9’da Türkiye’de 2016-2020 yılları arası yıllık işsizlik oranları ve KGF kredilerinin yer almaktadır. KGF destekli kredilerin amaçlarından birinin de ülkede mevcut istihdam alanlarını genişletmek ve yeni istihdam alanları yaratarak, işsizliği azaltmak olduğu söylenebilir.

Türkiye’de işsizlik oranı, 2016 yılında %12,1 olarak gerçekleşmiştir. Tablo 3.9’da daki rakamlar kıyaslandığında 2017 yılı KGF destekli kredilerin kullanılması süreci ve 2017 yılı işsizlik rakamları değerlendirildiğinde işsizlik rakamlarının düşüş gösterdiği görülmektedir. Bu kapsamda KGF kredilerinin olumlu etkisi olabileceği düşünülmektedir.

Fakat tablodan işsizlik oranlarının 2018 ve 2019 yıllarında %13-%14 seviyelerine kadar yükseldiği görülmekte olup, o dönemde döviz kuru atakları gibi farklı etmenlerin bu durumu etkilemiş olabileceği söylenebilir. 2020 yılında, KGF destek kredileri 2017 yılının göre daha kontrollü kullanılmaya başlanmış olup, pandeminin başlaması ile ilk olarak “İşe Devam Destek Kredisi” paketinin açıklanması buna örnek olarak gösterilebilir.

3.1.3. Dış Ticaret Rakamlarına Katkısı

Uğurlu’nun 2020 yılında yaptığı çalışmada, Türkiye’de banka kredileri ile dış ticaret hacmi ilişkisini araştırdığı çalışmasında, banka kredilerinin dış ticaret rakamlarını artırdığını ortaya koymuştur.

Tablo 3.10 Türkiye’de Yıllar İtibariyle İthalat-İhracat Rakamları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
İthalat (Bin USD)	202.189.242	238.715.128	231.152.483	210.345.203	219.397.191
İhracat (Bin USD)	149.246.999	164.494.619	177.168.756	180.832.722	169.481.945
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dis-Ticaret-Istatistikleri-Aralik-2020-37412>. Erişim Tarihi:18.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo-3.10’da Türkiye’de yıllar itibariyle ithalat ihracat rakamları ve KGF kredilerinin seyri görülmektedir. KGF kredilerinin yoğun olarak kullanıldığı 2017, 2018 ile 2019 yıllarındaki ihracat rakamları incelendiğinde ise genel olarak ihracatın artış sürecine girdiği, aynı periyotta ithalat rakamlarının ise azaldığı söylenebilir. Sonuç olarak KGF destekli kredilerin ihracatçı firmalara kullanılmasıyla ihracatı artırıcı etkisinin olabileceği ve ithalattaki azalma ile birlikte dış ticaret rakamlarına olumlu yönde etkisinin olabileceği düşünülmektedir.

3.1.4. İmalat Sanayi (Sanayi Üretim Endeksi ve Kapasite Kullanım Oranları)'ye Katkısı

Çevik vd.'nin 2022 yılında yaptıkları çalışmada banka kredi plasmanları ile sanayi üretimi arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Çalışmanın sonucunda Türkiye'de banka kredisi kullandırmalarının sanayi üretimi rakamlarını olumlu yönde ve güçlü bir şekilde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Demirci'nin 2017 yılında yaptığı çalışmasında ise Türkiye'de banka kredileri ile sanayi üretimi arasında nedensellik ilişkisi bulmuş, bu ilişkinin uzun vadeli ve olumlu yönde bir etkileşim içerisinde olduğunu ortaya koymuştur.

Tablo 3.11 Türkiye'de Yıllar İtibariyle Sanayi Kapasite Kullanım Oranları ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	77,39	78,53	76,97	75,71	71,88
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: TCMB, 2021. (<https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php/?evds/portlet/ScH7%2FX5Gcjo%3D/tr.Erişim> Tarihi: 17.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo-3.11'de Türkiye'nin yıllar itibariyle kapasite kullanım oranları ile KGF kredilerinin seyri yer almaktadır. Sanayide kapasite kullanım oranlarının ekonomik kriz dönemlerinde düştüğü bilinmektedir. Nitekim 2020 yılı bahar aylarında pandeminin başlaması ile birlikte kapanmaların etkisiyle 2019 yılı sonlarında kapasite kullanım oranlarının %75 puanın biraz üzerinde iken 2020 yılı sonunda %71'lere kadar gerilediği görülmektedir. Tabloda bulunan rakamlara göre sanayi kapasite kullanım oranı 2017 yılında 2016 ve 2018 yılına göre yaklaşık birer puan daha yüksek kaldığı görülmektedir. Bu süreçte KGF kefaletli kredi kullandırımının yoğun olarak gerçekleştirildiği 2017 yılının artışa olumlu katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 3.12 Türkiye’de Yıllar İtibariye Sanayi Üretim Endeksi ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
Sanayi Üretim Endeksi (2015=100)	103,41	112,77	114,00	113,32	115,79
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: TCMB, 2021 (<https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/portlet/Sch7%2FX5Gcjo%3D/tr> . Erişim Tarihi: 16.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3.12’de sanayi sektörüne ait bir başka istatistiki bilgi olarak sanayi üretim endeksi ve KGF kefaleti ile kullanılan kredilere ilişkin rakamlar yer almaktadır. Gelişmekte olan ülke ekonomileri açısından son derece önemli olan endeks 2015 yılı 100 olacak şekilde alınmış olup, kapasite kullanım oranlarına benzer bir şekilde 2017 yılı KGF kullanımları sonrası endeks, bir önceki yıl 103 iken 2017 yılı sonunda 112 seviyelerine kadar yükseldiği görülmekte, bu yükselişte KGF destek kredilerinin de etkisinin olabileceği düşünülmektedir. 2018 yılında yükselmeye devam eden endeks, 2019 yılında bir miktar azalsa da, 2020 yıl sonunda 115’ler seviyesini aşmıştır.

3.1.5. Bankacılık Sektörüne Katkısı

Çalışmanın bu bölümünde KGF destekli kredilerin bankacılık sektörü rakamlarına olan etkileri incelenmiştir.

Tablo 3.13 Türk Bankacılık Sektörü’nde Yıllar İtibariyle Sermaye Yeterlilik Rasyosu ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
Sermaye Yeterlilik Rasyosu (%)	15,57	16,85	17,30	18,40	18,74
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: BDDK Aylık Bülten, Aralık 2021. (<https://www.bddk.org.tr/BultenAylik/tr/Home/Gelismis>. Erişim Tarihi: 17.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

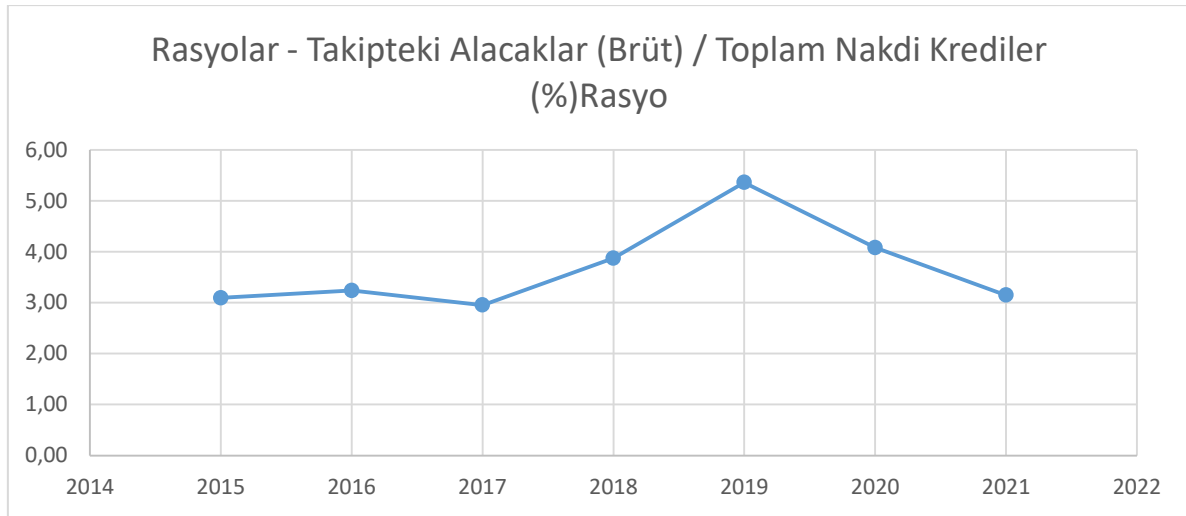
Tablo 3.13’te Türk bankacılık sektöründe yıllar itibariyle sermaye yeterlilik rasyosu rakamları ve KGF kredilerinin seyrine ilişkin rakamlar yer almaktadır. Çalışmanın “Fonun Tabii Olduğu Muafiyet ve İstisnalar” bölümünde belirtildiği üzere KGF kefaleti ile kullanılan kredilerin hazine desteğine haiz olanları, Kredilerin Sınıflandırılmasına İlişkin Yönetmelik’te 1.grup krediler kapsamında, Hazine desteğine haiz olmayanlar ise 2.grup kredilerin kapsamında bulunmaktadır. Dolayısıyla KGF kefaleti ile kullanılan kredilere,

bankalar TCMB nezdinde daha az karşılık ayırmaktadır. Bu durumun bankaların sermaye yeterlilik rasyo (SYR)'larına olumlu olarak yansdığı söylenebilir.

Söz konusu tablodaki rakamlar karşılaştırıldığında ise yoğun KGF kredilerinin kullanımının gerçekleştirildiği 2017 yılına kadar %16'nın altında bulunan rasyo, 2017 yılından itibaren %16'nın üzerine çıkmış, yine KGF kredilerinin pandemi nedeniyle oldukça yoğun bir şekilde kullanıldığı 2020 yılında da bir önceki yıla göre artarak %18,74 seviyelerine ulaşmıştır. Bu artışın nedenleri arasında KGF kredilerinin de etkisi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.14 Bankacılık Sektöründe Takip Risklerinin Toplam Kredilere Oranı ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
Takipteki Alacaklar (%)	%3,24	%2,95	%3,87	%5,36	%4,08
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Şekil 3.1 Rasyolar - Takipteki Alacaklar (Brüt) / Toplam Nakdi Krediler (%) - Rasyo

Kaynak: BDDK Aylık Bülten, Aralık 2021. (<https://www.bddk.org.tr/BultenAylik/tr/Home/Gelismis>. Erişim Tarihi: 17.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3.14'de Türk bankacılık sektörünün 2016-2020 yılları arasında, takip risklerinin toplam kredilere oranları ve KGF kefalet ile kullanılan kredilere ilişkin rakamlar verilmiştir. Tablo 3.14'deki rakamlar karşılaştırıldığında 2016 yılında 3,24 seviyesinde olan rasyo, 2017 yılında %3'ün altında gerilemiş, 2018 yılında %4'e, 2019 yılında ise %5'in üzerinde çıkmıştır. 2020 yılında söz konusu rasyo yeniden %4 seviyesine düşmüştür.

Rasyonun 2017 yılında en düşük seviyelere gerilemesinin, ilgili yılda bankacılık sektörü içerisinde KGF kredilerinin yoğun olarak kullanılarak kullanılmasının da etkisi olabileceği söylenebilir.

2020 yılında KGF destek kredilerinin yanısıra pandeminin mücbir sebep sayılarak, takibe alım oranlarında ya da temerrüt vadesinin 90 günden 180 güne çıkarılması, salgın tedbirlerinden dolayı nakit akışı bozulan küçük ya da büyük tüm firmaların ödemelerinin tahsilat yapılmaksızın ertelenmesi gibi uygulamalar nedeniyle takibe aktarım oranlarının yeniden %4'ler seviyesine gerilediği düşünülmektedir.

Tablo 3.15 Yıllar İtibariyle Bankalara İbraz Edilen ve Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2020 Yılları Arası)

Yıllar	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler			KGF Kredileri Hacmi (TL)
	Adet	Tutar (Milyon TL)	Tekil Kişi Sayısı	
2016	778.536	27.445	67.820	9.862.945.984
2017	435.519	17.081	47.936	218.030.219.533
2018	589.385	29.463	52.459	297.129.794.960
2019	542.716	27.355	51.704	367.243.914.831
2020	195.055	13.143	25.996	608.423.760.518

Kaynak: TBB Risk Merkezi (<https://www.riskmerkezi.org/tr/istatistikler/23>, Erişim Tarihi: 22.02.2022). KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3-15’de Türk bankacılık sisteminde yıllar itibariyle karşılıksız çek oranları ve aynı seyrinde KGF kefalet ile kullanılan kredilere ilişkin verilere yer verilmiştir. Çek, hukuki çerçevesi çizilmiş ve belli şartlara bağlanmış, tüm dünyada kullanıldığı şekliyle, ticarete bir ödeme aracı olmasının yanı sıra, ülkemizde ek kanunlarla tesis edilerek uygulanan, vadesinden önce ibraz imkanının bulunmaması şartı nedeniyle de, ticarete aynı zamanda bir fonlama/teminat aracına dönüşmüş durumdadır.

Söz konusu tabloların karşılaştırılması ile KGF kefaletli kredilerin piyasayı bu anlamda rahatlattığı, 2016 yılında 778 bin çek için karşılıksız işlemi yapılırken KGF kredilerinin yoğun olarak kullanıldığı 2017 yılında bu rakam 435 binlere düşmüştür. Ayrıca 2016 yılında her yıl 27 milyon TL’nin üzerinde çek için karşılıksız işlemi yapılırken 2017 yılında bu rakam 17 milyon TL’lere gerilemiştir.

Ayrıca 2019 yılında 542 bin civarında çek karşılıksız duruma düşmüşken 2020 yılında 195 binlere kadar gerilemesinde çalışmanın “Fon’un Kefalet Ürünleri” başlığında yer alan KGF’nin “Çek Ödeme Destek Paketi” gibi kredileri ve salgın tedbirleri kapsamında uygulanan sokağa çıkma yasakları esnasında devletin dönem dönem çekler için karşılıksız uygulama prosedürünü yasaklaması gibi uygulamaların etkili olduğu düşünülmektedir.

3.1.6. Yatırımlara Katkısı

İşıl v.d. 2016 yılında yaptıkları çalışmada, tasarrufların yatırıma dönüştürülmesinde banka kredilerinin etkisine yönelik yaptıkları çalışmada, Türkiye’de banka kredilerinin yatırım rakamlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Tablo 3.16 Türkiye’de Kamu ve Özel Kesim Yatırımlarının GSYH İçerisindeki Payı ve KGF Kredilerinin Seyri (2016-2019)

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020
Özel Kesim GSYH Payı (%)	25,10	25,60	25,20	22,60	-
Kamu Kesimi GSYH Payı (%)	4,00	4,30	4,50	3,30	-
Toplam Pay (%)	29,10	29,90	29,70	25,90	
KGF Kredileri Hacmi (TL)	9.862.945.984	218.030.219.533	297.129.794.960	367.243.914.831	608.423.760.518

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (<https://www.sbb.gov.tr/yatirimlar/yatirimlarin-gsyh-ve-myb-icin-deki-payi/> .Erişim Tarihi: 18.02.2022)._KGF Kredileri Hacmi: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu.

Tablo 3.16’da Türkiye’de kamu ve özel kesim yatırımlarının GSYİH içerisindeki payı ve KGF kefaleti ile kullanılan kredilere ilişkin verilere yer verilmiştir. Tabloda da görüldüğü üzere Türkiye’de özel sektör yatırımlarının toplam yatırımlar içerisindeki payının kamu yatırımlarına kıyasla çok yüksek oranlarda seyrettiği görülmektedir. Tablodaki veriler karşılaştırıldığında 2016-2018 yılları arası %25’ler seviyesinde olan oran, 2017 yılında KGF destekli kredilerin kullanılması süreciyle kıyaslandığında da aynı seviyelerde olduğu görülmektedir.

KGF kredilerinin 2017 yılında sektör ayrımı yapılmaksızın, genellikle ticarete yaşanan finansman sorunlarına çözüm amaçlı olarak kullanıldığı, firmaların söz konusu kredileri ticareti faaliyetlerini daha kolay yürütebilmeleri adına firma ihtiyaçları için kullandığı, bu nedenle de yatırım rakamlarına çok fazla etkisinin olmadığı düşünülmektedir.

3.2. KGF Kredilerine İlişkin Literatür İncelemesi

Çalışmanın bu bölümünde ise Türkiye’de Kredi Garanti Fonu ve/veya uygulamalarını konu alan çalışmalara ilişkin literatür taramasına yer verilmiştir.

Tablo 3.17 KGF Kredilerine İlişkin Literatür İncelemesi

Yazar	Evren	Yöntem-Dönem	Bulgular
Değirmenci (2011)	Türkiye	KGF'nin genel incelemesi yapılarak teminat sorunu incelenmiştir.	KGF'nin işlerliğinin ve sağlayabileceği faydaların artırılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.
Aydın (2018)	Türkiye	2010-2017 yılları arası dönem makro veriler ile 2017 yılı KGF rakamları kıyaslanmıştır.	İlgili dönemlerin kıyaslanması ile KGF kredilerinin faydaları ortaya konulmuştur.
Dağtan (2010)	Türkiye	Saha incelemesi yapılmamış olup KOBİ'lerin teminat sorunları incelenmiştir.	KGF'nin KOBİ'lerin teminat sorunlarının çözümündeki önemi üzerine yorumlamalar yapılmıştır.
Kapucu (2020)	Konya İli, Türkiye	83 adet KOBİ firmanın 2016-2017-2018 yılları verileri üzerinden Pearson korelasyon testi ile bilanço kalemleri üzerindeki etkileri incelenmiştir.	Konya'da faaliyet gösteren 83 adet firmanın bilanço kalemlerinin çoğunun KGF kredileri sonrası olumlu etkilendiği ortaya konulmuştur.
Karaüzüm (2019)	Aksaray İli, Türkiye	Aksaray ilinde, tarım ve hayvancılıkla uğraşan 178 adet KOBİ firması ile anket yöntemi ile çalışma yapılmıştır.	Söz konusu firmalar üzerinden yapılan çalışmada KGF kredilerinin firmaların kaynağa erişimi, varlık ve hasılat rakamlarını olumlu yönde etkilediği, istihdam rakamlarına bir etkisi olmadığı ortaya konulmuştur.
Başkan (2018)	İstanbul, Türkiye	İstanbul İlinde faaliyet gösteren 45 adet KOBİ firması ile anket yöntemi ile çalışma yapılmıştır.	Söz konusu firmalar üzerinden yapılan çalışmada KGF kredilerinin firmaların bankalar ve ekonomi için olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konularak önerilerde bulunulmuştur.
Serin (2019)	Türkiye	Saha araştırması yapılmadan genel inceleme yapılmıştır.	Çalışmada KOBİler, bankalar ve sektörlerin, gelişimi incelenerek, Türkiye'de katılım bankacılığının gelişimi anlatılmış ve KGF kredileri için bir model önerisinde bulunulmuştur.
Saraç (2021)	Türkiye	Saha araştırması yapılmadan genel inceleme yapılmıştır.	Çalışmada büyüme, kapsayıcı büyüme ve kredi garanti sistemi ve KGF'nin gelişimi incelenmiştir. KGF'nin faaliyetleri kapsayıcı büyüme açısından ele alınmıştır.
Duramaz (2018)	Türkiye	Saha araştırması yapılmadan genel inceleme yapılmıştır.	KGF'yi ve diğer ülke kurumlarını inceleyerek KGF'nin diğer ülke uygulamaları ile karşılaştırması yapılmış ve bazı öneriler ortaya konulmuştur.
Gök ve Uçar (2016)	Diyarbakır İli, Türkiye	Diyarbakır İlinde faaliyet gösteren 75 adet KOBİ'nin anket yöntemi ile alınan verileri ile SPSS18.0 frekans analizleri yapılmıştır.	KGF kullanan örneklem firmaların finansal planlama yapması ile yıllık ciro artışı arasında ters yönlü bir ilişki ortaya konulmuştur.
Öndeş (2001)	Erzurum İli, Türkiye	Erzurum İlinde faaliyet gösteren 25 adet KOBİ ile yapılan anket çalışması	KGF kredisi kullanan firmaların anket sonuçları üzerinden yorumlar yapılarak önerilerinde bulunulmuştur.
Çelikdemir ve Kartal (2018)	Türkiye	Saha araştırması yapılmamıştır.	Artan KGF kredilerinin bankalarda muhasebeleştirilmesine yönelik çözüm önerilerinde bulunulmuştur.
Acar (2008)	Türkiye	Saha araştırması yapılmamıştır.	Genel olarak kredi garanti sistemi ve KGF uygulamaları incelenerek konu ile ilgili vergisel ve muhasebesel açıdan örnek çalışmalar yapılmıştır.
Erdem ve Sakarya (2021)	Balıkesir, Türkiye	Balıkesir İlinde faaliyet gösteren 25 adet KOBİ ile yapılan anket çalışmasından elde edilen verilere Weka analizi ve Apriori algoritması uygulanmıştır.	Destek kredileri sağlayan 3 adet kurumun incelendiği çalışmada KGF kredilerinin finansman sorunlarının giderilmesinde etkili olduğu ortaya konulmuştur.
Elçin (2018)	Türkiye	Örnek bir firmanın 2017-2018-2019-Eylül dönemindeki verileri kullanılmıştır.	Banka kredilerinin tahsis süreçleri irdelenerek örnek bir firmanın KGF kredisi talebinin tahsis aşamaları değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur.
Tunahan ve Dizkırı (2012)	Avrupa, Asya Ülkeleri ve Türkiye	Makro veriler üzerinden ilgili ülkelerin karşılaştırması yapılmıştır.	Kredi Garanti Sistemi ve KGF'nin özellikleri, GSYİH ve bankalara faydaları anlatılmış, diğer ülkeler ile kıyaslaması yapılarak Türkiye'de KGF kredilerinin diğer ülkelere göre daha hacimli olduğu fakat temerrüt oranlarının daha yüksek, kaldıraç oranlarının daha düşük olduğu ortaya konulmuştur.
Yalçın (2006)	Türkiye	Türkiye ekonomisi üzerinden genel inceleme yapılmıştır.	KOBİ'lerin tanımı, önemi ve finansmanına yönelik inceleme yapılarak KGF'nin etkinliği için devletin desteğinin artırılması çözüm önerisi olarak sunulmuştur.
Avdan (2010)	Türkiye	Türkiye'de bulunan 230 firmaya anket uygulanmış, elde edilen verilere Anova Testi yapılmıştır.	Genel olarak KOBİ kavramları, KOBİ finansmanı, kredi garanti sistemi, KGF ve diğer banka uygulamaları incelenerek sistem üzerinden bir model önerisinde bulunulmuştur.
Yağcı (2018)	Türkiye	Saha araştırması yapılmamıştır.	Japon Asya Kalkınma Bankası için İngilizce hazırlanan raporda Türkiye'de kredi garanti sistemi ve KGF'ye ilişkin bilgiler verilerek analizler yapılmış ve sistemin geliştirilmesi için çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

KGF kredilerine ilişkin literatür incelendiğinde, çalışmaların genel olarak söz konusu kredilerin KOBİ tipi firmaların finansman sorunlarına teminat desteği sağlayarak çözüme olan etkilerinin araştırıldığı görülmektedir.

Literatür taramasında, bazı çalışmalarda bölgesel bazda örneklem firmalardan anket ve diğer yöntemlerle elde edilen veriler üzerinden nedensellik analizleri kullanılarak çıkarsamalar yapıldığı görülmektedir. Diğer bir grup çalışmada ise saha araştırması yapılmayarak makro veriler üzerinden incelemeler yapılmış, bazı model ve çözüm önerilerinde bulunulmuştur.

3.3. KGF Kredilerinin Firma Finansal Oranlarına Etkisinin Analizi

Çalışmanın bu bölümünde Türkiye’de faaliyet gösteren bir bankanın, Antalya ilindeki ticari şubesinin, KOBİ dışı firmalara kullandırdığı KGF kredilerinin, firma finansal verileri üzerindeki etkileri finansal oranlar aracılığı ile analiz edilmiştir.

Literatürde finansal oranlarla ilgili çalışmalar tarandığında daha çok firma ve performans analizleri ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bilici’nin 2019 yılında yaptığı çalışma turizm sektörünün finansal performansının oran analizi ile değerlendirmesi üzerine, Gümüş v.d. ‘nin 2017 yılında yaptıkları çalışmada finansal analizde kullanılan oranlar ile firma değerlemesi üzerine, Kıran’ın 2013 yılında yaptığı çalışma ise finansal oran analizi ile kredi risk yönetimi üzerinedir. Çalışmanın KGF kredisi kullanımını sonrası örneklem olarak seçilen firmaların finansal oranlarına etkisinin değerlendirilmesi ile literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Firmaların finansal tablolarının değerlendirilmesinde kullanılan finansal oranlar ve bu finansal oranlar içinde en yaygın olanlarına ilişkin ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

Likidite Oranları: Bir varlığın nakite dönüştürülmesindeki hızlılık ve basitlik olarak açıklanmakta olup, bu oranlar firmanın vadesi kısa olan yükümlülüklerini yerine getirebilme gücünü ve yeterince sermayesinin olup olmadığını ölçmek için kullanılmaktadır En önemli likidite oranları cari oran, likidite oranı ve asit test oranıdır(Akgüç, 2010: 23).

Finansal Yapı Oranları: Bu başlık altında toplanan rasyolar firmanın faaliyetlerinde zarar etmesi, varlık yapısının zayıflaması ve nakit akışının bozulması halinde yükümlerini karşılama gücü ölçülmektedir (Yenisu, 2019:26). En önemli finansal yapı oranları finansman oranı, kaldıraç oranı ve nakit oran olarak ifade edilebilir (Gümüş v.d., 2011: 56).

Faaliyet Oranları: Faaliyetleri yürütmeye kullanılan kaynakların hangi ölçüde etkin olduğunu gösteren rasyolardır. Satışlar ile aktifte yer alan rakamlar arasındaki ilişki ile ölçülür

(Türk, 2013: 40). En önemli faaliyet oranları, stok devir hızı, alacak devir hızı ve aktif devir hızı oranlarıdır (Yıldız, 2016: 92)

Karlılık Oranları: Firma yönetiminin değerlendirilmesinde, firmanın satışlarında kaynaklı kar oranının bulunmasında ve sermayenin ne ölçüde etkin bir biçimde kullanıldığını ölçen oranlardır (Kara, 2021: 298). En çok kullanılan karlılık oranları, net kar marjı, aktif karlılık ve özkaynak karlılığı oranlarıdır (Tıraş, 2011).

3.3.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, bir bankanın Antalya İlinde faaliyet gösteren ticari şubesinin KOBİ dışı firmalara kullandığı KGF kefaletli kredilerinin 2016-2020 yılları arasındaki firma finansal oranlarına etkisini analiz etmektir.

3.3.2. Araştırmanın Kapsamı

Çalışmanın bu bölümünde Türkiye’de faaliyet gösteren bir bankanın, Antalya İlinde faaliyet gösteren ticari şubesinin 22 adet KOBİ dışı segmentte yer alan firmaları çalışma kapsamında incelenmiştir. Bu firmalara kullanılan KGF kredilerinin firma finansal oranlarına etkisi 10 adet seçilmiş finansal oranlar aracılığı ile analiz edilmiştir. Söz konusu etkinin ölçülebilmesi için KGF kredilerinin ilk kez çok yoğun bir şekilde, sektör gözetmeksizin kullanıldığı ve “Bankacılık Sektöründeki Yeri” başlığında anlatıldığı üzere banka kredileri içerisinde önemli bir paya sahip olduğu 2017 yılı özellikle dikkate alınarak diğer yıllar değerlendirilmiştir. Bu bağlamda 2017 yılı kredi kullanımının yoğun olduğu yıl ile sonraki yıllardaki finansal oranlardaki değişim analiz edilmiştir. Ticari şubenin KGF kredisi kullandığı KOBİ dışı firma sayısı 22 tanedir. 2017 yılında resmi KOBİ tanımına göre 250’nin altında çalışan sayısı bulunan, hasılat veya aktif büyüklüğü 40 milyon TL’yi aşmayan firmalar bu tanıma uymaktadır (T.C. Resmi Gazete

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/11/2012110411.htm#:~:text=MADDE%204%20%E2%80%93%20Ayn%C4%B1%20Y%C3%B6netmeli%C4%9Fin%205,milyon%20T%C3%BCrk%20Liras%C4%B1n%C4%B1%20a%C5%9Fmayan%20i%C5%9Fletmeler> . Erişim Tarihi: 18.05.2022). KOBİ tanımı dışında kalan ticari ve kurumsal firmalar ise çalışmada incelenen firmalar gibi KOBİ dışı sayılmaktadır. Analize tabi firmalar; hizmet, üretim ve ticaret olmak üzere sınıflandırılmıştır. Veriler 2016-2020 yılları arasındaki 5 dönemi kapsamaktadır. Çalışma döneminde incelemeye alınan firmaların 2021 yılı verileri henüz netleşmemiş olmasından ötürü çalışmada dikkate alınmamıştır. Çalışmada kullanılan finansal veriler firmaların rızası alınarak elde edilmiştir.

Çalışmada yaygın olarak kullanılan finansal oranlar esas alınmıştır. Söz konusu oranlar Tablo 3.18’de belirtilmiştir. Finansal Analiz Oran grupları olarak; Likidite Oranları, Finansal Yapı Oranları, Faaliyet Oranları ve Karlılık Oranları kullanılmıştır.

Tablo 3.18 Çalışmada Kullanılacak Oranlar ve Formülleri

FİNANSAL ORANLAR	FORMULÜ
1-LİKİDİTE ORANLARI	
Cari Oran	Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar (KVYB)
Likidite Oranı	(Dönen Varlıklar -Stoklar)/KVYB
2-FİNANSAL YAPI ORANLARI	
Finansman Oranı	Özkaynaklar / (KVYB+UVYK)
Kaldıraç Oranı	Toplam Borçlar /Aktif Toplamı
3-FAALİYET ORANLARI	
Stok Devir Hızı	Satışların Maliyeti / ((Dönem Başı Stok + Dönem Sonu Stok) /2)
Alacak Devir Hızı	Net Satışlar / Ticari Alacaklar
Aktif Devir Hızı	Net Satışlar / Aktif Toplamı
4-KARLILIK ORANLARI	
Net Kar Marjı	Net Kar / Net Satışlar
Aktif Karlılık	Net Kar / Aktif Toplamı
Özkaynak Karlılığı	Net Kar / Özkaynaklar

3.3.3. Verilerin Analizi

Bu bölümde analizde yer alan firmalara ilişkin genel bilgiler verilerek, verilerin analizi yapılmıştır. Analiz yapılırken kıyaslamalarda KGF kredilerinin çok hızlı ve yoğun olarak kullanıldığı 2017 yılı baz alınmış, 2017 yılı ile bir önceki yıl ve sonraki yıl oranları kıyaslanmıştır. Bunun nedeni KGF kredi kullandırmalarının hacminin 2016 yılına kadar oldukça az olması, 2017 yılında ise tüm sektörlerde yapılan yoğun KGF kredisi kullanımları sonrası, bankacılık sektöründeki payının %12 gibi önemli bir orana ulaşmasıdır. 2015 yılı içerisinde Rusya’dan Türkiye’ye gelen turist sayısındaki azalmadan dolayı 2016 yılında, çoğu Antalya merkezli olan ve tamamı incelenen firmalar içerisinde yer alan (en az 400 bin turist getiren) seyahat acentelerinin her birine 133 milyon TL karşılığı KGF destekli kredi kullanılmıştır. 5 adet acenteye her biri o günün döviz kuru karşılığı olarak 40’ar milyon Euro olarak kullanılan krediler, bu firmaların ağırlıkta olduğu hizmet kategorisinin 2016 yılı ile 2017 yılı karşılaştırıldığında etkilediği görülmüştür. 2017 yılında kullanılan kredilerin büyük çoğunluğu işletme kredileri olarak 5 yıl vadeli kullanılmış olup, bu krediler ilk yıl finansal açıdan firmaları rahatlatmış borçlarının ödenmesinde, kısa vadeli borçların-kredilerin uzun vadeye yayılmasında kullanıldığı, sonraki yıldan itibaren ise vade boyunca fon çıkışı gerektirdiği, ilerleyen yıllardaki etkisi analizde dikkate alınmıştır. Ayrıca turizm sektörünün yüksek montanlı rakamlarla çalışmasından dolayı bu sektörün yaşadığı bir krizin Antalya’da

bir çok sektörü etkileyeceği örneğin acentelerin ödeme yaptıkları otellerin tahsilat yapamamaları durumunda otelleri açmamaları, açsalar bile kısmen dolan ya da boş kalan otellerin gıda-gıda dışı ürün tedarikçilerine ödeme yapamaması gibi hususların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Çalışmada yapılan analizlerde bu hususlara dikkat edilerek yapılan yorumlarda gerekli açıklamaların yapılmasına özen gösterilmiştir.

İncelenen firmalar hizmet, ticaret ve üretim olmak üzere 3 ana sektörde sınıflandırılmıştır. Hizmet sektöründe sınıflandırılan 11 adet firma seyahat acenteliği, hava-karayolu ve kargo taşımacılığı ile otelcilik sektöründe faaliyet göstermekte olup bu firmaların 9 adedi doğrudan turizm sektöründe faaliyet göstermektedir. Firmaların 6 adedi ticaret sektöründe sınıflandırılmış olup firmalar motorlu araç satışı, gıda ve gıda dışı toptancılık, ağaç ürünleri ticareti ve kalan 5 firmanın ise üretim sektörü içerisinde sınıflandırılan ağaç, plastik ve süt ürünleri üretimi ile ilgili faaliyetlerini yürüttükleri görülmektedir. Tablo 3.19'da firmaların sektörel dağılımı verilmiştir.

Tablo 3.19 Firmaların Sektörel Dağılımı

ANA SEKTÖR	SEKTÖR
HİZMET	Oteller
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Oteller
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Seyahat Acenteliği Ve Tur Operatörlüğü, Diğer Yardımcı Turistik Hizmetler
HİZMET	Hava Taşımacılığı
HİZMET	Kargo Yönetimi, Depoculuk, Ambarcılık
HİZMET	Kiralama
TİCARET	Motorlu Araçlar Satışı
TİCARET	Motorlu Araçlar Satışı
TİCARET	Diğer Toptan Ticaret
TİCARET	Diğer Toptan Ticaret
TİCARET	Gıda Sektörü İle İlgili Ticaret
TİCARET	Ağaç Ve Ağaç Ürünleri Sektörü İle İlgili Ticaret
ÜRETİM	Plastik Ürünleri Üretimi
ÜRETİM	Ağaç Ve Ağaç Ürünleri Sanayi
ÜRETİM	Kağıt Hammadde Ve Kağıt Ürünleri İmalatı
ÜRETİM	Süt Ve Süt Ürünleri Üretimi
ÜRETİM	Süt Ve Süt Ürünleri Üretimi

Kaynak: Firmalardan elde edilen bilgiler üzerinden yazar tarafından oluşturulmuştur.

3.3.3.1. Firmaların Likidite Oranlarına Etkileri

Çalışmanın bu bölümünde 2017 yılında KGF kredisi kullanan firmaların önceki ve sonraki yıllara kıyasla, sektörel bazda likidite oranlarının nasıl etkilendiği araştırılmıştır.

Tablo 3.20 Firmaların Likidite Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)

SEKTÖR	Cari Oran					Likidite Oranı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
H1	2,44	0,30	0,39	0,69	0,95	0,51	0,10	0,20	0,24	0,52
H2	0,92	0,45	0,40	0,74	0,60	0,24	0,05	0,06	0,23	0,04
H3	0,27	0,38	0,33	0,32	0,16	0,08	0,11	0,10	0,04	0,03
H4	0,78	0,95	0,84	0,73	0,94	0,19	0,43	0,38	0,19	0,37
H5	0,91	1,20	0,92	1,11	0,90	0,47	0,76	0,81	0,96	0,80
H6	0,81	0,72	1,18	0,67	0,62	0,11	0,19	0,69	0,20	0,29
H7	1,62	1,21	0,97	0,88	1,04	1,31	0,74	0,77	0,48	0,63
H8	2,34	3,10	0,73	0,46	0,57	1,99	2,96	0,63	0,44	0,54
H9	1,07	1,07	0,84	0,95	0,65	0,74	0,64	0,58	0,68	0,37
H10	0,72	0,87	0,75	0,95	0,93	0,58	0,72	0,57	0,74	0,78
H11	0,31	0,53	0,30	0,40	0,40	0,18	0,35	0,22	0,31	0,33
HİZ.ORT.	1,11	0,98	0,69	0,71	0,70	0,58	0,64	0,45	0,41	0,42
T1	1,03	1,00	0,83	1,10	1,20	0,63	0,65	0,64	0,61	0,50
T2	0,98	1,15	1,21	1,23	1,24	0,41	0,64	0,81	1,02	0,79
T3	1,09	1,59	1,26	1,29	1,53	0,70	0,99	0,71	0,55	0,70
T4	1,27	1,66	1,39	1,35	1,52	0,82	1,02	0,85	0,73	0,91
T5	0,98	0,81	0,69	1,04	1,00	0,20	0,35	0,08	0,16	0,18
T6	1,03	1,00	0,83	1,10	1,20	0,63	0,65	0,64	0,61	0,50
TİC.ORT.	1,02	1,20	1,07	1,11	1,22	0,51	0,68	0,59	0,58	0,63
Ü1	1,07	0,85	1,12	0,92	0,83	0,64	0,97	0,73	0,94	0,69
Ü2	1,09	0,57	1,42	0,81	0,92	0,46	0,71	0,33	0,72	0,45
Ü3	0,81	0,57	1,08	0,77	1,06	0,80	0,91	0,66	1,06	0,79
Ü4	1,09	0,71	1,31	0,91	1,22	0,76	1,17	0,72	1,19	0,76
Ü5	1,00	0,71	1,17	0,85	0,82	0,58	0,68	0,54	0,84	0,52
ÜR.ORT.	1,01	1,22	0,97	0,89	0,95	0,68	0,85	0,64	0,59	0,64

Kaynak: Firmalardan temin edilen bilgiler üzerinden yazar tarafından oluşturulmuştur.(H:Hizmet, T: Ticaret, Ü:Üretim)

Firmaların kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ölçen cari oranın 2 civarında olması beklenirken, gelişmekte olan ülkelerde bu oranın 1,5'a yakın olması kabul edilebilir bulunmaktadır (Çabuk ve Lazol, 2010:208).

Cari oranı desteklemek ve yorumlanmasını kolaylaştırmak için kullanılan likidite oranının ise sektörler arasında farklılık göstermekle birlikte genel olarak 1 ve üzerinde olması beklenmektedir (Ercan ve Ban, 2009:40).

Tablo 3.20'de yer alan hizmet sektöründeki firmaların;

-Cari oranlarının ortalaması; 2016 yılında 1,11, 2017 yılında 0,98, 2018 yılında 0,69, 2019 yılında 0,71 ve 2020 yılında 0,70 olarak gerçekleşmiştir.

-Likidite oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,58, 2017 yılında 0,64, 2018 yılında 0,45, 2019 yılında 0,41 ve 2020 yılında 0.42 olarak gerçekleşmiştir.

Hizmet sektöründe yer alan incelemeye konu firmalarımız genel olarak turizm sektörü ve çoğunlukla da seyahat acenteleridir. Dolayısıyla, bu firmaların tablo 3.20'deki ortalama rakamlar üzerinde etkisinin olduğu söylenebilir. Hizmet sektöründe faaliyet gösteren (özellikle de seyahat acentelerinde) stok olmadığından cari oranın değerlendirme için tek başına yeterli olmadığı düşünülmektedir. Nitekim cari oran değerlerine bakıldığında 2016 yılında sadece acentelere verilen yüksek tutarlı kredilerin etkisi ile 1'in üstünde olduğu, yine acentelerin de içinde bulunduğu tüm sektörlere firma büyüklüklerine göre dengeli bir şekilde dağıtıldığı 2017 yılını 1'e yakın kapattığı, KGF destekli kredilerin bankacılık sektöründeki payının azalarak devam ettiği 2018 yılından itibaren ise 0,70'ler bandında bulunduğu görülmektedir. Ayrıca KGF kredilerinin genellikle 5 yıl vadeli kullandırıldığı, birçok firmanın bu kredilerle kısa vadeli finansman ihtiyaçlarını karşıladığı veya piyasa borçlarını ödemede kullandıkları ya da kısa vadeli kredilerini uzun vadeye yaydığı öngörülmekte olup, bu durumun cari ve likidite oranlarını olumlu etkilediği düşünülmektedir. Sonuç olarak 2017 yılında KGF destekli kredilerin firmaları fonlaması ile ilgili yılda cari oranın düşüşünün sınırlı kaldığı ifade edilebilir. Likidite oranının ise inceleme dönemi olan 2017 yılında en yüksek değerine ulaştığı, dolayısıyla her ne kadar literatürde yer alan standart oranların altında kalsa da, her iki orana da bakarak KGF kaynağının etkisi ile firmaların kısa vadeli yükümlülüklerini karşılama gücünü desteklediği düşünülmektedir. 2017 yılında 5 yıl vadeli kullanılan KGF kredilerinin vade sonunun yaklaşması ve bu kredilerin büyük bir kısmının kısa vadeye dönüşmesi, ayrıca 2020 yılında Covid-19 pandemisinin etkisinin hafifletilmesi amacıyla kullanılan KGF kredilerinin kısa vadeli olarak kullandırılması neticesinde cari ve likidite oranlarının 2020 yılında 2017 yılına kıyasla düştüğü söylenebilir.

Tablo 3.20'de ticaret sektöründe yer alan firmaların;

-Cari oranlarının ortalaması; 2016 yılında 1,02, 2017 yılında 1,20, 2018 yılında 1,07, 2019 yılında 1,11 ve 2020 yılında ise 1,22 olarak gerçekleşmiştir.

-Likidite oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,51, 2017 yılında 0,68, 2018 yılında 0,59, 2019 yılında 0,58 ve 2020 yılında ise 0,63 olarak gerçekleşmiştir.

Ticaret sektöründe yer alan firmaların cari oran ve likidite oranlarının 2017 yılında KGF kaynağını kullanmaları ile birlikte bir miktar yükseldiği, sonraki yıllarda ise önce düştüğü, pandeminin başladığı 2020 yılında ise tekrar yükselişe geçtiği görülmektedir. Söz konusu rakamlar sektör özelinde değerlendirildiğinde, 2017 kullanılan KGF kredilerinin işletme sermayesine katkı sağlamasının yanında, firmanın piyasa borçlarının ve kısa vadeli banka kredilerinin ödenmesinde veya kredilerin uzun vadeye yayılmasında kullanıldığı

öngörülmekte olup, ticaret sektöründeki firmalarımızın dönen varlıkları ile kısa vadeli yükümlülüklerini kısmen karşılayabildiği söylenebilir. 2020 yılında pandemiye rağmen rakamların tekrar yükselmesinde (motorlu araç satış sektörü hariç) özellikle gıda ve gıda dışı toptancılık sektörlerinin önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Söz konusu dönemde Covid-19 pandemisine ilişkin alınan önlemler nedeniyle salgının ilk aylarında toplumda kapanmalardan kaynaklı üretim sıkıntısı yaşanacağı endişesiyle panik yaşanmıştır. Bu durumun gıda ve gıda dışı toptancılık sektörüne faaliyet gösteren firmaların diğer sektörlerle nazaran iş hacmindeki kaybını hafiflettiği söylenebilir. Nitekim 2020 yılındaki belirsizlikten dolayı söz konusu sektörlerde alacak vadeleri uzamış ve buna paralel olarak alacakların ve stokların artmasına yol açmıştır. Cari ve likidite oranları yaşanan gelişmelere paralel olarak 2020 yılında önceki yıla göre bir miktar artış kaydetmiştir.

Tablo 3.20’de üretim sektöründe yer alan firmaların;

-Cari oranlarının ortalaması; 2016 yılında 1,01, 2017 yılında 1,22, 2018 yılında 0,97, 2019 yılında 0,89 ve 2020 yılında ise 0,95 olarak gerçekleşmiştir.

-Likidite oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,68, 2017 yılında 0,85, 2018 yılında 0,64, 2019 yılında 0,59 ve 2020 ise yılında 0,64 olarak gerçekleşmiştir.

Üretim sektöründe yer alan firmaların cari oran ve likidite oranlarının, 2017 yılında KGF kaynağını kullanmaları ile birlikte önemli oranda yükseldiği görülmektedir. Söz konusu dönemde KGF kredilerinin etkisiyle firmaların borçları ile kısa vadeli yabancı kaynakların ödenmesi ya da uzun vadeye yayılması neticesinde firmaların önceki yıla kıyasla dönen varlıklarıyla kısa vadeli yükümlülüklerini karşılayabildiği söylenebilir. Ancak kredilerin vade sonlarının yaklaşması ve ödenmeye başlamasıyla izleyen yıllarda firmaların söz konusu oranları azalmaya başlamıştır. 2020 yılına gelindiğinde ise cari ve likidite oranlarının yeniden artış kaydettiği görülmektedir. Bu dönemde ağırlığı süt ve süt ürünleri, ağaç ürünleri ve plastik ürünleri üretimi alanında faaliyet gösteren sektör temsilcilerinin Covid-19 pandemisine bağlı olarak alacaklarının vadeleri uzamış ve buna paralel olarak alacakları ve stokları artış kaydetmiştir. Bu artışların yanı sıra 2020 yılında pandeminin olası olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla kullanılan KGF kredilerinin de etkisiyle firmaların cari ve likidite oranları artış göstermiştir.

Özetlenecek olursa, 2016 yılına kıyasla 2017 yılında kullanılan KGF kredilerinin üretim ve ticaret sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların 2017 yılı cari ve likidite oranlarını artırdığı, devam eden yıllarda ise oranların dalgalı bir seyir izlediği, hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmaların cari ve likidite oranlarındaki olası düşüşü ise hafiflettiği söylenebilir. Buradan anlaşıldığı üzere KGF kredilerinin kullanılmamış olması durumunda 2016 yılına kıyasla ticaret ve üretim sektörlerindeki firmaların 2017 yılında cari ve likidite oranlarında artışlar olmayabilirdi. Hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmaların cari ve likidite oranlarında ise daha fazla düşüş ile karşı karşıya kalınabilirdi.

3.3.3.2. Firmaların Finansal Yapı Oranlarına Etkileri

Çalışmanın bu bölümünde ise 2017 yılında KGF kredisi kullanan firmaların önceki ve sonraki yıllara oranla, önce genel olarak sonra sektörel bazda finansal yapı (Finansman Oranı, Kaldıraç Oranı) oranlarının nasıl etkilendiği araştırılmıştır.

Firmanın öz ve yabancı varlık yapılanmasındaki dengeyi ve yabancı kaynaklardan yararlanma derecesini ifade eden finansman oranının 1 olması beklenmektedir (Bilici, 2019:181)

Varlıkların içerisinde hangi oranda yabancı kaynak bulunduğunu ifade eden kaldıraç oranının %50'nin altında çıkması beklenirken, ülkemizdeki şartlar değerlendirildiğinde bu oranın %60'lara kadar olması normal olarak kabul edilmektedir (Akçay, 1993:36).

Tablo 3.21 Firmaların Finansal Yapı Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)

SEKTÖR	Finansman Oranı					Kaldıraç Oranı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
H1	-	-	0,01	0,14	0,23	1,01	1,04	0,98	0,87	0,80
H2	-	-	-	0,01	-	1,00	1,02	1,06	1,01	1,14
H3	0,23	0,08	0,03	0,02	0,00	0,81	0,91	0,96	0,97	1,04
H4	0,05	0,02	0,01	0,02	0,00	0,94	0,97	0,98	0,98	1,10
H5	0,48	0,32	0,22	0,32	0,18	0,67	0,75	0,81	0,75	0,84
H6	-	-	-	-	-	1,05	1,04	1,04	1,02	1,03
H7	0,02	0,08	0,0004	0,008	0,00	0,97	0,92	0,99	0,99	1,01
H8	0,30	0,11	0,11	0,01	0,00	0,76	0,89	0,89	0,98	1,28
H9	0,27	0,32	0,27	0,19	0,00	0,78	0,75	0,78	0,83	1,40
H10	0,03	0,06	0,07	0,11	0,12	0,96	0,94	0,93	0,89	0,88
H11	1,05	0,73	1,26	1,07	0,79	0,48	0,57	0,44	0,48	0,55
HİZ. ORT.	0,22	0,16	0,18	0,17	0,12	0,85	0,89	0,89	0,88	1,00
T1	0,05	0,07	0,10	0,08	0,08	0,94	0,93	0,90	0,92	0,91
T2	0,89	0,72	0,77	0,84	0,78	0,52	0,58	0,56	0,54	0,56
T3	0,29	0,43	0,38	0,34	0,44	0,77	0,69	0,82	0,74	0,69
T4	0,29	0,25	0,28	0,39	0,37	0,77	0,79	0,78	0,71	0,72
T5	0,57	0,53	0,6	0,38	0,45	0,63	0,65	0,62	0,72	0,68
T6	0,17	0,11	0,32	0,32	0,20	0,84	0,89	0,75	0,75	0,82
TİC. ORT.	0,37	0,35	0,40	0,39	0,38	0,74	0,75	0,73	0,73	0,73
Ü1	0,22	0,20	0,24	0,24	0,19	0,81	0,82	0,80	0,80	0,83
Ü2	0,08	0,05	0,23	0,24	0,16	0,92	0,95	0,80	0,80	0,85
Ü3	0,28	0,21	0,21	0,13	0,26	0,77	0,82	0,82	0,87	0,78
Ü4	0,43	0,41	0,37	0,34	0,41	0,69	0,7	0,72	0,74	0,70
Ü5	0,09	0,08	0,06	0,08	0,08	0,91	0,92	0,93	0,92	0,91
ÜR. ORT.	0,22	0,19	0,22	0,20	0,22	0,82	0,84	0,81	0,82	0,81

Kaynak: Firmalardan temin edilen bilgiler üzerinden yazar tarafından oluşturulmuştur. Tabloda yer alan finansman oranlarının eksi değerde olanları (-) ile gösterilmiştir ve hesaplama dahil edilmemiştir (H:Hizmet, T: Ticaret, Ü: Üretim).

Tablo 3.21’de hizmet sektöründe yer alan firmaların;

-Finansman oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,22, 2017 yılında 0,16, 2018 yılında 0,18, 2019 yılında 0,17 ve 2020 yılında ise 0,12 olarak gerçekleşmiştir.

- Kaldıraç oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,85, 2017 yılında 0,89, 2018 yılında 0,89, 2019 yılında 0,88 ve 2020 yılında ise 1,00 olarak gerçekleşmiştir.

İncelemeye konu firmalarımız içerisinde turizm firmalarının yoğun olduğu hizmet sektöründe finansman oranının, 2017 yılında KGF kefaletli krediler nedeniyle borçların özkaynaklar karşısında yükseldiği ve finansman oranını düşürdüğü görülmektedir. Sonraki yıllarda taksitlerin ödenmesi ile birlikte bir miktar iyileşen finansman oranının 2020 yılında pandemi sürecinde, bir yandan KGF kaynağı kullanılması, diğer yandan pandemi nedeniyle faaliyetlerin yavaşlaması sonucu özkaynaklarının da erimesiyle rakamlarda düşüş gözlemlenmiştir. Özellikle analize tabi hizmet sektöründe faaliyet gösteren bazı firmaların özkaynak toplamının negatif olması kaldıraç oranının 1’den büyük hesaplanmasına neden olmuştur. Dolayısıyla bu sektörde diğer sektörlerle göre daha yüksek borçlanma ve risk söz konusudur. Özellikle seyahat acentesi olarak faaliyet gösteren firmaların 2016 yılında yüklü miktarda yabancı para (YP) cinsinden KGF kredileri kullanması ve devam eden yıllarda da kurların artış kaydetmesiyle söz konusu firmalar yüksek tutarda kambiyo zararları ile karşı karşıya kalmıştır. Bu durum firmaların zarar açıklamasına ve özkaynaklarının da azalmasına neden olmuştur. Hem özkaynakların ağırlıklı olarak kambiyo zararından dolayı erimesi hem de 2017 yılında ilaveten TL olarak KGF kredilerinin kullanılmasıyla finansman oranının düşüş gösterdiği ve 2020 yılında en düşük oranların görüldüğü ifade edilebilir.

Kaldıraç oranları ise 2020 yılında kadar tüm dönemlerde ortalama 0,89 ile 0,88 olarak gerçekleşmiş, 2020 yılında ise ortalama 1’e yükselmiştir. 2017 yılında KGF kredilerinden dolayı yüksek fon girişine rağmen rakamın dengede kalması, bu kredilerin firmaların (denklemden bulunan) aktiflerine de olumlu yansıması yönünde yorumlanabilir. 2018 ve 2019 yıllarında birbirine paralel seyreden kaldıraç oranı, 2020 yılında pandemide işlerin yavaşlaması nedeniyle hem geriden gelen kredilerin ötelenmesi hem de ilave krediler kullanılması sonrasında yeniden artış göstermiştir.

Kaldıraç oranının her ne kadar 0,50 seviyelerinde olması beklense de gelişmekte olan ülkelerde sermaye yetersizliği nedeniyle firmaların varlıklarını ağırlıklı olarak yabancı kaynaklarla finanse ettiği söylenebilir.

Tablo 3.21’de ticaret sektöründe yer alan firmaların;

-Finansman oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,37, 2017 yılında 0,35, 2018 yılında 0,40, 2019 yılında 0,39 ve 2020 yılında ise 0,38 olarak gerçekleşmiştir.

- Kaldıraç oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,74, 2017 yılında 0,75, 2018 yılında 0,73, 2019 yılında 0,73 ve 2020 yılında ise 0,73 olarak gerçekleşmiştir.

Ticaret sektöründe yer alan firmaların finansman oranlarının 2016 yılına kıyasla sadece 2017 yılında KGF kullanımı ile biraz düştüğü gözlenmektedir. Bunun nedeni, ilgili yılda bilançoya dahil olan yabancı kaynağın toplam borçlar olarak paydada yer alan rakamı artırmasıdır. 2017 yılından sonraki yıllarda ise finansman oranının artış gösterdiği gözlenmektedir. Toplam borçlar rakamı, kaldıraç oranının da payın da yer almasından dolayı her iki oranın birlikte değerlendirilmesinin uygun olabileceği düşünülmektedir. Finansman oranı 2017 yılında biraz düşerken, kaldıraç oranının da bir miktar artması, yani aynı şekilde olumsuz yönde değişmeleri, toplam borçların her iki denkleme de sabit olması, finansman oranında özkaynaklar, kaldıraç oranındaki aktif rakamlarının da etkilenmediğini göstermektedir. Böylelikle bilançonun aktif-pasif dengesi düşünüldüğünde kullanılan KGF kredilerinin, yani toplam borçların artmasının, ya gelecek dönemlerde kullanılmak üzere bankalarda mevduat olarak tutulduğu ya da duran varlıklar ile ilgili kalemleri fonladığı şeklinde yorumlanabilir. Özetle ticaret sektöründe yer alan firmaların KGF kredilerini ihtiyat olarak tuttıkları veya duran varlık yatırımında kullandıkları düşünülmektedir. Bu yatırımların faaliyet içi ya da faaliyet dışı oldukları tespit edilememekte olup her iki durumda da söz konusu kredilerle firmaların aktiflerini artırdıkları veya başka bir deyişle KGF kredilerinin firmalar açısından fayda yarattığı söylenebilir. 2017 yılından sonraki yıllarda ise 60 ay vadeli olarak kullanılan kredilere yapılan taksit ödemelerinin etkisi ile toplam borçların kısmen düşerek rakamların biraz iyileştiği gözlemlenmektedir.

Tablo 3.21’de üretim sektöründe yer alan firmaların;

-Finansman oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,22, 2017 yılında 0,19, 2018 yılında 0,22, 2019 yılında 0,20 ve 2020 yılında ise 0,22 olarak gerçekleşmiştir.

-Kaldıraç oranlarının ortalaması; 2016 yılında 0,82, 2017 yılında 0,84, 2018 yılında 0,81, 2019 yılında 0,82 ve 2020 yılında ise 0,81 olarak gerçekleşmiştir.

Üretim sektöründe bulunan firmaların finansman oranı ortalamalarının incelenen 5 yıl içerisinde çok fazla değişmeyerek 0,20 seviyesinde olduğu, inceleme yılı 2017’de ise 0,19 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Kaldıraç oranı ortalamaları ise inceleme döneminde 0,80’in biraz üzerinde gerçekleştiği 2017 yılında ise 0,84 ile en yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Burada ticaret sektöründekine benzer bir durumla karşılaşılmaktadır. Söz konusu her iki oranı birlikte değerlendirmek gerektiği düşünülmekte olup oranların açıklanabilmesi için ek bilgilere ihtiyaç duyulduğu söylenebilir. Şöyle ki; üretim firmalarının 2017 yılında kullandıkları kredilerden sonra toplam borçların arttığı ve bu artışın özkaynaklardaki artıştan fazla olduğu, finansman oranının düşme eğiliminde olduğundan anlaşılmaktadır. Yine kaldıraç oranı için de benzer bir durum söz konusudur. Artan borçluluğun aktif tarafında mevduat ya da duran varlık yatırımı olarak yerini aldığı düşünülmektedir. Fakat üretim sektörü özelinde firmaların duran varlık kalemlerinin 2018 yılı

İtibariyle %50 büyüdüğü göz önüne alındığında KGF kredileri ile (faaliyet içi ya da dışı) duran varlık yatırımları yapıldığı ihtimali güçlenmektedir.

3.3.3.3. Firmaların Faaliyet Oranlarına Etkileri

Çalışmanın bu bölümünde 2017 yılında KGF kredisi kullanan firmaların önceki ve sonraki yıllara göre önce genel olarak sonra sektörel bazda faaliyet (Stok Devir Hızı, Alacak Devir Hızı, Aktif Devir Hızı) oranlarını nasıl etkilediği araştırılmıştır.

Firmaların varlıklarını hangi ölçüde verimli kullandığını ifade eden stok devir hızı firmanın stoklarını çevirme hızını, aktif devir hızı ise elinde bulunan varlıkları ile satışları arasındaki ilişkiyi ve alacak devir hızı ise bilançodaki alacakların belli bir zaman dilimindeki tahsil sayısını göstermektedir. Her üç rasyonun da yüksek olması beklenir (Akdoğan ve Tenker, 2005: 264).

Tablo 3.22 Firmaların Faaliyet Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)

SEKTÖR	Stok Devir Hızı					Alacak Devir Hızı					Aktif Devir Hızı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
H1	0,00	4,15	4,54	1,15	0,40	0,84	2,26	0,98	1,41	0,19	2,40	0,09	0,07	0,12	0,03
H2	1,96	8,43	9,53	7,82	2,58	9,26	52,50	80,61	215,91	423,17	0,94	2,29	2,35	2,73	0,80
H3	5,61	9,39	7,75	4,71	2,10	10,76	29,70	32,76	397,93	33,26	0,51	1,06	1,04	0,95	0,34
H4	3,98	3,74	4,43	3,87	0,54	7,20	5,78	10,53	32,24	1,79	1,86	1,24	1,53	1,74	0,21
H5	4,87	2,62	5,75	9,52	5,37	3,40	2,79	3,82	4,90	3,10	0,22	0,30	0,42	0,49	0,15
H6	0,63	2,42	5,76	6,77	0,57	0,50	1,17	1,45	3,19	0,12	0,28	0,77	1,18	1,73	0,09
H7	29,17	37,27	32,74	8,09	1,80	2,37	1,28	153,14	10,69	2,32	0,12	0,16	2,04	1,62	0,51
H8	34,77	55,58	262,09	166,23	5,07	10,54	1,59	13,35	9,70	0,46	1,22	0,72	1,19	1,08	0,04
H9	47,00	51,54	63,89	47,26	13,34	17,73	18,50	11,04	14,04	2,32	5,02	6,58	5,45	4,07	0,70
H10	12,63	13,33	11,64	11,13	16,93	2,57	2,66	3,20	3,37	4,37	1,17	1,24	1,41	1,37	1,65
H11	54,73	28,82	17,17	19,39	27,56	6,98	4,92	5,47	4,86	5,24	0,26	0,29	0,25	0,28	0,32
H.O.	17,75	19,75	38,66	25,99	6,93	7,16	11,19	28,75	63,47	43,30	1,27	1,38	1,53	1,47	0,44
T1	5,09	3,8	3,46	5,11	0,92	2,80	2,24	1,69	3,65	1,30	1,21	1,10	0,94	1,48	0,40
T2	12,82	14,17	12,87	1,90	3,12	22,86	15,99	12,31	9,67	15,08	3,09	2,54	2,03	2,10	2,88
T3	16,7	24,56	27,58	23,99	16,29	14,49	22,98	20,60	30,01	48,42	5,62	7,86	7,86	8,88	8,05
T4	3,98	3,79	1,62	1,76	4,02	2,17	2,50	2,98	3,31	2,81	1,26	1,32	1,56	1,56	1,91
T5	5,23	7,27	7,42	5,28	4,57	321,39	223,25	191,02	589,74	581,83	3,20	2,79	2,49	2,34	2,19
T6	4,77	3,69	3,84	3,47	10,46	6,39	4,12	6,28	4,26	3,35	1,42	0,94	1,03	0,75	0,90
T.O.	8,09	9,55	9,46	6,91	6,56	61,68	45,18	39,14	106,77	108,79	2,63	2,75	2,65	2,85	2,72
Ü1	3,45	4,37	5,13	3,80	3,55	20,99	79,28	9,16	11,24	44,86	0,57	0,64	0,69	0,58	0,64
Ü2	2,62	2,67	2,75	3,02	4,22	4,28	4,11	4,60	4,50	3,98	0,77	0,89	0,63	0,45	0,62
Ü3	4,88	5,80	7,70	8,76	7,83	2,20	2,20	2,69	2,94	3,33	0,72	0,93	1,28	1,11	1,15
Ü4	5,81	6,83	6,84	6,31	6,65	3,34	3,61	3,39	3,99	3,58	1,40	1,45	1,40	1,60	1,71
Ü5	10,31	12,21	14,86	20,85	15,06	4,54	5,31	6,51	6,08	6,17	1,82	2,05	2,24	2,33	1,99
Ü.O.	5,41	6,37	7,45	8,54	7,46	7,07	18,90	5,27	5,75	12,38	1,05	1,19	1,24	1,21	1,22

Kaynak: Firmalardan temin edilen bilgiler üzerinden yazar tarafından oluşturulmuştur. (H:Hizmet, T: Ticaret, Ü:Üretim).

Tablo 3.22’de hizmet sektöründe yer alan firmaların;

-Stok devir hızı ortalaması; 2016 yılında 17,75, 2017 yılında 19,75, 2018 yılında 38,66, 2019 yılında 25,99 ve 2020 yılında ise 6,93 olarak gerçekleşmiştir.

-Alacak devir hızı ortalaması; 2016 yılında 7,16 , 2017 yılında 11,19, 2018 yılında 28,75, 2019 yılında 63,47 ve 2020 yılında ise 43,30 olarak gerçekleşmiştir.

-Aktif devir hızı ortalaması; 2016 yılında 1,27, 2017 yılında 1,38, 2018 yılında 1,53, 2019 yılında 1,47 ve 2020 yılında ise 0,44 olarak gerçekleşmiştir.

Hizmet sektöründe yer alan firmalar arasında çoğunluğun turizm sektörü ve bunların içerisinde de seyahat acentelerinin ağırlıkta olduğu ve bu firmaların diğer firmalara göre daha az stokla çalıştıkları önceki bölümlerde belirtilmişti. Firmalar her ne kadar daha az stokla çalışsalar da otellerle sezonda getirecekleri turist sayısı üzerinden yaptıkları oda anlaşmaları için verilen sipariş avanslarını stok hesaplarında izlemektedir. Tam olarak stok niteliği taşımamakla birlikte stoklarda olduğu gibi kriz zamanlarında turizm sektörünün sekteye uğraması durumunda bu avansların otellerden geri alınması zorlaşmakta ya da sonraki sezona kalabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, seyahat acentelerinin 2016 yılından da KGF kredisi kullanmış olduğu düşünüldüğünde 2017 KGF kredilerinin kullanılması sonrası stok devir hızında küçük bir miktar artış olduğu, 2018 ve 2019 ise yıllarında son derece iyi geçen turizm sezonlarında stok devir hızının yükseldiği, 2020 yılında ise pandemiyle birlikte ise 6,93’e düştüğü görülmektedir. Burada, çeşitli nedenlerle 2017 yılında beklediği gibi geçmeyen turizm sezonunda, geçen dönemden devreden sipariş avanslarının yarattığı nakit açığının KGF kredileri ile kapatılmasının firmaları olumlu etkilediği söylenebilmektedir. Firmaların alacak devir hızı ortalamaları ise turizmde istenildiği şekilde geçmeyen 2016 yılında net satışların çok düşük seyretmesi ve KGF desteğinin de sadece acentelere verilmesi nedeniyle (KGF kredileri ile kullanan firmaların borçları da ödendiğinden) bu firmaların piyasa alacakları da sabit kalmış ve bu nedenle alacak devir hızı oldukça düşük kalmıştır. 2017 yılında KGF kredileri kullanan firmaların sezon hazırlıklarını rahatça tamamlaması temin edilmiş ve nispeten iyi geçen 2017 yılında net satışların artması ile söz konusu oran yükselerek 11 olarak gerçekleşmiştir. 2018 ve 2019 yıllarında turizm sezonlarının iyi geçmesi nedeniyle net satışlar çok yüksek oranlarda arttığından alacak devir hızı artmaya devam etmiş, 2020 yılında ise pandemi nedeniyle satışların düşmesine rağmen piyasa borçlarının ödenmesine yönelik KGF destek paketleri ile firmaların ticari alacak kalemlerinin azalması nedeni ile düşüşün sınırlı olduğu düşünülmektedir. Firmaların aktif devir hızı ortalamalarının alacak devir hızına benzer şekilde 2017 yılında sezon öncesi kullanılan KGF destekli kredilerin etkisi ile firmalar sezona rahatça hazırlanarak net satışlarını artırabildiğinden 2017 yılında bir miktar

yükselmiştir. Sonraki iki yılda ise sezonların iyi geçmesi nedeniyle net satışlar yükseldiğinden söz konusu oran iyileşerek devam etmiş fakat 2020 yılında net satışların sert düşüşü ile bu oran da en düşük seviyelerine gelmiştir. Özetle KGF kredilerinin hizmet sektöründe yer alan örnekleme firmalarının stok yönetimi, alacak yönetimi ve aktif verimliliğini olumlu etkilediği söylenebilir.

Tablo 3-.22’de ticaret sektöründe yer alan firmaların;

-Stok devir hızı ortalaması; 2016 yılında 8,09, 2017 yılında 9,55, 2018 yılında 9,46, 2019 yılında 6,91 ve 2020 yılında ise 6,56 olarak gerçekleşmiştir.

-Alacak devir hızı ortalaması; 2016 yılında 61,68, 2017 yılında 45,18, 2018 yılında 39,14, 2019 yılında 106,77 ve 2020 yılında ise 108,79 olarak gerçekleşmiştir.

-Aktif devir hızı ortalaması; 2016 yılında 2,63, 2017 yılında 2,75, 2018 yılında 2,65, 2019 yılında 2,85 ve 2020 yılında ise 2,72 olarak gerçekleşmiştir.

Ticaret sektöründe yer alan firmaların SDH oranlarının 2016 yılına kıyasla KGF destekli kredilerin kullanıldığı 2017 yılında en yüksek seviyelerine geldiği görülmektedir. Tüm sektörlere kullanılan KGF kredilerinin 2017 yılında firmalara nakit desteği sağlaması sayesinde, piyasada mal/hizmet alımının canlandığı, bu durumun da stokların azaltılmasına katkı sağlaması neticesinde KGF kredilerinin firmaların SDH oranlarını olumlu etkilediği söylenebilir. Söz konusu firmaların 2016 yılında alacak devir hızının ortalama 61, 2017 yılında ortalama 45, 2018 yılında ise 39’ a düşmesi; KGF kredisi kullanımları ile alacak devir hızı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucunu gösterebilir. Aktif devir hızının ise 2019 yılında Antalya’da turizm sektöründe rekorlar yılı olması, piyasanın açık olması ve ticaret yapan firmaların net satışlarının aşırı yükselmesi ve 2020 yıllarında ise pandemi nedeniyle gıda ve gıda dışı tüketim mallarının satışlarının patlama yapması nedenleriyle bu yıllardaki artış normal karşılanabilir. Firmaların aktif devir hızının 2017 yılında bir önceki ve bir sonraki yıldan yüksek olduğu gözlenmekte olup firmaların elindeki KGF kredilerinin aktiflerini verimli bir şekilde satışa çevirmesine katkı sağladığı düşünülmektedir.

Tablo 3-.22’de üretim sektöründe yer alan firmaların;

-Stok devir hızı ortalaması; 2016 yılında 5,41, 2017 yılında 6,37, 2018 yılında 7,45, 2019 yılında 8,54 ve 2020 yılında ise 7,46 olarak gerçekleşmiştir.

-Alacak devir hızı ortalaması; 2016 yılında 7,07, 2017 yılında 18,90, 2018 yılında 5,27, 2019 yılında 5,75 ve 2020 yılında ise 12,38 olarak gerçekleşmiştir.

-Aktif devir hızı ortalaması; 2016 yılında 1,05, 2017 yılında 1,19, 2018 yılında 1,24, 2019 yılında 1,21 ve 2020 yılında ise 1,22 olarak gerçekleşmiştir.

Üretim sektöründe yer alan firmaların SDH oranlarının 2016 yılına göre 2017 yılında artış kaydettiği gözlenmektedir. Ticaret firmalarında olduğu gibi 2017 yılında kullanılan KGF kredilerinin firmalara nakit desteği sağlaması sayesinde, piyasada mal/hizmet alımının canlandığı, bunun da firmaların stoklarının eritilmesine katkı sağlaması neticesinde KGF kredilerinin firmaların SDH oranlarını olumlu etkileyerek firmaların stok yönetiminin etkinleşmesine katkı sağladığı söylenebilir. Antalya’da turizm sektörünün canlı olduğu 2018 yılı ve çok iyi geçtiği 2019 yılında SDH artarak devam etmiş, 2020 yılında ise pandemi nedeniyle üretim maliyetlerinin artmasıyla bir miktar gerilediği düşünülmektedir. Alacak devir hızının ise 2017 yılında 2016-2020 yılları arasındaki en yüksek seviyesinde olduğu, kullanılan KGF kredilerinin satışları artırarak firmanın alacak tahsilat yönetimine olumlu katkı sağladığı düşünülmektedir. Üretim firmalarının aktif devir hızının ise 2016 yılına kıyasla 2017 yılında önemli oranda arttığı, sonraki yıllarda ise dengede seyrettiği görülmektedir. 2017 yılında kullanılan KGF kredileri ile firmaların net satışlarını artırdığı ve firmanın aktif verimliliğine katkı sağladığı düşünülmektedir.

3.3.3.4. Firmaların Karlılık Oranlarına Etkileri

Çalışmanın bu bölümünde 2017 yılında KGF kredisi kullanan firmaların önceki ve sonraki yıllara kıyasla, önce genel olarak sonra sektörel bazda faaliyet Net Kar Marjı, Aktif Karlılık, Özkaynak Karlılığı oranlarının nasıl etkilediği incelenmiştir.

Firmaların belirli bir mali yıl ya da belli bir dönemde faaliyetleri neticesinde karına ilave ettiği kısımdır. Net kar marjı satışların hangi oranda kara dönüştüğü, aktif karlılığı aktiflerin kara dönüşmede etkin kullanımını ve özkaynak karlılık oranı ise eldeki bir birim sermayeye için ne kadar kar elde edebildiğini ifade etmektedir. Bu oranların genel olarak yüksek olması beklenmektedir (Akçay, 1993:45-48).

Tablo 3.23 Firmaların Karlılık Oranlarının Değişimi (2016-2020 Yılları Arası)

SEKTÖR	Net Kar Marjı					Aktif Karlılık					Özkaynak Karlılığı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
H1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	125,00	69,10	-	-	-
H2	-	-	-	-	-	2,40	0,60	-	0,20	-	52,40	78,20	84,80	132,70	87,00
H3	1,80	-	-	-	-	1,60	1,10	1,50	2,70	-	5,00	-	-	-	148,90
H4	-	-	0,70	1,50	-	-	-	2,30	3,60	-	-	-	78,20	128,10	111,20
H5	-	-	3,00	15,00	-	-	-	4,40	10,30	-	-	-	6,70	30,40	-
H6	-	-	-	2,30	-	-	-	0,90	6,60	-	58,30	40,20	23,90	-	42,40
H7	-	-	0,40	0,60	-	-	2,50	3,00	2,50	0,30	-	-	1.637,50	112,50	103,80
H8	-	2,80	0,90	0,00	-	9,30	6,60	-	2,10	-	19,70	18,80	10,60	-	102,00
H9	-	0,70	3,10	1,30	-	-	5,70	18,30	8,60	-	-	17,60	79,20	32,90	126,50
H 10	2,80	2,30	1,10	1,00	3,00	14,30	13,20	16,70	15,20	15,30	98,90	49,20	23,30	13,40	45,10
H 11	-	0,10	0,10	0,70	0,70	2,00	2,80	3,20	4,20	4,40	-	0,10	-	0,40	0,50
H.O.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T1	-	0,40	-	-	-	-	1,30	2,90	10,20	11,80	-	7,40	-	-	-
T2	1,60	1,10	1,50	1,20	4,00	7,70	7,20	11,60	11,60	16,80	10,50	6,80	7,10	5,70	26,20
T3	0,40	0,40	0,50	0,50	0,30	6,10	9,90	9,70	12,10	7,70	10,20	11,00	12,90	17,10	7,80
T4	1,20	1,00	1,10	1,00	1,00	8,00	6,00	7,70	10,40	7,40	6,40	6,40	8,10	5,30	5,70
T5	1,30	3,40	2,70	1,50	1,00	8,20	12,90	11,10	9,80	6,80	11,10	27,80	17,60	12,80	6,80
T6	-	1,50	1,10	-	-	2,80	5,40	8,30	8,30	4,40	-	13,40	4,50	-	-
T.O.	0,75	1,30	1,15	0,70	1,05	5,46	7,11	8,55	10,40	9,15	6,36	12,13	8,36	6,81	7,75
Ü1	-	1,70	0,60	1,20	2,20	3,90	5,80	6,90	6,20	5,00	-	6,30	2,20	3,60	8,60
Ü2	-	-	2,70	-	-	-	2,20	5,80	4,40	7,90	-	0,00	9,10	-	-
Ü3	-	3,10	4,50	0,40	9,10	3,70	8,40	11,60	6,20	15,00	-	16,50	32,30	3,30	49,70
Ü4	2,50	0,60	1,30	2,70	6,20	8,30	5,90	8,40	12,00	14,60	11,30	2,80	6,90	17,10	36,20
Ü5	0,20	0,20	0,60	1,80	1,80	8,40	11,10	11,30	14,10	10,40	3,80	4,30	21,50	54,90	44,50
Ü. O	0,54	1,12	1,94	1,22	3,86	4,86	6,68	8,80	8,58	10,58	3,02	5,98	14,4	15,78	27,80

Kaynak: Firmalardan temin edilen bilgiler üzerinden yazar tarafından oluşturulmuştur. Tabloda yer alan firmalardan zarar edenlerin karlılık rasyoları eksi (-) ile gösterilmiş ve bu firmaların karlılık oranları hesaplanmamıştır. (H:Hizmet, T: Ticaret, Ü: Üretim).

Tablo 3.22’de hizmet sektöründe yer alan firmaların;

Hizmet sektöründe yer alan firmalar daha önceki bölümlerde açıklandığı üzere turizm, özellikle de seyahat acentelerinden oluşmaktadır. Ülkemizde bazı turizm acenteleri yaptıkları işlerin ve yürüttükleri operasyonların hacmine göre daha düşük sermayelere sahip olabilmektedir. Çok küçük kar marjlarıyla çalışan bu acenteler küçük bir alacağın tahsilinde

sıkıntı yaşamaması halinde bile zarar elde edebilmektedir. İncelemeye konu firmaların da genellikle zarar açıkladığı görünmektedir. Bu nedenle hizmet firmalarının karlılık hesaplamaları genellikle negatif çıktığından anlamlı sonuçlar vermemektedir. Pratikte bu firmalar yaptıkları büyük hacimli faaliyetlerden net kar elde edemeseler de az da olsa kar elde edebilmektedirler. Fakat bu sektördeki firmaların zarar etmelerine rağmen faaliyetlerine nasıl devam ettiklerinin bu başlık altında cevaplanması gereken bir soru olduğu düşünülmektedir. Bunun esas nedeni bu firmaların gelirlerinin yabancı para olması, bankalardan yabancı para kredi kullanmaları ve olası kur artışlarında TL'ye çevrilerek bilançoya eklenen bu kredilerin (taksit ödemelerine rağmen) TL bazında artış kaydetmesidir. Örnek olarak incelemeye konu bir firma 2017 yılında Türkiye'ye 1.2 milyon turist taşıyarak, 1.25 milyar TL hasılat elde etmiş, fakat 8.6 milyon TL zarar açıklamıştır. Söz konusu firma inceleme dönemi olan 2016-2020 yılı boyunca her yıl zarar açıklamış, 2020 yılında açıkladığı zarar ise 259 milyon TL'dir. Bu firmanın sürekli zarar ederek faaliyetine devam etmesi rasyonel görünmemektedir. Aslında firmanın getirdiği turistlerin diğer bir grup firmasının yürüttüğü turistlerin götürüleceği restoranlardan, alışveriş merkezlerine, konserlerden deri giyim mağazalarına, gezi turlarından spor organizasyonlarına kadar birçok etkinliğe ilişkin operasyonlar üzerinden, gerek bilet satışı gerekse turistlerin götürüldüğü firmalarla yapılan anlaşmalardan alınan komisyonlar ile de kar elde ettiği piyasa aktörlerince bilinmektedir. Fakat bu yan firmalar KGF kullanan firmalar arasında bulunmadığından ve söz konusu firmalar resmi olarak zararda görüldüğünden bu bölümde hizmet sektörüne ilişkin bir değerlendirme yapılamamıştır. Sadece karlılık rasyoları hesaplanabilen firmaların rakamları bilgi amaçlı verilmiştir ve söz konusu firmalara ait ortalamalar hesaplanmamıştır. Öte yandan KGF kredilerinin piyasaya göre ucuz kaynak sağlaması, finansman giderlerini azaltarak firmaların karlılıklarına diğer banka kredileri kullandırmalarına kıyasla katkıda bulunduğu söylenebilir.

Tablo 3.23'da ticaret sektöründe yer alan firmaların;

-Net Kar Marjı ortalaması; 2016 yılında 0,75, 2017 yılında 1,30, 2018 yılında 1,15, 2019 yılında 0,70 ve 2020 yılında ise 1,05 olarak gerçekleşmiştir.

-Aktif Karlılık ortalaması 2016 yılında 5,46 , 2017 yılında 7,11, 2018 yılında 8,55, 2019 yılında 10,40 ve 2020 yılında ise 9,15 olarak gerçekleşmiştir.

-Özkaynak Karlılığı ortalaması; 2016 yılında 6,36, 2017 yılında 12,13, 2018 yılında 8,36, 2019 yılında 6,81 ve 2020 yılında ise 7,75 olarak gerçekleşmiştir.

Ticaret sektöründe yer alan firmaların 2017 yılı net kar marjı ortalamasının inceleme dönemi içinde en yüksek seviyesine ulaştığı görülmektedir. KGF kredilerinin kullanıldığı 2017 yılında firmaların sermayesinin güçlenmesi, tüm firmaların bu kredileri kullanması

nedeniyle ticari alacakların tahsil edilmesi, kısa vadeli banka kredilerinin uzun vadeye yayılması gibi olumlu etkileri ile KGF kredilerinin net kar marjını olumlu etkilediği söylenebilir. Ticaret sektöründe yer alan firmaların aktif karlılık rakamının 2016 yılına kıyasla 2017 yılında bir miktar yükseldiği görülmektedir. Sonraki yıllarda aktif karlılığın daha fazla arttığı görülmekte olup, bunun 2017 yılında kullanılan KGF kredileri ile firmaların gelecek dönemlerdeki ihtiyaçlar için bir miktar mevduat tutmuş olabileceği, duran varlık veya stok yatırımı yaparak sonraki yıllarda satmış olabileceği düşünülebilir. 2016 yılına kıyasla 2017 yılı KGF kredilerinin firmaların aktif karlılığına katkı sağladığı söylenebilir. Firmaların özkaynak karlılığı ortalaması 2016 yılına kıyasla 2017 yılında artmış, sonraki yıllarda düşüş göstermiş, ancak 2020 yılında bir önceki yıla kıyasla göre ufak bir artış göstermiştir. Bunun da firmaların 2017 yılında kullanılan kredileri verimli kullanarak karlı satışlara çevirdiğini ve her bir birim özkaynağına karşılık elde ettiği karı artırmasına katkı sağladığı söylenebilir. KGF kredilerinin piyasa şartlarına göre ucuz kaynak sağlaması, finansman giderlerini azaltarak firmaların karlılıklarına diğer banka kredileri kullandırılmalarına kıyasla katkıda bulunduğu söylenebilir.

Tablo 3.23’de üretim sektörü’nde yer alan firmaların;

-Net Kar Marjı ortalaması; 2016 yılında 0,54, 2017 yılında 1,12, 2018 yılında 1,94, 2019 yılında 1,22 ve 2020 yılında ise 3,86 olarak gerçekleşmiştir.

-Aktif Karlılık ortalaması; 2016 yılında 4,86, 2017 yılında 6,68, 2018 yılında 8,80, 2019 yılında 8,58 ve 2020 yılında ise 10,58 olarak gerçekleşmiştir.

-Özkaynak Karlılığı ortalaması; 2016 yılında 3,02, 2017 yılında 5,98, 2018 yılında 14,40, 2019 yılında 15,78 ve 2020 yılında ise 27,80 olarak gerçekleşmiştir.

Üretim firmalarının net kar marjı ortalaması 2016 yılına kıyasla sadece 2017 yılı baz alındığında 2 kattan fazla artış göstermiştir. 2018 yılında daha fazla artarak 2019 yılında düşen bu oran 2020 yılında en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2017 yılında kullanılan KGF kredileri ile firmaların sermayesinin güçlenmesi, tüm firmaların bu kredileri kullanması nedeniyle önceki dönemden ticari alacakların tahsil edilmesi, kısa vadeli banka kredilerinin uzun vadeye yayılması gibi olumlu etkileri ile KGF kredilerinin net kar marjını olumlu etkilediği söylenebilir. Üretim firmalarının aktif karlılığı 2017 yılında bir önceki yıla göre arttığı gözlenmektedir. Sonraki yıllarda da artarak devam eden oranın 2020 yılında en yüksek değerine ulaştığı görülmektedir. Firmaların 2017 yılında kullanılan KGF kredileri ile gelecek dönemlerdeki ihtiyaçlar için bir miktar mevduat tutmuş olabileceği, duran varlık veya stok yatırımı yaparak sonraki yıllarda satmış olabileceği düşünülebilir. Bunun da firmaların 2017 yılında kullanılan kredileri verimli kullanarak karlı satışlara çevirdiğini ve her bir birim

varlığına karşılık elde ettiği karı artırmasına katkı sağladığı söylenebilir. Firmaların özkaynak karlılığının 2016 yılına kıyasla 2017 yılında artış gösterdiği, sonraki yıllarda da artmaya devam ettiği, özellikle 2020 yılında en yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. Diğer yandan KGF kredilerinin piyasaya göre daha ucuz kaynak sağlaması, finansman giderlerini azaltarak firmaların karlılıklarına diğer banka kredileri kullandırmalarına kıyasla katkıda bulunduğu söylenebilir.

SONUÇ

İlk örnekleri çok eski zamanlarda görülse de, modern anlamda ilk kredi garanti kuruluşları endüstri devrimi sonrası girişimcilik ruhunun ortaya çıkmasıyla birlikte artan sermaye ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kurulmaya başlamıştır.

Kredi garanti sistemlerinin önemi özellikle savaş sonrası dönemlerde ve ekonomik kriz dönemlerinde daha iyi anlaşılmış olup, sistemin en iyi uygulamalarının İkinci Dünya Savaşı sonrasında Almanya, Japonya ve Güney Kore’de yürütüldüğü bilinmektedir.

Sistem, güçlü bir sermayeye sahip güvenilir bir kuruluşun, ekonomi için hayati önemde bulunan KOBİ tipi firmalar ile önemli sektörlerde faaliyet gösteren ve/veya önemli projelere sahip KOBİ dışı firmaların, kaynak ihtiyaçlarının sağlanmasına teminata kefalet vererek destek olmakta ve bu sayede ülkede GSYİH’nın, yatırımların ve istihdamın artmasına, dış ticaret açıklarının kapatılmasına ve buna benzer birçok ulusal amaca hizmet etmektedir.

Ekonomi yönünden sağladığı faydaların yanında sosyal, kültürel ve eğitim anlamında da faydaları bulunan, bu nedenle birçok ülkede kuruluşuna kamunun öncülük ettiği sistemlere zamanla meslek odaları kooperatifler, kar amaçlı özel kuruluşlar da müdahil olarak sistemin gelişmesi ve büyümesi sağlanmıştır.

Kredi garanti sistemlerinin sağladığı, finansörlerin risk iştahını artırması ve kaldıraç etkisi gibi bazı avantajların keşfedilmesine müteakip, sistemin iyileştirilmesine ve sürdürülebilirliğine yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmış, hatta çalışmada da bahsedildiği üzere Dünya Bankası tarafından kuruluş ilkeleri yayınlanmıştır.

Kredi garanti sisteminin Türkiye’deki temsilcisi olarak incelenen Kredi Garanti Fonu AŞ’nin, 90’lı yılların başında finans sistemindeki sermayesini teminat sorunu nedeniyle yeterince kaynağa çevirememesi ve bununla birlikte Avrupa Fon’larına ihtiyaç duyması üzerine Almanya’nın teknik desteği ile kurulduğu bilinmektedir.

Fon kurulduğu 1991 yılından 2015 yılına kadar kendi özkaynakları ile faaliyetlerini sürdürmüş, 2015 yılından itibaren ise idarenin aldığı bir dizi kararla yeniden yapılandırılarak verilecek kefaletlere hazinenin desteği sağlanmıştır. İlk olarak 2015 yılında 1 milyar TL’den 2 milyar TL’ye yükseltelen hazine desteği ile 2015 yılı sonlarında ekonomiyi canlandırmak, bazı sektörlerin finansman sorununa çözüm üretmek amacıyla örneğin otelcilik, seyahat, havacılık ve denizcilik gibi firmaların faaliyetlerini yürütmelerinde kolaylık sağlayabilmek için bu sektörlerde faaliyet gösteren firmaların bankalardan kullanacakları kredilere kefalet desteği verilmiştir. Çalışmada inceleme alanının Antalya ili olması nedeniyle, örneklem firmaların birçoğu, turizm sektörünün ilgili alanlarında faaliyet göstermekte olduklarından söz

konusu destekleri alarak kredileri kullanmışlardır. 2017 yılında ise ekonomi yönetimi tarafından piyasadaki nakit sıkışıklığının giderilmesi amacıyla parasal genişleme politikalarının benimsenmesine ve bununla bağlantılı olarak KGF'ye sağlanacak hazine desteğinin 25 milyar TL seviyesine, bu destekle verilebilecek kredi miktarının ise 250 milyar TL'ye yükseltilmesine karar verilmiştir. Bu sayede 2017 yılında kurum kefaleti ile 209 bin firmaya 199 milyar TL'lik kefalet desteği ile 221 milyar TL kredi kullanılmıştır. Kullanılan kredilerin %74' ünün KOBİ tipi firmalara kullanılması olumlu bulunmakla birlikte, her hangi bir sektör ayrımı ve harcama kontrolü yapılmaması ve sağlanan kaynağın verimliliğinin takip edilmediği gibi bazı eleştirilere neden olmuştur. Portföy yaklaşımının uygulanmaya başlandığı 2017 yılından sonra açılan limitlerden oluşturulan paketlerin daha çok segment ve sektör bazlı olması ve hazine desteğinin 50 milyar TL'ye çıkarıldığı 2020 yılından itibaren ise limitlerin imalat, yatırım ve ihracat gibi alanlara ayrılarak ulusal ekonomik hedeflere yöneltilmesi, dahası kullanılan kaynakların harcamalarının belgelendirilmesi hususunda bankalara yükümlülükler getirilmesi ile yukarıdaki eleştirilerin dikkate alınarak kaynak kullanımının verimliliğinin artırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

KGF kefaletli kredilerinin kaynak verimliliği yaratması çalışmanın konusunun oluşturulmasında ana dayanak noktası olmuştur. Bu bağlamda kullanılan krediler gerçekten ihtiyaç sahiplerine ulaşmakta mıdır? Kredileri kullananlar bu kaynakları kendi faaliyet alanlarında ve ekonomi yönetiminin hedeflediği amaçlarla mı kullanmaktadır? Nihai olarak bu kredileri kullanan firmaların finansal oranlarına nasıl yansımaktadır?

Söz konusu sorular, çalışmanın üçüncü bölümünde makroekonomiye dair veriler çerçevesinde KGF kefaletli kredilerin ekonomiye olan etkileri incelenmiştir. Bu bölümde KGF kredilerinin %74 'ünün KOBİ tipi firmalara kullanılarak, kaynağa erişimde teminat yetersizliğinden dolayı büyük firmalarla rekabet edemeyen firmaların desteklendiği görülmüştür. KGF kredilerinde ayrıca imalat, ticaret ve hizmet sektörlerine ayrıcalık sağlandığı ve limitlerin büyük kısmının bu alanda faaliyet gösteren firmalara kullanıldığı görülerek, gelişmekte olan ülke kategorisinde yer alan ülkemiz için uygun bir politika olduğu düşünülmektedir. KGF kredilerinin kullanıldığı 2017 yılı dikkate alındığında ve büyüme oranlarının arttığı dönemlerde kredinin büyümeye olumlu olarak yansıdığı düşünülmektedir. Söz konusu kredilerin istihdam alanındaki katkısı resmi kurumların kaynaklarından alınan datalarla incelenmiş olup, 2016 sonuna kadar %12 civarında seyreden işsizlik rakamlarının 2017 yılı sonunda %10 olarak gerçekleştiği görülmektedir. İnceleme dönemi dışında bulunan 2020 yılında ise Covid-19 tedbirleri kapsamında kullanılan paketlerde istihdam artışı veya korunması gibi şartların konulması ile işsizlik rakamlarının çok yüksek oranlara ulaşmasının

önüne geçildiği görülmüştür. Dış ticaret rakamları üzerinden değerlendirildiğinde 2017 yılında KGF kredilerinin kullandırımı sonrasında ihracatın ithalatı karşılama oranının olumlu yönde etkilendiği söylenebilir. 2016 yılında %77'lerde olan imalat sanayi kapasite kullanım oranları 2017 yılı sonunda %78'e çıkmış olup kullandırılan kredilerin sektörel anlamda katkısını gösterebilir. KGF kefaletinin birinci ve ikinci grup teminatlar olarak kabul edilmesi nedeniyle 2016 yılında %16'nın altında seyreden bankacılık sisteminin sermaye yeterlilik rasyosunun 2017 yılında %16'nın üzerine çıktığı görülmüştür. 2016 yılına kıyasla 2017 yılında bankacılık sisteminde takipteki alacakların azaldığı görülmektedir. Burada KGF kredilerinin olumlu etkisi olduğu söylenebilir. Daha sonraki yıllarda ise takipteki alacaklar artış göstermiştir. 2016 yılında ülke genelinde yaklaşık 27 milyon TL'nin üzerinde 778 bin adet çek karşılıksız duruma düşerken, 2017 yılında KGF kredilerinin etkisiyle karşılıksız olup resmi süreci başlatılan çek adedinin 435 bin adede, tutarının ise 17 milyon TL'ye gerilediği görülmüştür.

Çalışmanın oluşturulmasına dayanak olan ve yukarıda ifade edilen sorular makro rakamlarla ortaya konulduktan sonra, Antalya İlinde faaliyet gösteren firmalar üzerinden de, veriler şeffaf bir şekilde oraya konularak incelenmiştir. Uygulama kısmında tamamı Antalya'da faaliyet gösteren KOBİ dışı nitelikte ve 2017 yılında KGF kredisi kullanımı yapmış 22 adet firmanın 2016-2020 yıllarına ait seçili 10 farklı finansal oranı üzerinden KGF kredilerinin firma finansal oranlarına olan etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. 22 adet firmanın tamamının KOBİ dışı olduğu örneklem firmalar Antalya İlinin yapısına uygun şekilde ticaret ve hizmet alanlarında yoğunlaşmakta, hizmet sektöründe yer alan 11 adedinden 9 adedinin ise turizm sektöründe faaliyet göstermektedir. Firmaların buldukları sektörler ve alt sektörlerle ilişkin bilgiler tablo ve metinlerde yer verilmiştir.

İncelemede firmaların 2016 yılına kıyasla 2017 yılındaki likidite oranları KGF kredilerinin kullandırılmasıyla birlikte, ticaret ve üretim sektörlerinde artışa neden olduğu, hizmet sektöründeki firmalarda ise olası düşüşleri hafiflettiği söylenebilir. Bu sayede KGF kredilerinin firmaların dönen varlıkları ile kısa vadeli yükümlülüklerini karşılmasına katkı sağladığı ortaya konulmuştur. Finansal yapı oranlarını hizmet sektöründe toplam borçluluğun artması yönünde olumsuz etkiler gibi görünse de sektörel özellik ve istisnalar vurgulanarak sektörün borçla dönen-büyüyen bir yapıda olması ifade edilerek oranlarının bu sektör özelinde düşük seyretmesinin normal karşılanması gerektiği ek bilgilerle açıklanmıştır. Finansal yapı oranlarının ticaret ve üretim sektöründeki gelişimlerine bakılarak her iki sektör özelinde 2017 yılında kullanılan KGF kaynağı ile duran varlık yatırımı yaptıkları veya hazır değer olarak tuttıkları ihtimalleri üzerinde durularak her iki durumunda firmalar açısından olumlu katkı

yaptığı değerlendirilmiştir. Faaliyet oranları üzerinden yapılan değerlendirmede hizmet sektöründe ağırlıklı olarak yer alan seyahat acentelerinin özellikleri anlatılarak diğer sektörlerle göre farklı olan stok yapılanması anlatılmış ve KGF destekli kredilerin söz konusu rasyolara sınırlı da olsa katkı sağladığı açıklanmıştır. Ticaret sektöründe stok devir hızı ve aktif devir hızı rakamlarının gelişimi yorumlanarak KGF kredilerinin olumlu yönde katkıları saptanmış olup KGF kredilerinin kullanımı ile alacak devir hızı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Üretim firmalarında ise stok devir hızı, alacak devir hızı ve aktif devir hızı rakamlarının 2017 yılı KGF kredileri kullanımlarından olumlu etkilediği ortaya konulmuştur. Genel olarak 2017 yılı KGF kredileri kullanımlarının firmaların stok yönetimi, alacak tahsilat yönetimi ve aktif verimliliğine katkı sağladığı rakamlar üzerinden ortaya konulmuştur. Karlılık rasyoları üzerinden yapılan değerlendirmede hizmet sektöründe karlılığa ilişkin pratikte geçerli olan bilgiler verilerek firmaların neden yıllar itibariyle zarar açıkladıkları anlatılarak bir ölçüm yapılamamıştır. Üretim sektöründe 2017 yılı KGF kredileri kullanımlarının net kar marjı, aktif ve özkaynak karlılık rasyolarını olumlu etkilediği ortaya konulmuş olup, firmaların özkaynak karlılığının 2017 yılından sonra artış gösterdiği görülmektedir. Son olarak ticaret sektöründe ise 2017 yılı KGF kredileri kullanımlarının özellikle her üç karlılık rasyosuna da olumlu katkı sağladığı verilerle açıklanmıştır.

Yapılan makro-mikro tüm değerlendirmeler sonucunda KGF kredilerinin genel olarak firmalar ve ülke ekonomisi açısından faydaları ortaya konulmuştur. Buna karşın KGF sistemlerinin güven problemi nedeniyle çoğunlukla kamu tarafından oluşturulduğu ve kamu bankaları tarafından verildiği bilinmektedir. Fakat gelişmiş ülkelerde özel teşebbüsler tarafından, kar amaçlı olarak yeni fonlar kurulmak ve sigortalanmak suretiyle sistemde kamunun bu yükü azaltılmaktadır. Bu sayede ahlaki tehlikenin de önüne geçilebilmektedir. Kredi kefaletlerinin oluşturulması, amaca yönelik sektörel dağılımı ve harcamalarının takip edilmesi kadar, firmalar arasındaki tayınlaması da önem teşkil etmektedir. Bu sorunların çözümü olarak tek tip ulusal derecelendirme sistemi devreye alınarak firmalara fon tarafından otomatik kefalet hakkı verilmesi ve firmanın bu hakkı dilediği anlaşmalı bankaya başvurarak kullanabilmesi önerilmektedir. Ayrıca çalışmada KGF destekli kredilerin finansal rasyolar üzerinden değerlendirildiği gibi çalışmanın kapsamı farklılaştırılarak; banka kredileri, proje-yatırım kredileri ve diğer destek kredilerinin firmaları ne şekilde etkilediğinin farklı finansal rasyolar ile ölçülmesinin yeni çalışmalar için faydalı olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- AECM. (2021). *SME Support In The Covid Crisis, The Role of Guarentee Institutions*. AECM, Brüksel.
- Akçay, M. (1993). *Otel İşletmelerinde Oranlar Analizi İle Finansal Analiz*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. T.C. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü, İstanbul
- Akdoğan N. ve Tenker, N. (2005). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Akgüç, Ö. (2000). *Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi*. Arayış Basım ve Yayıncılık, İstanbul.
- Akgüç, Ö. (2010). *Finansal Yönetim*. Avcıol Basım Yayın, İstanbul.
- Angelo Castaldo & Giuliana De Luca Ve Berardino Barile. (2021). Does Initial Access To Bank Loans Predict Start-Ups' Future Default Probability? Evidence From Italy. *Contemporary Economic Policy, Western Economic Association International*, 39(1), 83-106.
- Arda, M. ve Gögebakan, C. (2003). Yeniden Değerlendirme Oranının Finansal Analiz Üzerindeki Etkisi. *Bankacılar Dergisi*, 14(45), 61.
- Atatürk, Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*, 10. Baskı, Ankara
- Avdan, H. (2010). *Küçük ve Orta Boy İşletmelerin (KOBİ) Finansmanında Kredi Garanti Sistemi ve Bir Uygulama*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, T.C. Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, İ. (2019). *Türkiye'deki Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmelerin Finansal Sorunlarının Çözümünde Kredi Garanti Fonu'nun Rolü Ve Ekonomiye Katkısının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Başkan, S. (2018). *KOBİ Finansman Çözümünde Kredi Garanti Sistemi'nin Etkileri: İstanbul İli Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Beck T., Klapper L. F., Mendoza J. C. (2010). The Typology of Partial Credit Guarentee Funds Around The World. *Journal of Financial Stability*, 6 (2010), 10-25.
- Bilici, N. (2019). Turizm Sektörünün Finansal Performansının Oran Analizi ve Topsis Yöntemiyle Değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1), 173-194.

- Bulut Y. (2018). Kredi Ve Adalet. *Uluslararası Bankacılık, Ekonomi ve Yönetim Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 87-104.
- Wu, C.-F., Fathi, M., Chiang, D. M. & Pardalos, P. M. (2020). Credit Guarantee Mechanism With Information Asymmetry: A Single Sourcing Model. *International Journal of Production Research*, 58(16), 4877-4893.
- Cüçük, Ö. C. (2019). Kredi Taleplerinde İstihbarat ve Kredi Skorlamanın Kara Verme Süreçlerine Etkisi. *Göller Bölgesi Aylık Hakemli Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 7(77).
- Çabuk, A. ve Lazol, İ. (2013). *Mali Tablolar Analizi*. Ekin Yayınevi, Bursa.
- Çelikdemir, N. Ç., Kartal, M. T. (2008). Kredi Garanti Fonu (KGF) Teminatlı Kredilerin Muhasebeleştirilmesi ve KGF Teminatlarının Bankalara Faydaları. *T.C. Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, 9(17).
- Çevik vd. (2020). Türkiye’de Banka Kredileri ile Sanayi Üretimi Arasındaki İlişki. *Türkiye Bankalar Birliği Bankacılar Dergisi Araştırma Makalesi*, (120), Mart-2022.
- Çoban Çelikdemir, N. Ve Kartal, M. T. (2018). Kredi Garanti Fonu Teminatlı Kredilerin Muhasebeleştirilmesi ve KGF Teminatlarının Bankalara Faydaları. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(17), 13-38.
- Dağtan, Ö. (2016). *Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ’lerin) Finansal Sorunlarının Çözümünde Kredi Garanti Fonu’nun Rolü ve Önemi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Deelen L., Molenaar K., (hızl.) (2004). *Guarantee Funds for Small Enterprises: A Manuel For Guarantee Fund Managers*. International Labour Organization, Geneva.
- Değirmenci, G. (2011). *Türkiye ve Dünya’daki Kredi Garanti Sistemleri, Türkiye’deki Kredi Garanti Fonu A.Ş.’nin Kefalet Hacminin ve İşlerliğinin Arttırılabilmesi İçin Yapılabilecekler*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demir, P. (2019). *Privatizing Profits and Socializing Losses in Turkish Economy: The Example of Credit Guarantee Fund*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Boğaziçi Üniversitesi Modern Türk Tarihi Atatürk Enstitüsü, İstanbul.
- Demirci, N.S. (2017). İmalat Sanayi Sektöründe Üretim Ve Banka Kredileri İlişkisi: Türkiye İçin Eşbütünleşme ve Nedensellik Analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1), 35-61.
- Duramaz, S. (2016). Banka Kaynaklarının KOBİ’lere Ayrıcalıklı Sunumu: Kredi Garanti Fonu Ve Farklı Ülke Uygulamaları. *Mali Çözüm Dergisi (İSMMM)*, Mart-Nisan 2017.

- Elçin, F. (2018). *Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirilme Süreci Ve Kredi Garanti Fonu'nun İşleyişini Kapsayan Bir Uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilecik.
- Ercan, M. K. ve Ban, Ü. (2014). *Değerlere Dayalı İşletme Finansı Finansal Yönetim*. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Erdem, M. ve Sakarya, Ş. (2021). KOBİ'lerin Finansman Problemlerinin Çözümünde KOSGEB, Kredi Garanti Fonu (KGF) ve Kalkınma Ajansı Desteklerinin Etkisi Üzerine Balıkesir İlinde Bir Araştırma. *Verimlilik Dergisi*, (2), 81-94.
- Fidancan, C. (2017). *Bankaların Kredi Taleplerini Değerlendirme Süreçlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Örnek Bir Uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Gergerli, İ. (2019). *Japonya Ekonomisinin Gizli Gücü- Kredi Garanti Kurumları*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Gök, R. ve Uçar, M. (2013). Diyarbakır'da Faaliyet Gösteren KOBİ'lerin Finansman Sorunu Çözümünde Kredi Garanti Fonu. *Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 1(1), 117-146.
- Green, A. (2003). *Credit Guarantee Schemes For Small Enterprises: An Effective Instrument To Promote Private Sector –Led Growth?*. UNIDO, Programme Development And Technical Cooperation Division. OECD, Vienna.
- Gudger, M. (1998). *Credit Guarantees: An Assesment of the State of Knowledge and New Avenues of Research*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.
- Gümüş, U. T. vd. (2017). Finansal Analizde Kullanılan Oranlar ve Firma Değer İlişkisi: BİST'de İşlem Gören Çimento Firmaları Üzerine Bir Analiz. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), 1-23.
- Işıl, G. Y. vd. (2016). Tasarrufların Yatırıma Dönüşümünde Banka Kredilerinin Rolü. *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*. (622), 9-32.
- J. Li ve X. Lin, (2017). Assesing Credit Guarantee Companies İn China. *China Economic Review*, 44, 98-111.
- Kapucu, S. İ. (2020). *Kredi Garanti Fonu A.Ş. Kefaletli Kredilerin İşletmeler Üzerine Etkisi: Konya Örneği*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Kara, S. ve Toraman, A. M. (2021). Kazanç Yönetimi İle Karlılık Oranları İlişkisi: BİST' te Bir Uygulama. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Ağustos 2021 (Özel Sayı), 295-312.

- Karaüzüm, R. (2019). *KOBİ'lerin Finansmanında Kredi Garanti Fonu'nun Etkisi: Tarım ve Hayvancılık Sektöründe Aksaray'da Bir Araştırma*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Kıvılcım, F. (2013). Küreselleşme Kavramı Ve Küreselleşme Sürecinin Gelişmekte Olan Ülke Türkiye Açısından Değerlendirilmesi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 220-221.
- Kolukısa, H. (2018). Türkiye'de Katılım Bankaları Ve Mevduat Bankalarının Faiz Ve Kar Oranları İle Takipteki Kredi Oranları Arasındaki İlişkisinin Belirlenmesi. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 47-70.
- Kredi Garanti Fonu A.Ş. (2020). *Faaliyet Raporu 2020*.
- Levitsky, J. (1997, Haziran). Credit Guarantee Schemes for SME's an International Review. *Small Enterprise Development*, (8).
- Levitsky ve Prasad. (1997). *Credit Guarantee Schemes for Small and Medium Enterprises*. Worldbank, Washington D.C.
- Michiel B. ve Peter V. R. (1997). Guarantee Funds and NGOs: Promise and Pitfalls- A Review of the Key Issues. *International Labour Office, Working Paper*, 18(9).
- Nuray, G. (2008). Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirmesine Çok Kriterli Yaklaşım: Özel ve Devlet Bankası Karşılaştırması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 0(37), 132-141.
- OECD, (2010). Facilitating Acces to Finance. *Discussion Paper on Credit Guarantee Schemes* (<https://www.oecd.org/global-relations/45324327.pdf>. Erişim Tarihi: 24.01.2022)
- Öndeş, T. (2001). Kredi Garanti Fonu, İşleyişi Ve Erzurum'daki Kimi KOBİ'lerle Bu Konunun Bir Degerlendirmesi. *Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, 15(1-2), 179-188.
- Öztürk, K. (2015). *Kredi Politikası ve Değerlendirmesi*. Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Türkiye Bankalar Birliği, (2004). *Risk Yönetimi ve Basel II'nin KOBİ'lere Etkileri*. Türkiye Bankalar Birliği Yayını, Yayın No: 228.
- Serin, V. (2019). *KOBİ'lerin Finansal Sorunlarının Çözümünde Kredi Garanti Fonu Desteğinin Verimli Kullanılmasına Yönelik Bir Model Önerisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Şakar, B. (2011). *Banka Kredileri ve Yönetimi*. Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul.
- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Hazine Destekli Kefalet Sistemi Mart 2021 Raporu (Erişim Tarihi: 21.04.2021).

- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (2017). *Turizm Sektörü Acil Eylem Planı ve Turizm Sektörüne Yönelik İstihdam Destekleri*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara.
- Temel, H. (2006). *Basel II Kriterlerine Göre Ticari Bankalarda Kredi Riski Yönetimi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tıraş, O. (2011). *KOBİlerin Finansman Sorunları Ve Banka Kredilerinin KOBİlere Etkilerinin İncelenmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tunahan, H. ve Dizkırıncı A. S. (2012). Evaluating the Credit Guarantee Fund (Kgf) of Turkey as a Partial Guarantee Program in the Light of International Practices. *International Journal of Business and Social Science* 3(10), Special Issue – May 2012.
- Türk, V. E. (2013). *Finansal Analiz Oranları ve Firma Değeri İlişkisi: İMKB’de Bir Uygulama*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 2017 Yılı Finansal İstikrar Raporu, Mayıs 2017.
- Uğurlu, S. (2020). *Türkiye’de Bankacılık Sektörü Kredilerinin Dış Ticaret Üzerindeki Etkisi*. Uluslararası Ticaret ve Finans, Ankara.
- Üstün, N. (2016). Kredi Garanti Fonu-Dünya’daki Örnekler ve KOBİ’lere Sağladığı Destekler Araştırma Raporu, Konya, Mart-2016). (<http://www.kto.org.tr/d/file/kredi-garanti-fonu-ve-KOBİlere-destekleri--nazli-ustun-.20160517114600.pdf>).
- Wang vd. (2020). *The Determinants of Regional Credit Networks: Evidence from Chinese Guarantee System*. Proceedings of the 39th Chinese Control Conference, China.
- WorldBank, (2006). *Information For Development Program, Scaling up İnnovation and Entrepreneurship İn Developing Countries: Role of Private Sector*. WorldBank, Washington.
- WorldBank, (2015). *Principles for Public Credit Guarantee Schemes for SME’s*. World Bank Group. Washington.
- Yağcı, M. (2018). *Credit Guarentee Sceheme and Small and Medium-Sized Enterprise Finance: The Case Of Turkey*. Asian Development Bank İnstitute, Adbi Working Paper Series, November 2018, No:885.
- Yalçın, İ. (2006). *Türkiye’de Küçük ve Orta Boy İşletmelerin Finansman Sorunları Çerçevesinde Finansman Sorunu Ve Çözümüne Katkı Olarak Kredi Garanti Fonları*,

- Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yalçın, İ. (2006). *Türkiye’de Küçük Ve Orta Boy İşletmelerin Sorunları Çerçevesinde Finansman Sorunu Ve Çözümüne Katkı Olarak Kredi Garanti Fonları*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yazıcı, M. (2010). KOBİ Finansmanına Alternatif Destek: Hazine Garantili Kredi Garanti Fonu Kefaleti. *Maliye ve Finans Yazıları*, 1(88), 79-95.
- Yazıcı, M. (2011). *Bankacılıkta Kredi Tahsisi*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yenisu, E. (2019). Finansal Tabloların Oran Analizi İle İncelenmesi: Adese Örneği. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 19-45.
- Yetiz, F. ve Ilgaz, B. (2021). Küçük ve Orta Ölçekli Otel İşletmelerinin Banka Kredi Limitlerinin Revizesinde Kredi Tahsis Ön Değerlendirme Kriterlerinin Önemi: AHP Analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1509-1524.
- Yıldız, G. (2016). *Bankacılık Sektöründe Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesinde Mali Tablolar*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yüksel, A. (2011). *Türkiye’de KOBİ’lerin Banka Kredilerine Erişimi*. T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı. Uzmanlık Tezi.
- Zander, R., Miller, C., Mhlanga, N. (2013). *Credit Guarantee Systms for Agriculture and Rural Enterprise Development*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.

İnternet Kaynakları

- <http://sinoguarantee.com/AboutUs>
- <http://www.iib.org.tr/tr/diger-duyurular-eximbank-stok-finansman-destek-paketi.html>
- <http://www.kgf.gov.ct.tr/node/23>
- <http://www.kodit.co.kr/html/english/servkodit/creditguarserv/procedure.jsp>
- <https://aecm.eu/about/mission/> .
- <https://aecm.eu/avhga-rural-credit-guarantee-foundation/>
- <https://aecm.eu/aws-austria-wirtschaftsservice/>
- <https://aecm.eu/garantiqa-hitelgarancia-zrt/>
- <https://aecm.eu/members/our-members/>
- <https://aecm.eu/members/our-members/?country=Belgium>
- <https://aecm.eu/members/our-members/?country=Hungary>

<https://aecm.eu/ndb-guarantee-and-development-bank/>
<https://aecm.eu/noe-buergschaften-und-beteiligungen-gmbh-noebeg/>
<https://aecm.eu/verband-deutscher-buergschaftsbanken/>
https://cosme.kosgeb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/12/COSME_Kilavuz_web.pdf
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=D%C3%B6nemeysel-Gayrisafi-Yurt-%C4%B0%C3%A7i-Has%C4%B1la-III.-%C3%87eyrek:-Temmuz---Eyl%C3%BCl,-2021-37183&dil=1>
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dis-Ticaret-Istatistikleri-Aralik-2020-37412>
<https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Enflasyon-ve-Fiyat-106>
<https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/portlet/ScH7%2FX5Gcjo%3D/tr>
<https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/portlet/ScH7%2FX5Gcjo%3D/tr>
https://kgf.com.tr/images/rakamlarla/21_12_2018.pdf
<https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2018/11/Bakanlar-Kurulu-Karar%C4%B1.pdf>
<https://www.altid.org.tr/bilgi-hizmetleri/antalya-ziyaretci-sayilari-2021/>
<https://www.altid.org.tr/bilgi-hizmetleri/turkiye-tesis-kapasitesi-ekim-2021/>
<https://www.atso.org.tr/yukleme/dosya/5b50704cd54823bb2cf2f600e0448603.pdf>
<https://www.bddk.org.tr/BultenAylık>
<https://www.bddk.org.tr/BultenAylık/tr/Home/Gelismis>
https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/05_11_2021.pdf
https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/06_08_2021.pdf
https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/08_01_2021.pdf
https://www.kgf.com.tr/images/rakamlarla/27_12_2019.pdf
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/20-urunlerimiz/banka-kredileri/KOBİ-destekleri>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/bilgi-merkezi/kaynaklarımız/hazine-fonu>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/bilgi-merkezi/sikca-sorulan-sorular/192-KOBİ-ler-dogrudan-kgf-ye-basvurabilir-mi>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/duyuru-haber/kgf-den-haberler/181-kgf-kefaletinde-yeni-donem>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/duyuru-haber/kgf-den-haberler/205-kgf-den-ucuncu-kefalet-paketi>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/kefalet-verdigimiz-kurum-ve-kuruluslar/kefalet-verdigimiz-finans-kuruluslari>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/surec>
<https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/surec>

- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/kefalet-isleyisi/vadeler-ve-limitler>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/hazine-destekli-kefaletler/gecmis-programlar/ekonomi-deger-kredisi>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/hazine-destekli-kefaletler/gecmis-programlar/kucuk-isletme-can-suyu-kredisi>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/hazine-destekli-kefaletler/gecmis-programlar/tobb-nefes-kredisi-2020-destek-paketi>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/ozkaynak>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/cosme-2020>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/banka-kredileri/kosgeb-KOBİ-finansman-destek-programi>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/kosgeb-geri-odemeli-destekleri>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/tubitak-transfer-odemeleri>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/t-c-sanayi-ve-teknoloji-bakanligi-destekleri>
- <https://www.kgf.com.tr/index.php/tr/urunlerimiz/ozkaynak-kefaletlerimiz/dogrudan-krediler/ttgk-KOBİ-destekleri>
- <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=22599&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- <https://www.mva.hu/rolunk>
- <https://www.procompliance.net/kucuk-ve-orta-buyuklukteki-isletmelerin-tanimi-nitelikleri-ve-siniflandirilmesi-hk-yonetmelikte-degisiklik/>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/11/2012110411.htm#:~:text=MADDE%204%20%E2%80%93%20Ayn%C4%B1%20Y%C3%B6netmeli%C4%9Fin%205,milyon%20T%C3%BCrk%20Liras%C4%B1n%C4%B1%20a%C5%9Fmayan%20i%C5%9Fletmeler>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/11/201711111-5.htm#:~:text=Bu%20h%C3%BCk%C3%BCm%20uyar%C4%B1nca%20yeniden%20Ode%C4%9Ferleme,vergi%20d%C3%B6nemi%20i%C3%A7in%20de%20uygulanacak%C4%B1r.>
- <https://www.riskmerkezi.org/tr/istatistikler/23>

<https://www.sbb.gov.tr/temel-ekonomik-gostergeler-veritabani/>

<https://www.sbb.gov.tr/yatirimlar/yatirimlarin-gsyh-ve-myb-icindeg-payi/>

https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7607/TBB_KD_120619.pdf

<https://www.xe.com/currencyconverter/convert/?Amount=105000000000&From=HUF&To=EUR>

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, Covid-19 Pandemi Sürecinde KOBİ'lere Sağlanan Banka ve Kosgeb Destekleri ile Bireysel Krediler ve Bankacılık Faaliyetlerindeki Değişiklikler, İstanbul, (2020).

https://archive.ismmmo.org.tr/YAYINLAR/e_kitap/05052020_KOBİlere_saglanan_banka_ve_kosgeb_destekleri_ile_bireysel_krediler_ve_bankacilik_faaliyetlerindeki_degisiklikler.pdf

Kredi Garanti Fonu, 6.İhracata Yönelik, Kredi Garanti ve Sigorta Programları ve Kefalet Uygulamaları ile İhracatın Finansmanında KGF Destekleri, 2021. www.tim.org.tr, Erişim Tarihi: 21.10.2021

Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı,

<https://yigm.ktb.gov.tr/Eklenti/50733,turizmsektoruacileytemplanidestekleriveturizmsektoruney-.pdf?0>

TCMB Finansal İstikrar Raporu-Mayıs-2020,

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/a9d41e9d-d5b2-4649-a8f9-fcc43d1a0414/Finansal.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-a9d41e9d-d5b2-4649-a8f9-fcc43d1a0414-n9vm6VO>

The Economist 2010. India's Surprising Economic Miracle,

<https://www.economist.com/leaders/2010/09/30/indias-surprising-economic-miracle>

Türkiye Bankalar Birliği, "Çek Ödeme Destek Kredisi ve Kredi Desteği Hakkında" adlı 27 Mart 2020 tarihli Kamuoyu Duyurusu.

https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7656/TBB_KD_270320.pdf

ÖZGEÇMİŞ

ADI ve SOYADI	Ferhat KARADUMAN
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Yavuz Selim Lisesi, 2000
Lisans Diploması	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, 2006
Yabancı Dil	İngilizce Advanced (C2)
İŞ DENEYİMİ	
Çalıştığı Kurumlar	Sol Belvil Resort (F&B) 2000
	Adora Golf Resort (F&B) 2001
	Falcon Otel (Güvenlik Gör.) 2003
	Gima A.Ş. (Reyon Sorumlusu) 2004
	CARREFOURSA A.Ş. (Kasa Sorumlusu) 2005
	TESCO KİPA A.Ş. (Reyon Sorumlusu) 2007
	Perge AVM (Mağaza Müdürü) 2008
	Bir Kamu Bankası (Operasyon Görevlisi) 2008-2011
	Bir Kamu Bankası (Ticari Portföy Yöneticisi) 2011-Halen Devam Ediyor.